

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 11 (2506) 1998 KOVAS-MARCH 10 •

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY •

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA •

NUMERIO KAINA - \$1

Tikri ir netikri vainikai

Sakoma, kad tušti indai garsiai skamba. To nepakeičia nei aukšta civilizacija, nei įvairiaformė kultūra. Kai kuriems tas skambėjimas kaip kasdieninė duona - tyla pavirsta badmečiu, grasinančiu egzistencijai.

SKAMBALŲ aidas atsimuša į tikrovę, ir tada matoma, kad būti garbingu ir tikėtis pagarbos toli gražu nėra tas pats. Labai daug garbingų žmonių slypi kažkur minioje, dažnai nepastebimi, nematomi eiliniai tarp eilinių. Toli nuo garso, toli nuo skambėjimo. Daugelis jų nė nenori, kad apie juos kalbėtų, rašytų. Nesmagiai tokie jaučiasi, jei juos kas iškelia, parodo, aptaria. Kuklumas kaip skydas juos saugo nuo pertempimo, išpūtimo, nuo pakyls, apsuptos smalsuolių ir reporterių. Jie laimingi savo uždarume, kuris jiems padeda dar daugiau kaupti būdą stiprinančių savybių, nuo ryto iki vakaro taisyti mintis, žodžius, jausmus. Betikslis tų Dievo dovanų barstymas jiems nepriimtinas. Tokių garbingų ir uždarų žmonių kiekvienas gali visur sutikti. Ne vienam yra malonu su jais bendrauti, spręsti klausimus, kalbėtis bet kokia tema. Jie ramiai išklauso kitų nuomones, pokalbiuose nesiveržia vadovauti, nes tiki, kad visas svoris krinta ne ant to, kiek ir kada pasakoma, bet kas pasakoma ir kaip. Visuomeninėje veikloje tokiems žmonėms pirmiausia rūpi, kas padaroma, ne kas sakoma ar planuojama, švaistomasi sumanymais, kurių įgyvendinti nė vienas nesišyrėtų. Įvairios išklmės nėra jiems asmeniniam pasirodymui, bet tik šventės prasmę atitinkantis įvykis. Pareigas prisiima tik pagal savo pajėgumą.

GARBĖS reikalai yra gana sudėtingi. Kokias visuomeninio gyvenimo sanklodos bepajudintum, visur plačiau atsiskleidžia dvi grupės: vieni natūraliai pagerbiami dėl daugelio priežasčių, kiti garbės trokšta bet kokia kaina. Pastarieji labai jautrūs pagarbos reiškiniams. Pvz. salėje negavęs paliktos vietos priekyje kritikuojama minėjimo rengėjus, o kartais jau net pats minėjimas niekam tikęs. O jei dar nepakviestas su aukštesniais svečiais nusifotografuoti ar po renginio užsukti į svečius ir pabendrauti su iškilnesniais veikėjais - organizacija ar draugija niekam vertos. O jei kartais per neapdairumą korespondentas praleidžia tokio jautruolio pavardę ar titulą, kyla nemažas triukšmelis, aiškinama bloga valia, grasinama nutraukti laikraščio prenumeratą. Liūdna ar juokinga, bet vis tiek kyla klausimas, negi tokiu ar panašiu būdu siekiami ir ginami garbės vainikai? Juk jie tik popieriniai, kokiais žaidžia vaikai gimtadienių suejimuose. Išreikalausmi smilkalai neturi kvapo ir labai greitai išsisklaido. Bet tas nelemtas atkaklumas save kelti dažniausiai aptemdo akis. Tai apgailėtina. Stebint vienokius ir kitokius, vis dėlto galima drąsiai teigti ir pasidžiaugti, kad tuščiavidurių garbės trokščių nėra daug. Tik tas jų amžinas irzlumas trukdo pozityviai nusiteikusiems veikėjams. Dauguma pagarbą ir įvertinimą pelno darbu, geru vadovavimu, atsakomybės nevingimu, ilgiau išliekančiu visokeriopu įnašu svarbiose lietuviško gyvenimo srityse. Tada ir normalu, kad tokie žmonės yra pagerbiami. Ir būtina tokius gerbti. O jei pašaliečiai pakalba, kad jie dirba dėl garbės - nieko blogo ar neteisingo nėra. Tegu tik dirba. Pagarbos užmokestis atlygintojams yra pats pigiausias ir prieinamiausias. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Spręs atsiskyrimo teisę

Kanados aukščiausiajame teisme vasario viduryje prasidėjo istorinė byla, kurioje sprendžiamas Kvebeko atsiskyrimo klausimas. Federacinė valdžia teismui pateikė tris klausimus: Ar Kanados įstatymai leidžia Kvebekui vienašališkai paskelbti nepriklausomybę? Ar tarptautinė teisė leidžia provincijai atsiskirti nuo valstybės? Jeigu tarptautinė teisė ir Kanados įstatymai nesiderina, kuri instancija vyrauja?

Savo nuomones ir pozicijas aiškina 16 šalių, jų tarpe federacinė valdžia, teismo paskirtas advokatas, atstovaujantis Kvebeko provincijai, kuri nesutiko teisme dalyvauti. Taip pat kalbės kai kurių kitų provincijų, teritorijų, čiabuvių ir kitų grupuočių atstovai. Teisėjai pateiks savo išvadas tik rudeni.

Kvebeko separatistai prie teismo demonstravo, norėdami įrodyti, kad teismas neturi sprendžiamosios galios politiniuose klausimuose.

Kvebeko liberalų partijos vadovas Daniel Johnson kovo 2 d. paskelbė savo atsistatydinimą iš 4 m. eitu pareigų. Jis pripažino neturįs vilties laimėti sekančių provincinių rinkimų ir su-

stabyti dar vieno Parti Quebecois (PQ) referendumo dėl provincijos atsiskyrimo.

Jam atsistatydinus, beveik garantuota, kad PQ neskelbs rinkimų šį pavasarį ir vadinami "federalistai", vienybės rėmėjai turės daugiau laiko sukaupti jėgas, paruošti priešrinkiminę strategiją referendumo išvengimui. D. Johnson pranešus, kad pasitraukia iš pareigų, Kanados doleris pakilo pusė cento, iki 70.49 (JAV) centų.

Pirmasis ir populiariausias kandidatas pakviestas užimti D. Johnson pareigas buvo konservatorių vadas Jean Charest, vienintelis, kuriam dauguma kvebekiečių pagal 1997 m. paibaigos apklausas, pareiškė pasitikėjimą. Jis atsakė tokio vaidmens, tačiau spėjama, kad jis gali dar pakeisti nuomonę. Galutinis sprendimas bus padarytas partijos suvažiavime, kurio data dar nenustatyta.

Tarptautinės prekybos ministeris Sergio Marchi savo srities ministerius sukvietė į konferenciją Otavoje vasario 19 d. Ministeriai pasiryžo stiprinti Kanados prekybos galimybes, ypač žemės ūkio srityje bei pri-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Naujasis Lietuvos prezidentas VALDAS ADAMKUS Kryžių kalne susirūpinęs krašto problemomis. Nuotrauka Antano Sutkaus iš "Lithuanian Heritage" leidinio 1998 m. sausio-vasario laidos

Vingiuotas kelias į prezidentus

Keletas Valdo Adamkaus mažiau žinomų biografinių bruožų - nuo vaikystės Kaune iki prezidentūros Vilniuje

B. STUNDŽIA, Torontas

Valdas Adamkavičius-Adamkus gimė Kaune 1926 m. lapkričio 3 d. Jo tėvas - karininkas, nepriklausomybės kovų savanoris. Motina dirbo Susisiekimo ministerijoje. Tėvai išsiskyrė Valdui esant dvejų metų. Motina iškėjo už kito vyro - Karaliaus. Valdą ji užaugino su patėviu.

Baigęs J. Jablonskio pradžios mokyklą, Valdas mokėsi Kauno "Aušros" berniukų gimnazijoje. Pirmosios sovietinės okupacijos metais, su kitais jaunuoliais, reikėsi pogrindžio veikloje.

1944 m. su šeima išvyko į Vokietiją, bet ten nerimo, slapta grįžo į Lietuvą ir dalyvavo nelemtoje Sedos kautynėse. Po to - gyvenimas pabėgėlių stovyklose Vokietijoje, kur baigė gimnaziją, sportavo ir svajojo, karui pasibaigus, grįžti į laisvą tėvynę. Buvo pradėjęs Miuncheno universitete studijuoti, kur pramoko ir anglų kalbos. 1949 m. atsirado Čikagoje, buvusio Lietuvos prezidento Kazio Griniaus šeimoje. Prasidėjo įvairūs darbai fabrikuose, tarnyba JAV karinėse pajėgose, daugiausia vertėju rusų kalbos, kurio pramoko bendraudamas su patėvio motina. 1951 m. vedė Almą Nutautaitę ir jos remiamas pradėjo studijas Iliinojaus universitete, kur gavo inžinieriaus diplomą. Dirbo poroje firmų kolei pateko į EPA - (Environment Protection Agency) Aplinkos apsaugos valdybą.

Nelengvas buvo klimas tarnybos laiptais iki V-tosios apygardos EPA viršininko pareigų. Ten jam vadovaujant buvo gerokai apvalyti užteršti Didieji ežerai. Šiame darbe nemažai

nuveikė iš Kanados pusės Ontario provincijos Aplinkos apsaugos ministerija.

V. Adamkus, gyvendamas JAV-se, dalyvavo ir lietuviškoje veikloje, "Santaros-Šviesos" organizacijoje, organizavo sportinę veiklą, ypač krepšinio žaidėjų išvykas į užsienio kraštus, rūpinosi Lietuvos vardo kėlimu ir jos laisvinimu iš sovietinės okupacijos. Jam vadovaujant buvo surinkta 40,000 parašų su petijacija, kuri buvo įteikta tuometiniam JAV prezidentui gen. Eisenhower'ui ir viceprezidentui Nixon'ui. Joje buvo prašoma pagalbos pavergtai Lietuvai ir jos tremtiniais Sibire. Panaši petijacija buvo įteikta Jungtinėms Tautoms. Lietuvių delegacijoje, kuri lankėsi pas JAV prezidentą J. Kennedy, V. Adamkus buvo jos narys.

Kaip JAV delegacijos nariui daug kartų teko su sovietais derėtis Maskvoje dėl aplinkos taršos. Turėdamas diplomatinį pasą, po derybų galėdavo nuvykti į Lietuvą ir nuvežti nemažai draudžiamos pakuos. 1988 m. derybos buvo perkeltos į Vilnių, kur, rusų delegacijos vadovui sutikus, V. Adamkus ant derybų stalo pastatė lietuvišką vėliavėlę. Prieš tai protestavo derybose dalyvavę sovietinės Lietuvos atstovai. Pradėjus darbą Sąjūdžiui, V. Adamkui teko susitikti su tuometiniu kompartizmo vadovu A. Brazausku, Aukščiausios tarybos pirmininku V. Landsbergiu, ministere pirmininke K. Prunskiene ir su kai kuriais mokslo darbuotojais. Porą metų vėliau, per pirmuosius prezidento rinkimus V. Adamkus buvo S. Lozoraičio rinkiminio vėjus štabo vadovu. Visą laiką, nuo pirmojo apsi-

lankymo Lietuvoje, ten talkino patarimais aplinkos apsaugos srityje.

Yra nemažai Lietuvoje žmonių, kurie negali pamiršti, kad pralaimėjo jų kandidatas A. Paulauskas "atėjūnui" ir džiaugsis, kai "užsienietis" kur suklups. O tam bus proga, nes gali būti kišami pagaliai į prezidento ratus. Reikia nepamiršti, kad nemaža Lietuvos gyventojų dalis yra nepalankiai nusiteikusi užsienio lietuviams. Gal tai pasekmė ilgalaikės sovietinės propagandos apie tautos "atplaišas", "nacių bendradarbius", "žydšaudžius".

Tai liudija ir Aukščiausios tarybos sprendimas atimti Lietuvos pilietybę, draudimas pirkti žemę Lietuvoje, namus, grąžinti nuosavybę ir daromos klūtys investavimui. Estai ir latviai, ypač estai, mielai kvietė savo "užsieniečius" į talką valstybės pertvarkymui bei stiprinimui.

Tie, kurie tiki, kad V. Adamkus daug ką pagerins, pakais, turbūt nusivils, nes Lietuvos prezidento galia yra gana ribota. Daugiau galios ir valdžios negu prezidentas turi seimo pirmininkas, valdantis seimo daugumą, ir taip pat ministeris pirmininkas.

Iš viso Lietuva dabar yra valdininkų išnaudojama valstybė. Visuomenė pradeda nerimti dėl tų valdininkų savivaliavimo ir įstatymų nepaisymo. Tai rodo pvz. dėl telefono mokesčių pakėlimo vykusios demonstracijos. Pirmosios nepriklausomybės laikotarpiu buvo atsisakyta pavadinimo "valdininkas" ir įvestas "tarnautojo". Taip turėtų būti ir dabar, nes jų paskirtis yra tarnauti visuomenei, o ne jai diktuoti.

Savaitė Lietuvoje

Susitikimas Briuselyje

Vasario 23 d. įvyko pirmas Lietuvos ir ES asociacijos tarybos posėdis, kuriame dalyvavo Lietuvos užsienio reikalų ministeris Algirdas Saudargas su delegacija. Europos sutarčiai įsigaliojus prieš porą savaitių, Lietuva tapo nepilnateise ES nare. Taryba yra pagrindinė Lietuvos ir ES bendradarbiavimo institucija, kaip rašo "Lietuvos rytas".

A. Saudargas džiaugėsi, jog pokalbiuose daugiausia dėmesio buvo skirta ES plėtrai. Nors sunku numatyti kaip metų pabaigoje Europos komisija įvertins Lietuvos pažangą, Europos tarybai pirmininkaujančios Didžiosios Britanijos užsienio reikalų sekretorius Robin Cook tvirtino, kad ES neskirto kandidatų blokais. EK narys Hans van den Broek, atsakingas už ryšius su Rytų ir Vidurio Europos valstybėmis, teigė, jog "kai kurios vėliau prie derybų proceso prisidėjusios valstybės jį gali anksčiau baigti".

Derėjosi su Rusijos delegacija

BNS žiniomis, Vilniuje vasario 24-25 d.d. vyko Lietuvos ir Rusijos prekybinio ir ekonominio bendradarbiavimo darbo grupių derybos. Buvo suderinti trijų sutarčių projektai ir pasirašytas oficialus susitikimo protokolai. Lietuvos darbo grupei vadovavo ūkio viceministeris Gediminas Miškinis. Jis pranešė, jog parengtas projektas tarpvyriausybinių bendradarbiavimo žuvininkystės srityje, investicijų skatinimo ir apsaugos projektas bei dvigubo pajamų ir kapitalo apmokestinimo išvengimo projektas. Tikimasi sutartis pasirašyti ministeriui pirmininkui Gediminui Vagnoriui besilankant Maskvoje gegužės mėnesį.

Derybininkai taip pat aptarė Rusijos skolas Lietuvos statybininkams, siekiančias 87 bln. rublių. Iš jų 58 bln. skolinga Karaliaučiaus sritis, tačiau Rusijos derybų vadovas pareiškė, jog sritis privalo skolas padengti pati.

Praejusiais metais Lietuvos prekybos apyvarta su Rusija siekė 9.378 bln. litų, sudarė 24.6% užsienio prekybos. Eksportuota prekių už 3.957 bln. litų, įvežta už 5.421 bln. litų. Rusija šiuo metu yra didžiausia Lietuvos prekybos bendrininkė.

Naujas NVO rėmimo fondas

Kaip praneša "Lietuvos aidas" (nr. 25), Lietuvoje oficialiai pradėjo veikti Baltijos ir Amerikos bendradarbiavimo fondas (Baltic American Partnership Fund), kuris remia nevyriausybinės organizacijos. Fondas įsteigimas buvo paskelbtas JAV prezidento Bill Clinton sausio viduryje pasirašant JAV

ir Baltijos kraštų partnerystės chartą.

Fondas finansuojamas JAV tarptautinės plėtros agentūros USAID ir George Soros Atviros visuomenės instituto. Pradinis \$15 mln. (JAV) įnašas bus paskirstytas trims Baltijos valstybėms. Fondas ieškos ir kitų rėmėjų, siekdamas teikti techninę ir finansinę paramą, rengdamas konsultacijas ir mokymus. Nevyriausybiniams organizacijoms, kurių Lietuvoje yra įregistruota apie 5.000, bus padedama rengti joms palankius įstatymus ir tobulinti jų darbą. Baltijos-Amerikos fondai vadovaus nepriklausoma direktorių valdyba, o programą įgyvendins Atviros visuomenės fondai kiekviename krašte, bus steigtos patarėjų tarybos, kurios spres, kam skirti lėšas.

Ambasadorių paskyrimai

Prieš baigdamas savo kadenciją Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas paskyrė vyriausybės patarėją tarptautinių santykių klausimais Astą Skaisgiryte-Liauškiene Lietuvos ambasadore Prancūzijoje. Ji baigusi Vilniaus universitetą ir Paryžiaus tarptautinį viešosios administracijos institutą, stažaus atlikusi Prancūzijos ambasadoje Madagaskare ir Europos komisijoje Briuselyje.

Lietuvos interesams Čekijoje atstovaus buvęs (1991-1995) Kauno miesto tarybos pirmininkas Vygtas Grinis. Jis pastaruoju laiku buvo Kauno technologijos universiteto Viešojo administravimo katedros docentas ir UAB "Alna" skyriaus direktorius.

Pasirašė pilių globos aktą

Kaip praneša ELTA, prieš baigdamas kadenciją Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas ir išrinktasis prezidentas Valdas Adamkus vasario 9 d. pasirašė Vilniaus pilių globos aktą. Dokumente numatoma, kad prezidentai konstitucine galia ir moraliniu autoritetu globoja Vilniaus pilių mokslinių tyrimų, tvarkymo ir atstatymo darbus. Vilniaus pilių ir jų teritorijos atkūrimas, pritaikymas esamoms ir būsimoms sąlygoms bei poreikiams turi atitikti valstybinius interesus. Pasirašymo išklmė vyko Žemutinėje pilyje, tarp atkastų ir užkonservuotų valdovų rūmų pamatų. A. Brazauskas ir V. Adamkus išlikusiose pilies pamatuose įmūrė jo kapsulę su "Raštu ateities kartoms", kuriuo informuojama apie ketinimą atstatyti Žemutinę pilį iki 2009 m., kai bus švenčiamas Lietuvos vardo pirmojo paminėjimo rašytiniuose šaltiniuose tūkstantmetis. RSJ

Šiame numeryje

Tikri ir netikri vainikai

Irzlumas trukdo teigiamai nusiteikusiems veikėjams

Vingiuotas kelias į prezidentus

Valdo Adamkaus biografiniai bruožai

Ekonominiai Lietuvos pavojai

Pokalbis su dr. V. Samoniu apie Lietuvos ekonominę būklę

Blogio imperijos palikuonys

Griaunančių jėgų pavojus Lietuvai

Lietuva iš arti XIV

Lietuvos lenkai liko nepaliesiti laiko pasikeitimų

Ir pralaimėjimas turi vesti į laimėjimą

Reikalingos reformos, vedančios į laimėjimus ateityje

Kalba ir tėvynės meilė

Renginyje anglų kalba nenustelbė meilės Lietuvai

Mažuma mažoms akimis

Knyga apie Lietuvos žydus su patikimais duomenimis

Baladiškos laiko spalvos

Poeto Valdemaro Kukulo kūryba

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com
Canada Post Registration nr. 509 Sales Product Agreement nr. 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė,
Č. Senkevičius, G. Gaizutienė. Metinė prenumerata – \$42, pusmetinė – \$21,
rėmėjo – \$52, garbės – \$62. Oro pašto į užjūrius – \$135. Amerikoje – JAV dol.
Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalavimai krepštis į "TZ" administraciją.
Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį
redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendra-
darbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550)
is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in
December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.,
2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672.
U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular
\$42.00, supporter \$52.00, honorary \$62.00 per year. PERIODICALS
Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to:
"Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA
POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario
L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Vatikanio radijas, kalbantis ir lietuviškai

Jis paminėjo 67-tąsias veiklos metines. Lietuviškai jisai kalba jau daugiau kaip penki dešimtmečiai

1998 m. vasario 12 d. Vatikanio radijas paminėjo savo gyvavimo 67-ąsias metines. 1931 m. vasario 12-ąją įvyko iškilmingas Vatikanio radijo stoties atidarymas, o radijo patalpas ir įrenginius pašventino pats popiežius Pijus XI savo paties šiai progai sukurta malda. Po to Pijus XI pats įjungė aparatūrą ir į eterį savo ranka Morzės raktu pasijutė žodžius "In nomine Domini. Amen". Pirmosios Vatikanio radijo laidos buvo trumpos žinutės iš Vatikanio veiklos lotynų ir italų kalbomis.

Per tuos 67 metus nuo įsteigimo Vatikanio radijas palaipsniui ir nuolat augo bei plėtėsi. Vatikanio radijo laida lietuvių kalba buvo vienuoliktą tarp da-

"Psalmių vainikas"

Tai Anatolijaus Kairio religinių eilėraščių knyga. Ir Bernardo Brazdžionio išleistoje knygoje "Šiapus ir anapus mūsų laiko" vyraujanti tema yra religinė. Tai kiek atsveria dabar lietuvių literatūroje "pomodernistinės" temas, į kurias gali sustumti ne vien tikra meną, o ir betkokį šlamštą. Religinės temos, nors ignoruojamos ir kritikuojamos, tačiau reikalingos kelti jaunų skaitytojų dvasias. Verstiniai ir originalūs šių dienų "menai", deja, neretai dar labiau murkdo sielas į žemiškus nuopoliuos.

Gražiai išleistoje dviejų dalių knygoje yra daug psalmių, kurių literatūrinė forma, pagal autoriaus paaiškinimą, "parašyta tercynomis, penki posmai po tris eilutes, derinant ritmą bei rimą. Antroje knygos dalyje – penkiaeiliai, trys posmai po penkias eilutes. Bet abiejų dalių psalmėms – pirmenybė tematikai".

A. Kairio psalmės – nuosirdžios, žmogiškos, pilnos nusizeminimo. Jų dauguma atliepi ir į skaitytojo gyvenimą, jausmus. Gal kiek per gausu tų psalmių, jų turinys dažnai kartojasi. Bet jų religingas žmogus kartoja ir kasdienines maldas.

Anatolijus Kairys, PSALMIŲ VAINIKAS. Religinių eilė rinki-
nys. Redaktorius – V. Venclovas. Leidykla "Tyrai" (Karia-
liaus dvaro 8, Kaunas 3000),
1997 m. A.R.

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Vilniaus universiteto rūmai, sulaukę remonto 1997 metų vasarą

Nuotr. V. Kukoraiciū

Ekonominiai Lietuvos pavojai

Lietuva išeža daug užsienio prekių, bet mažai jų išveža. Reikalinga atsargi monetarinė politika, žvelgianti ne tiek į Ameriką, kiek į Vokietiją. Į pateiktus klausimus atsako ekonominių mokslų dr. VALDAS SAMONIS iš Toronto universiteto

– Ar, Jūsų manyimu, Lietuvoje nepasikartos Čekijos atvejis, t.y. lūžis šalies ekonomikoje dėl pėmelio didelio deficito prekyboje su užsieniu? Į Lietuvą atvežama labai daug prekių, o Lietuva labai mažai eksportuoja.

– Einamosios sąskaitos (current account) deficitas Lietuvoje jau artėja prie pavojingo dydžio, t.y. virš 20% vidaus produkto (GDP). Šiais metais numatyta privatizuoti didžiulias įmones (kaip "Lietuvos telekomas") ir kompensuoti tais pinigais buvusių sovietinių bankų (pvz. "Sberbanko") indėlininkų nuostolius. Lietuvos įmonės dar toli gražu nėra pakankamai pertvarkytos, kad pajėgtų pasiūlyti pakankamai patrauklių prekių ir patarnavimų už tas naujas pinigų sumas. Betgi Lietuvos ekonomika yra atvira pasauliui, ir ta išaugusi paklausa (naujos pinigų sumos) persimes į užsienį, kur pasiūla yra praktiškai neribota. Išaugęs importas ir pablogins Lietuvos einamąją sąskaitą. Tai yra ekonomikos "kaitimo" požymis. Taigi, Čekijos atvejo pavojus yra gan realus, nors dar neveli jį sumažinti. Lenkijos premjero Buzeko vyriausybė ir "Narodowy Bank Polski" (centrinis bankas), atrodo susidoro su šiuo pavojumi Lenkijoje, kad ir trumpalaikio ekonominio augimo sulėtėjimo kaina.

– Ar Lietuvos monetarinė politika pateisinama? Kodėl lito kursas užsienio valiutų atžvilgiu yra priklausančias nuo politinių sprendimų, ne nuo šalies ūkio (jau daug metų lito kursas nekinta)?

– Iš esmės politinis sprendimas buvo padarytas 1994 m. balandžio 1 d., kai buvo įvestas valiutų valdybos (VV) modelis ir, lauant Lietuvos konstituciją, apkarpytos Lietuvos Banko funkcijos. Nuo to laiko Lietuva praktiškai savo monetarinės politikos neveda, kadangi VV automatiškai formuoja litų pasiūlą

vidaus rinkoje, uždirbtas užsienio valiutas paversdama litais nustatyti kursą 4Lt.=1USD. Lietuva turi taip pat laikyti atitinkamus rezervus, geriausia JAV doleriais, kad bet kuriuo metu būtų galima laisvai keisti litus į dolerius nustatyti kursą 4Lt.=1USD. Tad dabar lito kursas yra pastovus ir nuo politinių (vyriausybės, seimo, prezidento) sprendimų nepriklauso. Pokomunistiniams kraštams toks modelis turi teigiamų ir neigiamų savybių, apie kurias čia bus pasisakyta.

– Kokią įtaką šalies ekonomikos plėtrai turi tokia monetarinė politika?

– Iš teorinės perspektyvos, VV reikalinga ten, kur dėl įvairių priežasčių nepajėgiama vesti racionalios monetarinės politikos. Pvz. Ukrainoje iki 1996 m. rugsėjo buvo iš esmės tęsiama sovietinė neribotų kredito išteklių formavimo ir pinigų spausdinimo politika valstybės biudžeto deficitams padengti (juos monetizuoti).

Aš manau, kad Lietuvoje 1994 m. taip blogai, kaip Ukrainoje, tikrai nebuvo. Priešingai, Romualdo Visokavičiaus vadovaujamas Lietuvos Bankas nebuvo jokia politinė marionetė, spausdinanti pinigų pagal vyriausybės užgaudas. Jis per trumpą laiką sumažino infliaciją, pakeldamas komerciniams bankams privalomus rezervus nuo 8% iki 12% ir kitais centrinių bankų vartojamais būdais. Taip VV padeda finansinių kvalifikacijų stokojančioms ir nestabilioms ekonomikoms – pašalina valiutos kurso riziką ir palengvina investicijų pelningumo apskaičiavimą. Tada atsiranda daugiau norinčių investuoti. Bėda yra ta, kad VV geras funkcionavimas yra priklausančias nuo labai gerų ir plačių išankstinių pasirošimų ir išpildymo sąlygų, kurias nelengva išpildyti, ypač tik porai metų prabėgus nuo Sovietų Sąjungos sugriuvimo. Pvz. ne tik reikia griežtos biudžeto politikos, bet dar prieš VV įvedant reikia pertvarkyti bankus, kai kuriuos iš jų paleisti bankrotan. Lietuvoje tai nebuvo padaryta – pritrūko tam laiko ir kvalifikacijų. Todėl vėliau bankų krizė buvo daug gilesnė, negu kad galėjo būti. Dėl politinių sumetimų, skubotai ir be reikiamo pasiruošimo Lietuvoje įvesta VV neadau padėjo ekonomikai ir neilgam laikotarpiui, tačiau ji pristabdė monetarinės politikos kadrų paruošimą ir patyrimo kaupimą, daugumoje atvejų vienas problemas pakeitė kitomis arba jų sprendi-

mą atidėjo. Štai tik pora pavyzdžių.

Įvedant VV reikėjo pasirinkti užsienio valiutą, kuri atspindi Lietuvos geoeconominę padėtį, ateities prekybos kryptis ir pan. Ar nebuvo aišku, jog Lietuvos didžiausias partneris bus Vokietija, Europos Sąjunga, o ne JAV? Neužtenka to, kad bus. Premjero Šleževičiaus patarėjas buvo prof. Steven Hanke iš JAV! Ar nereikėjo jau tada pagalvoti apie valiutų krepšelį (USD, DM, etc.)?

Kita VV problema yra tai, kad nustatytas kursas skatina bankus ir įmones per daug skolintis užsienyje, ypač ekonomikos perkaitimo laikotarpyje, kurin patekto Čekija, Lenkija, Lietuva ir kitos pokomunistinės šalys. Tai-gi vienas rizikos veiksnys pakeistas kitu.

Esant tokiai būklei, spekuliantai gali bandyti atakuoti tokiuos nedidelės šalies kaip Lietuva valiutą (litą), kaip tai atsitiko Azijoje. Žiūrint istoriškai ir logiškai, kaip tik spekuliantai dažniausiai atakuoja nustatyto kurso valiutas. Tokioje būklėje spekuliantai gali "make a real killing", t.y. uždirbti daugiausia.

Norint tokios krizės išvengti, monetarinė bei biudžetinė politika dabar turi būti labai atsargi ir pramatinai atciti, jokių staigių ir neapgalvotų sprendimų neturėtų būti. Tokiam pavojui iškilus, pirmas centrinio banko žingsnis turėtų būti laikinas trumpalaikių palūkanų atitinkamas pakėlimas, kuris atbaidytų spekuliuojančius prieš litą net ir laikino ekonominio augimo sulėtėjimo kaina. 1998 sausyje toki žingsnį padarė Rusijos centrinis bankas, pakeldamas palūkanas nuo 28% iki 42%. Nėgana to, tokioje trumpame atodūsio laike turi paspartėti imonių pertvarka bei sustiprėti Lietuvos Banko vedama komercinių bankų priežiūra ir pertvarka, kad visi stebėjimai įsitikintų, jog daromi rimti žingsniai problemų spredime, nebandoma jas tik nustumti. Tačiau po VV įvedimo ir Lietuvos Banko funkcijų apkarpymo ar beliko teisiųjų galių, kvalifikacijų ir jėgų tai padaryti? Čia tik abejonė ir klausimas – tikslas atsakymo nežinau. Pvz. Hanna Gronkiewicz-Waltz, Lenkijos "Narodowy Bank Polski" valdytoja, mano many-mu, sugebėtų padaryti reikiamus žingsnius tokioje pavojing-oje būklėje.

Kaip yla iš maišo, tos problemos išlenda tik dabar, o reikėjo jas anksčiau numatyti ir atitinkamai formuoti ekonominę Lietuvos politiką!

Blogio imperijos palikuonys

Rūpinamės žingsniais Europos sąjungon, bet tylime matydami viduje tautą griauančias jėgas

V. BAKANAUSKAS, Merkinė

Nesustabdomas, viską keičiantis laikas priartino žmoniją prie pačių XXI š. vartų. Dar truputis kantrybės ir mes tapsime jau naujojo šimtmečio žmonėmis. Bet kol žengsim pirmuosius žingsnius būsimajame amžiuje, dar kartą pasizvalykim po gimtąją žemę.

XX š. paskutinieji metai mūsų valstybės istorijoje liks kaip Europos žengimo vajus. Aukštųjų valdžios žmonių pasakymuose vyrauja Europos sąjungon patekimo klausimas.

Kiekvienam sąmoningam Lietuvos piliečiui aišku, kokią svarbią reikšmę mums turi Europos sąjunga. Atsis laikas, ir mūsų valstybė taps šios sąjungos nare. Taip pat bus priimta ir po ŠAS skydu. Viskam savas laikas.

Valdžios žmonėms idomiau pasivažinėti po svečias šalis nei spręsti sunkias, painias vidaus problemas. Geras šeimininkas betgi pirmiausia įveda tvarką savo valdose, po to ramia širdimi lanko kaimynus. O problemų mūsų gimtinėje tikrai netrūksta!

Iki gyvo kaulo įkryjo aimanos, ašaros ir kraujas. Nepasitėjimas ir baimė – nuolatiniai mūsų gyvenimo palydovai. Dvasinis sąstingis, depresija vis arčiau ir arčiau skverbiasi į žmonių širdis. Dabar kovojama tik su blogio protrūkiais, apraiškomis. Bet kažkodėl nesistengiama šalinti priežastis, gimdančias patį blogį. Čia nepagelbės jokie pilstalai, kurių pasakiska gausybė suranda svetingą prieglobstį mūsų žemėje. Girdalų prekyviai lobsta, auga kaip ant mielių. O kad jų nenusakomai gausi klientūra mušasi, kariausi, bado-si, šaudosi ir kitokiais būdais naikina-si, nerūpi niekam.

Jeigu retkarčiais ir ištariam koks nedrąsus priekaištas nužmoginimo adresu, tai jo niekas negirdi, tiksliau – nenori girdėti. "Traukitės į pašalius, senų pažįrų neišmanėliai! Jūs nesuprantat, kad mūsų Tėvynė laisva, kad jos žmonės turi teisę gyventi pagal savo norus ir skoni. Tai jų asmeninis reikalas!"

Pasakojama, kad pirmosios Nepriklausomybės laikais, kai Lietuvoje dar nebuvo blizgančių limuzinų, radijo, televizijos ir kitų civilizacijos stebuklų, žmonių tarpusavio bendravimas vyko geranoriškai, nuosirdžiai. Šiandieninis žmogus, užvertęs savo būstą, aplinką įvairiausiais patogumais – "aukštos kultūros" reikmėmis, kažkodėl vis rečiau ir rečiau parodo plačią, nuosirdžią šypseną. Jeigu ir šyp-teli, tai kažkaip kreivai, lyg kieno verčiamas ar nusikaltimą dar-rydamas...

Taigi, pasakojama, kad anais laikais, kai Lietuva dar vadinosi Marijos žeme, visur skambėjo juokas, dainos. Lietu-viai sveikindavosi, kalbėdavo plačiai šypsodamiesi. Jų laikyse-na buvo natūrali, paprasta, ori. Dabar mums atrodo, kad tai įmanoma tik gražiose pasakose.

Gaila, labai gaila, kad pati

gražiausia, pati brangiausia žmogaus puošmena Lietuvoje baigia išnykti nuo jo veido. Ypač sunku įžiūrėti kad ir men-kutę šypsenėlę stungiusiuose valdininkijos veiduose. Neretas dabar prasišiepia tik tam, kad parodytų dantis ir įvartytų baimės besikreipiančiam žmogui...

Visame krašte pridygo grupės, virtinės, mikrorajonai, ištisi kvartalai pasakiškų pilių, pilaičių, vasarnamių ir kitokių įmantrausių pastatų. Atsitvėrę vieni nuo kitų ir nuo viso pasaulio monolitinių, tvirtovinio tipo tvoromis-sienomis, čia gyvena, slepiasi mįslingi žmonės. Sargybos bokšteliai su smailiais, aštriais špiliais, didžiulių vilkšūnių piktas urzgimas anapus sunkių metalinių vartų smalsuoliui sukelia širdį sleigiančius jausmus. Dar ir dar kartą paspoko-s-jės į krupščiai išdažytus mūro, betono paviršius, blizgančias metalo konstrukcijas, imi jausti kažkokį tvaiką, sklandantį nuo visų tų pastatų. Ir tada prisime-ni, kad visa tai jau kažkur matyta. Tai "blogio imperijos" garsiųjų konclagerių kopijos! Ten tose kankyklose buvo naikinami ir baisiausi nusikaltėliai, ir doriausi žmonės. Ten viskas suręsta grubiai, grėsmingu pavidalu. Pas mus išorinė atributika apdailinta, išgrąžinta, bet bendra išvaizda, kaip ten, taip ir čia, sukelia tikrai pasišlykštėjimą. Tai iššūkis normalaus žmogaus gyvenimo būdai.

Naujųjų lietuvių suręsto-se tvirtovėse gyvenimas juda savai skirtingo būdo kryptimi. Sovietiniai konclageriai sudarė atskirą, paslėptą nuo viešumos, valstybės valstybėje. Lietuva taip pat turi paslėptą valstybę valstybėje. Ją valdo skustagaliai, brutaliai išvaizdos jaunuoliai. Čia irgi veikia savi įstatymai, ryšiai, transportas. Čia savas gyvenimo būdas, papročiai, savos kalbos žargonas ir t.t. Šita valstybė valstybėje kibaiis čiulpuvais yra apraizgiusi visas oficialiosios valstybės valdymo institucijas. Tai baisios piktžaidės iškankintame tautos kūne. Argi taip ir nėra veiksmingų priemonių, padedančių pašalinti arba bent neutralizuoti didžiojo Blogio židinius? Juk negalima abe-jingai stebėti beprasmes aukas, besiblaškančias fizines ar dvasi-nės mirties agonijose!

Priemonių yra. Tiktaie apie jas nekalbama, net neužsimena-ma. Tos priemonės – tai pats paprasčiausias padorumas, sąži-ningumas. Be šių jau seniai defi-citu tapusių žmogiškųjų savybių mes blogio nesutramdysim. Kol daugelis valstybės valdymo svertų nebus padorių, sąžiningų žmonių rankose, jokia kosmeti-ka tikrai nepadės.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvį Namus)
Tel. 416 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

MYLIMO TĖVO, UOŠVIO IR SENELIO

A+
LEONARDO EIMANTO
mirties dešimtmečio proga

maloniai prašome visus jį prisimenančius pasimelsti už jo vėlę.

Sūnus su šeima

A+
JANINAI LAPINIENĖ

Lietuvoje mirus,
nuosirdžią užuojautą reiškiamės sesutei BRONEI VENSLOVIENEI ir jos šeimai –

Skolastika ir Petras Eismantai
Jadvyga ir Antanas Gedrimai

NETIKĖTAI MIRUS

a. a. RITAI,

tėvus PETRĄ ir ZUZANĄ JONIKUS šios netekties sunkumuose nuosirdžiai paguodžiame ir užjaučiame –

Toronto Vlodo Pūtvo šaulių kuopa ir
Kanados šaulių rinktinė

MIRTIES PRISIMINIMAS

Nors jau prabėgo 15 metų,
o tu iškeliavai lyg vakar...

A+
TOMAS
PRAKAPAS

Nutilo balsas mylimo žmogaus,
Užgeso mielos akys.
Paliko tylūs ir liūdni namai,
Ir užgesintų žvakių kvapas...

Už amžinai neužmiršamos atminties Tomuko vėlę bus atnašaujamos šv. Mišios š.m. kovo 22, sekmadienį, 10.15 val. ryto. Prisikėlimo parapijos šventovėje.

Liūdintys – tėveliai, sesutė ir broliukas

A+
PETRUI SIMANAUSKUI
mirus,

žmonai IZABELEI ir šeimai reiškiamės nuosirdžią užuojautą –

Bendrasklasiai:

Antanas Garkūnas
Dr. Antanas Josiukas
Pranas Sakalas

Jurgis Skardis
Silvestras Slavickas
Eliziejus Šlekys

“Vaiko tėviškės namų” kreipimasis į užsienio lietuvius

BRANGŪS TAUTIEČIAI,

Praėjusių metų vasarą Lietuvos ir užsienio lietuvių spauda plačiai aprašė “Vaiko tėviškės namų” (Avikilų kaime, prie Marijampolės) atidarymo ir pašventinimo iškilmes. Šio vaikų kaimo šeimynose jau yra globojama apie 100 našlaičių. Yra belikę tik tai 20 laisvų vietų, kurias artimiausiu laiku užims kiti įvairaus amžiaus beglobiai vaikai.

“Vaiko tėviškės namų” užuomazga veikia ir Kaune. Čia 4 beglobių vaikų šeimynos – iš viso 24 vaikai – yra įkurdintos privačiuose butuose. Visi sutinka, kad šeimyninis modelis, kaip paties Dievo įdiegtas žmogaus prigimtyje, yra pats tinkamiausias našlaičių globai. Dėl to “Vaiko tėviškės namų” brolija nesiliauja ieškojusi galimybių šeimyninei našlaičių globos sistemai išplėsti. Galvoti apie naujų namų statybą, deja, šiuo metu yra visiškai nerealu, nes tam reiktų didžiulį kapitalą. Atrodo, kad su užsienio lietuvių pagalba būtų galima surasti kitus realesnius kelius.

Neseniai Kauno spauda rašė, kad artimiausiu laiku užsienio lietuvių pareikš pretenzijas dar į keletą tūkstančių namų Kauno centre ir Žaliakalnyje. Be abejonės, tarp jų savo nuosavybę atgaunanti lietuvių atsiras ne vienas, kuriam iškilus klausimas, kaip galėčiau panaudoti atgautą namą, nes Lietuvoje jau nėra artimesnių giminių. “Vaiko tėviškės namai” tokiems tautiečiams norėtų duoti nuosirdų patarimą: padovanokite savo atgautą namą beglobiams vaikams. Taip jį geriausiai patarnautumėt Lietuvai ir jos gražesnei atečiai. Savo nuosavybę investuotumėt pačiu pelningiausiu būdu. Su

“Vaiko tėviškės namų” brolijos pagalba jūsų name būtų įkurdintos našlaičių šeimynos, kurios jums pasiliktų amžinai dėkingos. Tai būtų jūsų šeimynos, kurios visada jūsų lauktų ne tik kaip brangaus svečio, bet ir kaip šeiminingo ir globėjo. Jūsų namą paveldėtų vis nauja našlaičių karta. Jo languose niekada neužgestų šilti “tėviškės namų” žiburėliai, skleidami vilties šviesą laisvoje tėvynėje. Taip jūs įamžintumėte ir savo žuvusių ar mirusių artimųjų atminimą, nes “Vaiko tėviškės namai” pagal savo įstatus yra “Lietuvos kančinių, žuvusių laisvės kovotojų, sąžinės belaisvių ir tremtinių gyvas memorialas”.

Paremdami “Vaiko tėviškės namų” pastangas, jūs pagelbėtumėte Lietuvai pačiu humaniškiausiu būdu išspręsti beglobių vaikų problemą. Kauno miesto savivaldybės Vaikų teisių apsaugos tarnybos įskaitoje šiuo metu yra 600 asocialių šeimų, kuriose auga pusantrų tūkstančių vaikų, stokojančių būtiniausio tėvų dėmesio. Šimtai beglobių, alkanų vaikų minta atliekomis, išmestomis Kariotikių ir Lapių (prie Kauno) švartynuose.

Sutelktomis visų geros valios lietuvių pastangomis eikime jiems į pagalbą. Adresas: “Vaiko tėviškės namai”, Druskininkų g. 4-1, 3000 Kaunas. Tel/Fax 37 07 22 82 24.

Valiutinės sąskaita: State Commercial Bank of Lithuania, Fax 37 07 22 57 26. Telex 261-246 OPERA SU; S.W.I.F.T. BARU LT 2X for credit to Kaunas Branch “Vaiko tėviškės namai” Account no. 06400029-700070432.

Mons. Vytautas Kazlauskas, VTN vardu

Iš tėviškės laišku

Naujieji ūkinininkai

MIELIEJI, kauniškė parvežė jūsų laišką, rašytą dar rugsėjo mėn. Jame radau Merkinės mergaitės gyvenimo rašymus iš anų senesnių laikų, kai mūsų kitių dar ir nebuvo pasaulyje. Skaitau ir lyg pati vaikštau Nemuno pakrantėmis, ant tilto, apylinkėse. Tokie artimi man jūsų pasasariai.

Aš per vasarą pas daktarus sveikatos ieškojau, todėl ant jūsų dovanos buvo martelės parašas, ne mano. Ačiū už tokią stiprią dovaną. Visi pasidalino gražiai sutardami. Daugiausia teko alytiškams, nes su nesveikiu žentu viskas daug kainuoja, o ir aš savo ligas pas juos praleidžiu. Ji gi tik viena uždirba, o tai taip mažai, mokytojaudama. Betgi ir jūsų jaunesnės martelės negerai, jei nugaros operacijai ligoninėje atsidūrė. Bet pas jus geri daktarai, ir viską tikrai gerai sutvarkys. Mūsų žentelis jaunystėje, motociklu važinėdamas, sutrenkė galvą, ir dabar visam gyvenimui atsiliepia.

Mūsų anūkėlės gražiai auga ir mokosi, bet ateities vizijos bauginia. Viskas pasiekiamo tik už pinigų, o pas mus jų mažoka. Šią mintį taikau kauniškei, vienturtėlei, jos tėvelio paliktai dėl savo lašelių ligos ir tik mamytės išlaikoma. Ji šiemet paskutinėje klasėje. Ateinančią vasarą bandys laimėti kur nors testą moksle. Gal pasiseks į Vytauto Didžiojo universitetą, o jeigu ne, tai jinai ir mezga gražiai ir kulinarinai patinka – virti, kepti – gal į technikumą eiti. Kad ir rūpestėliai, bet malonūs, nes ji labai gera mergaitė. Šis mūsų ūkis jų visa atrama ir atgaiva po Kauno.

Antroji mokinukė namiškė – dar tik 7 metų pirmokė pradžios mokykloje. Kasdien iš namų vežioja 5 km tai mamytė, tai tėvelis, o kartais alytiškė – kas gali, kam patogus pavežėti. Pati mergaitė noriai mokosi, drąsi, smagi, tik dažnai užsiūžioja (mamytės pykčiui) ir kažkodėl apetito neturi, labai nevalgi pasidarė, kai pradėjo į mokyklą eiti. Gal tai vaiko jaudinimas.

Kitą rudenį ir mažoji bus jau 6, žada ir ją leisti, nes ji labai nori kartu su sesute į mokyklą eiti. Gal abiem bus smagiau ir geriau. Visus

sesutes rašinėlius ir eilėraštukus jau moka mintinai. Man jos labai mielos. Išglostu, išbučiuoju, o kai sergu, prašo labai: “Močiute, tik nemirkt”. Mat tėvuko (Liudo) laidotuves labai išgyveno drauge su mumis visais. Aš gi pasveikau kiek nuo visų ligų ligelių, bet be vaistų neapsieinu. Svoris vis dar krinta, esu septyniadešimtmetė sulinkusi senutė, o dar taip noriu būti stipri. Tik baiminuosi, kad nesuteikčiau vargo vaikams, nereikėtų manęs ilgai slaugyti. Tikėkimės, sustiprėsiu, ir viskas bus gerai. Dievo valia, bet prašau prašau Jo pagalbos.

Dar labai norėčiau ir pavasario sulaukti. Mat, mūsų šeimynėlė žada gandrą aplankyti – trečią kartą. Tikimės broliuko. Ir Jūs rašėte, kad dar dviejų vaikučių reikia. Betgi martelė labai blogai jaučiasi laukdama, valgyti negali. “Matai, ką reikia kas senatvė”. O jai dabar tik 31 suėjo, taigi tokia toji josios “senatvė” – pats jaunumas. Mes jau ir vardą išrinkom, sakom bus Liudvikėlis, gal nusiduos į senelį. Bus toks geras ir visų mylimas. Dabar štai ketvirtį metų, kai jo netekom, bet ką sutinki iš giminių ar pažįstamų vis prisimena ir pasakoja, ką Liudvikas kam gero padaręs ir vis priduria, kad per greitai nuo mūsų atsikyręs. Ne nuo mūsų tai priklausė, o nuo klatingo vidurių vėžio, bet vis pamiršti negali, o apie Liudą rašyčiau ir rašyčiau tokią didelę knygą, kaip “Egzodo rašytojai”. Jau ta knyga knygėlė kaip man patinka! Ačiū jums, kad užsakėte, ir tai vilnietei Aldonai, kuri atsiuntė – parašiau ir jai padėkos laišką.

Rašau ir galvoju, kodėl gi mano laiška jūsų nepasiekia – gal netiksliai adresu užrašau. Prašau į laišką nedėti dovanų, gal patenka “ilga pirščiams” ir todėl negauname nė laiško. Alytiškė dėkoja už loterijos taisykles. Sako išsiuntusi dėl visko, bet jau sakosi jai akys ir žalia nuo visokių blogų netikėtumų jos jauname gyvenime. Jau ir jos išūnis rūpestėlio kelia. Jam jau 14 metų. Pradėjo vaidinti berną, bando rūkyti ir atsisakinėja, neklauso. Kai žentas sveikas buvo, privengdavo, o dabar vaidina erelį. Baigė 9 klasę, o dabar mokosi amato – bus “frezuotojas”. Nežinau, jeigu išmestų jį iš tos amatų mokyklos, kur reikėtų jį padėti. Sekasi jam nelabai gerai tie nauji mokslai. Atgal į Internatą jau nepriims, o namie irgi, su vyru ligoniu ir įsūnytoju tokiu atžagarėiva, su menku mokytojos uždarbiu, sunku ir gana. Tai tiek pas mus džiaugsmy ir vargelį. Linkime jums sveikatos ir laukiame laiško. Jūsų Verutė

Raudonės pili Nemuno pakrantėje

Nuotr. J. Žygo

Kelionės įspūdžiai

LIETUVA IŠ ARTI XIV

JUOZAS ŽYGAS

Raudonės ir Panemunės pilys

Privaziavome kitą keliuką, ant kurio akmens jau nebuvo, ir ant kalno užvažiavę pamatėme pilį. Pilis gerai išsilaikiusi ir gražiai atrodo. Trakai yra tvirtovė, o Raudonė daro daugiau rezidenčinės pilies įspūdį. Dabar joje yra mokykla. Nei žmogaus ir net nei šuns nesimatė. Tad ir mes keletą nuotraukų padarę važiavome toliau.

Gal dešimtį minučių pavažiavę vėl pamatėme keliuką, kuris į šlaito viršų vedė. Į viršų užvažiavę pamatėme tarp medžių pasislėpusią Panemunės pilį. Prie įvažiavimo šone kelio yra tvirtinys, kuriame plaukiojo kelios laukinės antys. Netoliese buvo ir gyvenamieji namai. Ši pilis yra gynybinio pobūdžio – aukštos sienos su šaudymo angomis. Pilis gerai išlikusi, tačiau joje vyksta remonto darbai. Į vidų įeiti nebuvo galima, tai ir joje ilgai neužgaisime.

Teko skaityti, esą reikėtų keliones laivu išreklamuoti ir daug turistų pritraukti. Bet man nuo Kauno iki Jurbarko nuvažiavus toks įspūdis nesusidarė, nes pilys yra už medžių paslėptos. Norint keliones Nemunu išreklamuoti, reikia ir sąlygas sudaryti. Nuo Nemuno pusės, priešais pilis, gal nuo šlaito vidurio, reikia mišką iškirsti ir užsodinti žemais miško krūmais, putainais, erkštrožėmis ar kadagiais. Žodžiu, padaryti atodangą, kad pilys nuo laivų būtų matomos. O dabar nuo pat Raudondvario dešinys Nemuno šlaitas yra apaugęs dideliu mišku, ir jokių pilių nesimatė. Jeigu aš pats būčiau automobiliu važiavęs, tai jokių pilių nebūčiau matęs.

Grįžtant atgal Nemunas buvo mano pusėj, tai galėjau geriau į jį stebėti. Kairysis Nemuno šlaitas yra mažiau įdomus. Ir, žinoma, neturi pilį. Mat tas kraštis iki XV šimtmečio galo buvo labai retai apgyventas ir vadinas dykra. Nes Nemuno vaga ištisus du šimtmečius vyko nuolatinė kova.

Kelionę Nemunu pakrante, žinoma turint vadovą, rekomendučiau, ypač Kanados ir Amerikos lietuvių jaunimui, kad geriau pažintų Lietuvos istoriją, kad pamatytų, jog Lietuva nėra vien tik “Kur bakūžė samanota...”

Nemunas ties Vilkija gero, kai nusėkęs į, atrodo, jame nėra jokios gyvybės. Mano laikais vaikams, gyvenantiems prie upės, meškeriojimas buvo didelė pramoga. O dabar ne tik vaikų, bet ir senukų prie upės kranto sėdinti nematyti. Ir Vilkija, kuri nebėra tik kaimelis, bet prie kranto valčių nėra! Aš, kaip augęs tarp dviejų upių ir ežero, tai pastebiu. Žuvėdrų ir tų nebėra. O Čikagoje, ypač žiemos metu,

ne tik žuvėdrų, bet ir kanadiškų žašų pulkai knibžda.

Šia išvyka Nemuno pakrantėmis, kur per du šimtmečius vyko žūtibūtinė kova, buvau labai patenkintas, nors tokios kelionės net nebuvau planavęs. Ir prieš karą mūsų išvykos pasibaigdavo Kačerginė ir Kulautuva, nes Nemuno pakrante tinkamo kelio nebuvo. Ekskursiniai garlaiviai žemiau Kačerginės retai teplaikdavo. Tais laikais Lietuva buvo labai didelė!

Grįždami atgal, nutarėme sekančią dieną važiuoti į Kryžių kalną. Esant Lietuvoje būtų beveik nuodėmė visų mimomis ir lankomos vietos neapplanstyti. Nei Vilniuje, nei Kaune neiname anksčiau gulti, nes vyksta Europos futbolo pirmenybės, kurių transliavimas prasideda apie 11 val. Tokia programa ir aš žiūriu. O šiaip vakarais, jau kelinti metai yra rodomas “Santa Barbara” serialas, lietuviškai įkalbėtas, tik protarpiais girdisi ir angliški žodžiai.

Pasibaigus Europos pirmenybių transliavimui, gulti einame jau po pirmos. Manęs tai per daug iš vėžiū neįmuša, nes normaliai aš einu gulti 12 val. Tai valandą ar kiek vėliau atsigulti nėra didelė problema. Lietuvoje ir olimpinis žaidimas jie mato geriau už mus, nes yra transliuojama beveik visą dieną ir nėra reklamomis perkrauta.

Į Kryžių kalną

Diena pasitaikė graži. Tai jau ženklas, kad kelionė bus sėkminga. Važiuojame jau žinomu keliu. Pravažiavus Nevėžį, netrukus ir garsioji Vandžiogala. Ir šį rytą dirbančių šlėktų nesimatė. Dėl to ir laikas pro ją praėjo, visai jos nepalietęs ir nepakeitęs. Lietuvos lenkai kaip buvo, taip ir liko gyvenimo dugne, nepalieti ir nepasikeitę. Ir su ta “poniška” savo kalba, su Silezijos ar Varšuvos lenkais turbūt nesusikalbėtų.

Palengvėle pradėjome prie Kėdainių artėti. Kad prie Kėdainių yra artėjama, matėsi iš to, kad beveik visose sodybose buvo plėveliniai šiltadaržiai. O kai kur net ištisos eilės tokių šiltadaržių. Ir pakelėse staliukai su agurkų krūvomis.

*Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
Foundation*

1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra neličiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.

Per 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menui ir švietimui.

Testamentuose neužmirškite Kanados lietuvių fondo (Lithuanian-Canadian Foundation).

Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Ir pralaimėjimas turi vesti į laimėjimą

Kai kurios priežastys, lėmusios Lietuvai daug nusipelnusio prof. Vytauto Landsbergio pralaimėjimą prezidento rinkimuose. Bet tas pralaimėjimas yra perspėjimas Tėvynės sąjungos vadams – reikalinga reforma, vedanti į laimėjimus ateityje

J. P. KEDYS, Australija

Lietuvos seimo pirm. V. Landsbergio (toliau V.L.) pralaimėjimas pirmame prezidentinių rinkimų rate nustebino ne tik jo nuolatinis rėmėjas, bet ir dalį politinių stebėtojų dėl labai žemo nuosimčio jį remiančių balsuotojų. Būtina pažymėti, kad V.L. buvo ne cilinis kandidatas iš 7 asmenų, bet žmogus, vadovavęs ir su rimta rizika susidūręs atstatant Lietuvos valstybę. Tačiau tarptautinėje politikoje V.L. pralaimėjimas nėra jokia staigmena, nes panašių ir daug žymesnių pasaulio politikų pralaimėjimai vyksta visą laiką.

W. Churchill vadovavo karui prieš Vokietiją ir jį laimėjo. Kai 1945 m. Potsdame susirinko karo laimėtojai, W. Churchill'is gavo pranešimą iš Londono, kad jo partija pralaimėjo rinkimus. Karo laimėtojas nebuvo išrinktas, ir jo vietą užėmė C. Attlee, darbiečių partijos vadas.

JAV prez. G. Bush paskelbė “naują pasaulio santvarką” užsimojęs pasaulį pertvarkyti ir valdyti. Bet pralaimėjo rinkimus. Taigi, nepaisant įvairių demokratijos kritikų bei priešių, pastaroji yra pajėgi rinkimų metu duoti “pamoką” ir labai iškilms politikams.

Landsbergio atvejis

Buvo visa eilė tų priežasčių, bet pati pirmoji ir gal svarbiausia buvo ta, kad po 1990 m. vasario mėn. Aukščiausios tarybos rinkimų, V.L. kaip Sąjūdžio vadas, turįs daugumą seime, paskyrė vyriausybę vadovauti politinius savo priešius: K. Prunskienę min. pirmininke, A. Brazauską jos pavaduotoju! Per 9 mėnesius K. Prunskienė ir A. Brazauskas užpildė savo partijos patikėtinais pagrindines vietas valstybės įstaigose, pramonės ir prekybos įmonėse.

Aukščiausioje taryboje prasidėjo “perbėgimai” iš Sąjūdžio į LDDP stovyklą. V.L. vadovaujamas Sąjūdis neteko Aukščiausioje taryboje daugumos. Buvo nuspręsta skelbti naujus rinkimus 1992 m. spalio mėn. Juose V.L. patyrė didžiulį politinį pralaimėjimą.

Šia proga dera paminėti tarptautinį įvykį, į kurį buvo įvelta K. Prunskienė kaip Lietuvos min. pirmininkė, nuvykusi į JAV, susitikti su prez. G. Bush'u. Prieš įeinant į prezidento priimamąjį, saugumo pareigūnai paprašė K. Prunskienės atidaryti savo rankinuką! Tai buvo retas nepasitikėjimo ženklas Lietuvos atstovei. Apie tai paskelbė žinių agentūros.

Nelėmtas pilietybės įstatymas

Pilietybės įstatyme buvo daugybė klūčių suminėta tapti Lietuvos piliečiu lietuviui, gyvenančiam užsienyje. Ten taip pat buvo pažymėta, kad Lietuvos pilietybė bus suteikiama tik daug pasidarbavusiems asmenims Lietuvos labai! Visos asatunos Lietuvos vyriausybės apie bendrą atsišaukimą į užsienyje gyvenančius lietuvius, kviečiant juos bei jokių sąlygų, par-

sivežant savo išmonę ir užgyventą turtelį, grįžti į Tėvynę visai negalvojo. Dar ir šias cילות rašant, tokio atsišaukimo iš valdančių partijų nebuvo. Tik šios mažosios partijos – Lietuvos demokratų, Lietuvių nacionalinė “Jaunoji Lietuva”, Lietuvos žaliųjų, Lietuvių tautininkų, Lietuvos politinių kalinių ir Nepriklausomybės. Šios partijos paskelbė labai patrauklų atsišaukimą, nors valdžioje nedalyvauja.

Valdančios partijos penkerius metus svarstė klausimą: “Koks užsienio lietuvis gali būti Lietuvos piliečiu”. Tačiau rusai, lenkai ir kiti svetimšaliai gali gauti pilietybę per 3-5 metus. Šis įstatymas nepaprastai sukiršino užsienio lietuvių su valdančiom partijom. Tai liečia ir V.L., nes jis pirmas, kaip Aukščiausios tarybos pirmininkas, prisidėjo prie šio įstatymo priėmimo.

Šuoliai į Varšuvą

1997 m. rugpjūčio pradžioje V.L. grįžęs iš Varšuvos paskelbė sutaręs su Lenkijos seimo pirmininku sudaryti Lietuvos-Lenkijos seimų “alijansą”. Į šį “alijansą” įeis 20 Lietuvos seimų atstovų ir tiek pat Lenkijos. Šis “alijansas” bendradarbiaus abiejų valstybių įstatymų leidyboje.

Tuojuo prezidentas A. Brazauskas nuvyko į Varšuvą ir sutarė su Lenkijos prezidentu įsteigti Lietuvos-Lenkijos prezidentūrų komitetą. Pagaliau Lenkijos min. pirmininkas pasirašė visą eilę sutarčių, liečiančių abiejų valstybių sienų kontrolę, prekybą, švietimą, turizmą ir kitas sritis. Taip buvo baigtas Lietuvos-Lenkijos “alijansas”, kuris primena Liublino uniją! Anglų kalbos Websterio žodyne “alliance” reiškia “unija” arba “vedybinis” susitarimas, “sutartis”.

Šalia V.L. paskelbto “alijanso” su Lenkijos seimo pirmininku, “Lietuvos aidas” paskelbė Vilniaus krašto lietuvių draugijos pirmininko ilgą sąrašą padarytų nusikaltimų per 20 metų okupacijos Vilniaus krašte.

Šis V.L. “alijansas” padarė Vilniaus krašto lenkus kelti neteisėtus reikalavimus. Šias eilutes rašant Vilniaus krašto lenkai jau reikalauja įvesti lenkų kalbos vartojimą šalia valstybinės kalbos Vilniaus krašto rajonuose. Druskininkų lenkai reikalauja statyti paminklą Vilniaus krašto okupantui Pilsudskiui! Tai čia tik pradžia, tie reikalavimai didės.

Nesėkminga iškilmė

1997 m. gegužės-rugsėjo mėn. gyvenau Lietuvoje ir patyriau, kad valdžia rengia rugsėjo mėn. labai iškilmingą minėjimą žydų išminčių Gaonui Eljahui pagerbti. Kanados “Tėviškės žiburių” laikraštis paskelbė, kad Wiesenthal'io centras rengia

boikotą prieš šį minėjimą, nes jį rengia lietuviai! Matydamas galimą nesėkmę šio minėjimo, parašiau straipsnį “Lietuvos aidui”, pabrėždamas šiuos punktus: a. Gaonas Eljahui gyveno Lietuvos-Lenkijos valstybėje Vilniuje tuo metu, kai tą valstybę kelis kartus dalinosi rusai, vokiečiai ir austrai, bet didysis talmudistas apie tai nė sakinio nėra parašęs; b. Wiesenthal'io centras ir jo direktorius Zurofas paskelbė boikotą prieš šį minėjimą, nes jį rengia lietuviai; c. minėjimo išlaidos numatytos apie vieną mil. litų. Siūlau, kad valdžia nuo šio minėjimo atsisakytų ir jį perduotų rengti Lietuvos žydų bendruomenei. “Lietuvos aidas” politinis redaktorius D. Stancikas šio straipsnio nepaskelbė.

Gaono Eljahui pagerbimas vyko kaip buvo valdžios suplanuota seimo rūmuose, dalyvaujant seimo nariams, užsienio valstybių ambasadoriams ir žymiam skaičium žydų svečių iš užsienio.

Seimo pirm. V. Landsbergis pradėjo šį pagerbimą ir pasakė kalbą. Pirmoje dalyje jis suminėjo ilgą eilę reikšmingų Gaono darbų. Antroje dalyje kalbėtojas išskėlė žydų tautą ir jos vaidmenį žmonijos istorijoje.

Į šį gana ramų minėjimą Izraelio ambasadorius Odedas Ben Huras įnešė visai nelauktos diskusinės “perkūnijos”. Jis savo kalboje, tarp kita ko, pareiškė: “Yra žinių, kad kai kurie lietuviai skerdė žydus dar prieš savaitę naciams įžengiant į Vilnių”. Ambasadorių paremė Haifos rabinas, sakydamas: “Mūsų širdys pasrūva krauju, kai atvykstame į Vilnių, kai keliaujame po Lietuvos kraštą, mes nei vieną akimirka negalime pamiršti, kad šita žemė beveik visur persunkta žydų krauju”.

V. Landsbergis turėjo gerus norus, organizuodamas šį Gaono minėjimą – bandė sutaukinti žydus ir lietuvius. Tačiau šis minėjimas dar labiau sukiršino žydus su lietuviais.

Žvelgiant į ateitį

Šie prezidento rinkimai yra V.L. rimtas perspėjimas – jam ir Tėvynės sąjungai. Mat daug balsuotojų dažnai sutapatina partijos vadą su pačia partija. Po nepilnų trejų metų vėl įvyks seimo rinkimai. Jeigu V.L. ir Tėvynės s-ga visai nekreips dėmesio į šį balsuotojų perspėjimą, ji susilauks labai gaudaus pralaimėjimo!

Tėvynės sąjungoje reikalinga reforma. Vakaruose po tokio pralaimėjimo dalis partijos vadų atsisaitydina iš vadovaujančių pareigų. Neatrodo, kad taip pasielgs V.L. Tuo atveju, jeigu V.L. liks ir toliau Tėvynės sąjungos vadu, visi svarbūs partijos planai turi būti apsvarstyti partijos taryboje ir balsų dauguma priimti. Tai įgalins ateityje išvengti panašių klaidų, minėtų šiame straipsnyje.

Panemunės pili prie Nemuno upės

Nuotr. J. Žygo

Knygų rišykla
“SAMOGITIA”
meniška įrūša
knygas bei žurnalus

A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8, Tel. (905) 625-2412

LAISVOJE TĖVYNĖJE

NUOSTOLINGOS BLAIVYKLOS

ELTA trumpu pranešimu "Lietuvos ryto" skaitytojams pasakoja didelę žinią: "Dėl pinigų stokos Šiauliuose ketinama uždaryti blaivyklą. Viena moderniausių Lietuvos blaivyklių pernai dirbo nuostolingai. 1997 m. Šiaulių blaivykloje nakvojo apie 6.000 žmonių. Tačiau už šią paslaugą susimokėjo mažiau negu pusė išblaivintųjų. Šiauliuose priverstinis išblaivinimas kainuoja 85 litus. Blaivyklos dar pernai pirmoji tarp Lietuvos didmiesčių atsisakė Klaipėda".

ŽINIOS APIE TAUTŽUDYSTĘ

Baltiečių BNS agentūros pranešimu "Lietuvos ryte", Klaipėdos apygardos prokuratūra pradėjo rinkti medžiagą apie sovietų kariuomenės žiaurumus Mažojoje Lietuvoje. Ieškoma tokių veiksmų, kuriuos būtų galima pavadinoti sovietine tautžudyste. Kadangi dalis Mažosios Lietuvos dabar yra Kaliningrado srityje, joje surinkta medžiaga apie sovietinę tautžudystę būtų perduota Rusijos teisėsaugos institucijoms. Pasak istorikų, II D. karo pabaigoje, vokiečiams pasitraukus iš Rytprūsio, Mažosios Lietuvos žemėse buvo nužudyta bei iš jų išstremta daugiau kaip milijonas gyventojų. Gavus duomenų apie tokius veiksmus dabartinėje Lietuvos teritorijoje, būtų svarstoma, ar yra pagrindo pradėti bylą dėl sovietinės tautžudystės Lietuvoje.

VĒLIAVOS PRIE TILTO

Alytaus burmistro D. Kurtinaičio potvarkiu buvo prisimintas 1919 m. vasario 13 d. Lietuvos nepriklausomybės kovose žuvęs pirmasis Lietuvos karininkas Antanas Juozapavičius. Jis tada vadovavo per Nemuną pervažamų ginklų apsaugai ir buvo bolševikų nušautas ant tilto. 1937 m. Alytuje pastatytas gelžbetoninis tiltas buvo pavadintas jo vardu. Dabartiniam tiltui tik šiemet sugrąžintas jo vardas. Vėliovinis buvo prisimintas Mišiomis Šv. Angelų sargų šventovėje ir susikaupimu prie jo kapo šventoriuje. Prie jo vardo tilto per Nemuną jo žūties dieną buvo iškeltos vėliavos. Vasario tryliktoji yra karininko A. Juozapavičiaus gimimo ir mirties diena. Alytkiškiai ją prisimins, kasmet prie jo tilto iškeltom dviem vėliavom – Lietuvos trispalvės ir Alytaus miesto.

AUGA GRAŽUOLIŲ PAMAINA

Kalėdų savaitgalį Vilniaus "Lėlės" teatre įvyko augančios gražuolių pamainos konkursas. Baigminėje konkurso grupėje susitiko trylika mergaičių. Jauniausioji buvo vos penkerių metų, o vyriausioji dvylikos metų amžiaus. Konkursan jos buvo suvežtos iš paties Vilniaus, Trakų, Panevėžio, Alytaus ir Garliavos. Konkursas buvo surengtas, laikantis "Lietuvos grožio formu-

lės". Visos dalyvės užaugusios norėjo tapti manekenėmis, televizijos laidų vedėjomis. Tik pirmokė Monika prisipažino, kad tuo metu ją labiausiai domino policininkės darbas. Konkursą laimėjo dvylikametė Vilniaus šešiasdešimt ketvirtosios vidurinės mokyklos moksleivė Aušra Venckūnaitė. Nusivyle pralaimėjusių dukrų tėvai aiškino, kad Aušrai Venckūtei laimėjimą nupirko jos tėvai.

VYTAUTO DIDŽIOJO ORDINAS

Aukščiausias pasižymėjimo ženklas Lietuvoje yra Vytauto Didžiojo ordinas. Kad taip buvo pagerbtas Vytautas Didysis turbūt niekas neprotestuos. Tačiau kritikos, atrodo, susilauks ministeris pirm. Gediminas Vagnorius, nutaręs seime pakeisti ordinų paskyrimo įstatymą. Jis nori, kad Vytauto Didžiojo ordiną net su grandine gautų kiekvienas dabartinės Lietuvos prezidentas. Sakoma, kad Vytauto Didžiojo ordiną su auksine grandine yra turėjusi ir Vasario šešioliktosios nepriklausoma Lietuva, bet savo prezidentų ji tais ordinais nepuošė. Dabartinės Lietuvos Vytauto Didžiojo ordino grandinė turi 300 gramų sidabro, truputį aukso ir cirkonio. Tokio ordino nukaldinimas Lietuvai kainuoja 15.000 litų. Turbūt visi su tikslu, kad tokios litų sumos labiau reikia skurstantiems lietuviams nei ordinų su grandinėmis Lietuvos prezidentams. Vytauto Didžiojo ordino su grandine jau atsisakė nepriklausomybės pradžioje prezidento teises turėjęs Vytautas Landsbergis ir naujasis prez. Valdas Adamkus.

GAISRO PROBLEMAS KAUNE

Netikėtų problemų Kaune atnešė gaisras sinagogos seniuo ir žydų religinės bendruomenės pirm. Chackelio Zako bute. "Lietuvos ryto" pranešimu, atskubėjusių ugniagesių jau laukė atvira liepsna, apėmusi visą koridorių. Ch. Zaka ir jo žmona jie norėjo iškelti iš buto kopėčiomis. Tačiau Zakai, pagyvenę žmonės, atsisakė jomis lipti iš keturių aukštų namo ir, kol buvo gesinamas gaisras, slėpėsi balkone. Tik nuslopinę ugnį gaisrininkai išnešė dviejų kambarių buto šeimininkus ir jiems suteikė pirmąją medicininę pagalbą. Dviejų kambarių buto savininkams Zakams gaisras padarė apie 30.000 litų nuostolį. Nukentėjo ir kiti to namo gyventojai. Dabar paaiškėjo, kad Zakų butas buvo padegtas. Pasak inspektoriaus A. Lukausko, tai patvirtina rastos pravros jų buto durys, pripilto degaus skysčio pėdsakai ant durų ir koridoriuje, net ir numestas to skysčio indas. Padėgimo išvadai pritaria ir pats Ch. Zakas. Jis įtaria Kauno miesto visuomeninės žydų bendruomenės narius. Jo nuomone, dėl turtinių nesutarimų su ta organizacija jam jau anksčiau nežinomi asmenys buvo dažais ištepčioje jo buto duris ir netgi patarę nusipirkti karstą. Dėl Ch. Zako bauginimų ir jam padaryto grasinimo šiuo gaisru susidomėjo ir jį dabar tiria Lietuvos valstybės saugumo darbuotojai. V. Kst.

FIRST PLACE PHARMACY

350 King St. E., Hamilton

540-8877

Viktoras Remesat, BSc.Pharm

- ☐ 10% nuolaidos pensininkams (15% trečiadieniais)
- ☐ Nemokamas vaistų pristatymas
- ☐ Sveikatos priežiūros įrankiai

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.CH.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- JAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYD. MAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- VAIKU EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIŠYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAIMS
- PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILŲ ĮRANKIŲ

PRIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:

88 ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
88 HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
88 HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

Lietuvos ambasados rūmai Romoje, kur buvo surengtas diplomatinis priėmimas gausiems svečiams

Lietuvos šventė Britanijos sostinėje

Koncertas britų visuomenei ir žodis apie dabarties Lietuvą. Iškilmingos pamaldos lietuvių šventovėje. Diplomatinis priėmimas Lietuvos ambasadoje, kuriame dalyvavo daugelio valstybių atstovai

Vasario 16-toji buvo pradėta švęsti sausio 30 d. koncertu Londono karališkosios muzikos kolegijos koncertų salėje. Jį surengė Lietuvos ambasada kartu su "Royal College of Music" ir "British Council".

Renginį pradėjo kolegijos atstovas Neil Mackie, pristatęs Lietuvos ambasadorių Justą Paleckį. Pastarasis kalbėjo pilnai salei klausytojų apie šiandieninį Lietuvos gyvenimą ir supažindino su koncerto atlikėjais – Vladimiru Prudnikovu (bosas) ir Nijole Ralyte (piano).

Solistas V. Prudnikovas atliko lietuvių kompozitorių kūrinius ir operų ištraukas. Koncerte dalyvavo per 400 britų ir lietuvių. Jie griausmingais plojimai palaikė programos atlikėjus. Teko girdėti anglų kalbą, esą čia dainavo Lietuvos Šalipinas. Apdovanoti gėlėmis, solistas ir pianistė, pasidalino mintimis su koncerto klausytojais.

Koncertų patalpos priesalėje ambasada parėngė didžiulį informacijos stalą su leidiniais apie Lietuvą. Tuos leidinius, kurie domėjosi, galėjo pasiminti.

Pamaldos

Sekmadienį, vasario 15, Šv. Kazimiero šventovėje jau 80-tą kartą buvo švenčiama Lietuvos nepriklausomybės. Parapijos kleboną kun. Joną Šakevičių, MIC, šv. Mišiomis atnašauti prie altoriaus atlydėjo Londono lietuviai skautai su vėliavom, Jaunimo sąjungos nariai ir altoriaus patarnautojai.

Kun. J. Šakevičius, MIC, istoriniame pamokslė palietė Lietuvos gyvenimo keturis laikotarpius: pavasaris ateina Karpatų kalnais, prieškarinį Lietuvos gyvenimą, okupaciją ir dabartinę Lietuvą.

Skaitytinis atliko ambasados patarėjas Audrius Bruza, skautininkė Gajutė O'Brien. Parapijos choras, vadovaujamas Vincent O'Brien, prie pamaldų iškilmingumo prisidėjo patriotinėmis giesmėmis.

Pamaldos dalyvavo Lietuvos ambasadorius Justas Paleckis su ponia Laima ir visais am-

basados darbuotojais, Lietuvos karinis jūrų pajėgų komandoras Renius Pleškys su ponia Asta. Be to dalyvavo tautiečiai iš Čikagos John ir Marytė Utz, Rimas ir Daina Dumbriai.

Sugiedoję Lietuvos himną, maldininkai susirinko į parapijos menę, kuri, deja, buvo permaža. Londono parapijos moterų suneštų maistu buvo pasivašinta, komandoras Renius Pleškys sveikino visus Lietuvos karinių jūrų pajėgų vardu, linkėdamas visiems kartu dirbti Lietuvos gerovei.

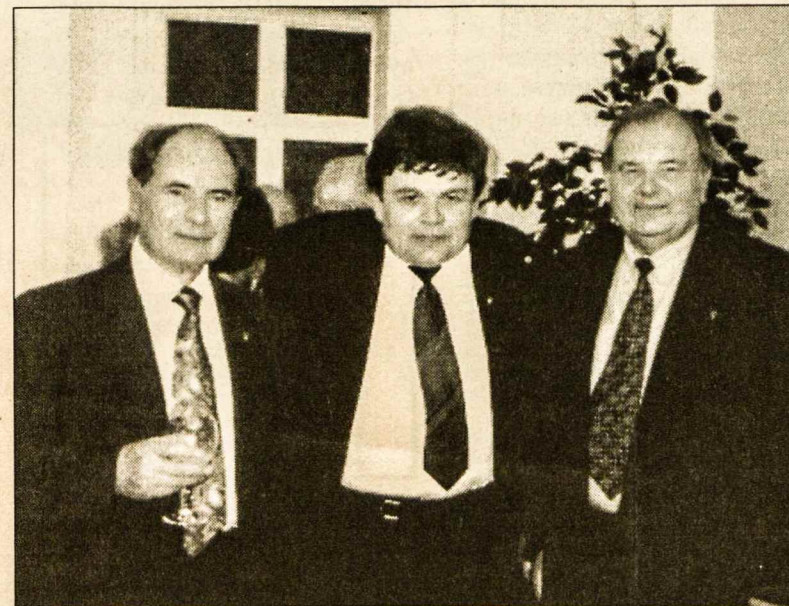
Ambasadoje

Lietuvos ambasados didžiojoje salėje Vasario 16 d. vakare ambasadorius Justas Paleckis su jais darbuotojais surengė priėmimą didžiojoje ambasados rūmų salėje. Atvykstančius svečius pasitiko ambasadorius su ponia ir patarėjas A. Bruza. Atvyko ambasadoriai: Danijos, Bulgarijos, Rumunijos, Švedijos, Islandijos, Latvijos, Suomijos, Armėnijos, Estijos, Gruzijos, Kirgistanos. Ambasadoriams atstovavo jų delegatai: Slovėnijos, Olandijos, Vokietijos, Japonijos ir Kinijos.

Britanijos užsienio reikalų ministerijai atstovavo ministeris Doug Henderson, Vidurio Europos dept. vadovas Howard Pearce, Baltic Dept. Mark Clayton, Vidurio ir Rytų Europos sąjungos pirm. Sir John Birch... Dalyvavo daug įvairių verslo žmonių ir mokslo žmonių. Visi buvo pavaišinti lietuviškais gėrimais ir maistu. Jaukioje nuotakoje pora valandų prabėgo lyg kelios minutės. S. Kasparas

Surrey, BC

AUKOS VASARIO 16-TOSIOS PROGA: \$50 – A. Smilgys; \$20 – J. Sakalauskas, B. A. Vileita, A. Pilibaitis, H. Tumaitis, V. Nutautas, V. R. Maleris, K. Domenta, E. Jurksaitis, J. Nastajus, A. Dudonis, V. A. Skabeikis, J. Erslavas, P. Toliušis, P. Skučas, J. Paegė, P. E. Berneckas, A. V. Smilgis; \$15 – V. Gabas; \$10 – M. Artis, A. Smitienė, K. Stirbys, O. Macijauskienė, L. Macijauskienė, J. Venckus, B.V.

Išėjimas veikėjai, susitikę Lietuvoje. Iš kairės: PLB pirmininkas inž. VYTAUTAS KAMANTAS, Vasario 16 gimnazijos direktorius ANDRIUS ŠMITAS, Vokietijos LB pirmininkas ARMINAS LIPŠYS

KAIRYS
BALTIC EXPEDITING

517 Fruitland Rd.,
Stoney Creek, Ontario,
Canada L8E 5A6
Tel: (905) 643-3334
Fax: (905) 643-8980

Siuntiniai į Baltijos valstybes

Dėl informacijų skambinkite:

Vytautui Kairiui (905) 643-3334

Bernardui Mačiui (905) 632-4558
Leonui Balaišiui (514) 366-8259

Lietuvos 80-metis Romoje

Lietuvos nepriklausomybės aštuoniadesimtmečio minėjimas Romoje buvo iškilmingai pradėtas vasario 15, sekmadienį, tėvų marijonų pagrindiniame vienuolyne pamaldomis. Dalyvavo Romoje gyvenantieji lietuviai ir abu Lietuvos ambasadoriai: ambasadorius prie Šv. Sosto Kazimieras Lozoraitis su žmona ir ambasadorius Italijai Romanas Podagėlis su žmona. Koplyčioje Mišias koncebravo kun. V. Aliulis, MIC, kartu su visais Romoje esančiais lietuviais kunigais. Pamokslą sakė kun. Kazimieras Meilus, kuris dabar Romoje ruošiasi kanonų teisės doktoratui. Mišių metu smuiku grojo Vilniaus Muzikos akademijos profesorius Raimundas Katilius. Po Mišių vienuolyno salėje įvyko priėmimas, kurio metu sveikinimo žodį vienuolijos vardu tarė kun. V. Aliulis, MIC, ir kalbą pasakė ambasadorius K. Lozoraitis.

Vėliau vakare ambasadorius R. Podagėlis surengė prof. Katiliaus smuiko koncertą Oratorio del Caravita patalpose, prie Šv. Ignaco aikštės, plačiai italių visuomenei. Į koncertą buvo sukviešti ir visi Romoje gyvenantys diplomatai, kuriems sekančią dieną, vasario 16, ambasadorius R. Podagėlis surengė iškilmingą priėmimą Italijos užsienio reikalų ministerijos rūmuose. V.S.

Sudbury, Ont.

Gavėnios susikaupimas Sudbury ir apylinkės lietuviams įvyks kovo 21, šeštadienį, Kristaus Karaliaus šventovėje. Išpažintys bus klausomos 6 v.p., o Mišios – 7 v.p. Susikaupimą praves kun. Vytautas Volertas.

Sault Ste. Marie, Ont.

Gavėnios susikaupimas Sault Ste. Marie ir apylinkės lietuviams įvyks kovo 22, sekmadienį, Šv. Jeronimo šventovėje. Išpažintys bus klausomos 2 v.p.p., Mišios – 3 v.p.p. Susikaupimą praves kun. Vytautas Volertas.

Hamilton, Ont.

TĖVYNĖS SĄJUNGOS Hamiltono ir Niagaros pusiasalio (HNP) visuotinis narių susirinkimas įvyko Hamiltono sausio 17 d. Pasibaigus valdybos kadencijai, susirinkime dalyvavusieji nariai išrinko naują valdybą, kurią sudaro Petras Sidlauskas, Dalia Simonavičienė, Lionginas Paškus, Antanas Liaukus, Antanas Laugaly, Stasė Jankauskienė, Andrius Gedris ir Regina Choro-manskytė.

Susirinkime vyrovo pakili nuotaka. Kadenciją baigiančios valdybos nariai pranešimuose apibūdino dvejų metų veiklą ir džiaugėsi savo pasiekimais. Per pastaruosius veiklos metus, buvo labai daug nuveikta. Savo aukų rinkliavomis, gegužinėmis bei kitais renginiais, pagyinti nedidelė HNP grupė reikšmingai prisidėjo prie Tėvynės sąjungos pergalės Lietuvos seime bei savivaldybių rinkimuose. Taip pat HNP grupė priėmė kelis garbingus svečius iš Lietuvos. Hamiltono lankėsi dr. Elvyra Kunevičienė (buv. finansų ministrė) ir Jurgis Razma (dabartinis seimo kancleris).

Susirinkimo metu buvo aptarti 1997-98 m. Lietuvos prezidento rinkimų rezultatai. Daug žinių apie tai pateikė susirinkimo svečias – Tėvynės sąjungos Kanados skyriaus pirmininkas Eugenijus Čuplinskas. Nors Tėvynės sąjungos kandidatas, profesorius Vytautas Landsbergis nelaimėjo, HNP grupės susirinkimo dalyviai buvo beveik vienos nuomonės, kad rinkimų rezultatus galima vis tiek įvertinti teigiamai. Džiugu, kad nomenklatūros kandidatas Artūras Paulauskas pralaimėjo Amerikos lietuviui – Valdui Adamkui. Reikia manyti, kad pastarasis kandidatas nuširdžiai tarnaus Lietuvai, konstruktiviai bendradarbiaudamas su ministru pirmininku Gedimynu Vagnorium ir jo vyriausybe.

Andrius Gedris

HAMILTONO PENSININKŲ NAMAMS "Rambynas" reikalingas prižiūrėtojas. Dėl sąlygų kreiptis šokiadieniais nuo 8 v.r. iki 12 v.p.p. tel. 905 526-8281.

Ivedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis

Tel 905 383-9026

154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Su iškelta Lietuvos trispalve vasario 14 d. buvo paminėtas Vasario šešioliktosios aštuoniadesimtmetis Aliaskos sostinėje Anchorage. Minėjimą įvadinio žodžiu pradėjo ALB Aliaskos skyriaus pirm. Mindaugas Kuzminskas. Jis supažindino minėjimo dalyvius su Lietuvos praeitimi bei dabartimi ir perskaitė lietuviams labai palankų Aliaskos senatoriaus Tedo Stevens sveikinimo laišką. Tada patys minėjimo dalyviai papasakojo, kas ir kaip juos atvedė Aliaskon. Minėjime buvo nutarta vėl susitikti ir savo eiles Aliaskoje papildyti amerikiečiais, kurie domisi dabartiniais lietuvių reikalais.

Lietuvos ambasada Vašingtone Vasario šešioliktosios aštuoniadesimtmetį sutiko specialia didžiųjų Lietuvos kunigaikščių privilegijų paroda. Ją surengė Vilniuje veikianti M. Mažvydo biblioteka ir Balzeko lietuvių kultūros muziejus Čikagoje. Parodą atidarė Lietuvos ambasadorius Stasys Sakalauskas, dalyvaujant ir tada JAV viešėjusiam krašto apsaugos ministeriui Česlovui Stankevičiui. Paroda iš Vašingtono buvo perkelta Čikagon.

Bronė Lukoševičienė, anksčiau gyvenusi Richmond Hill, NY, po sunkios ligos mirė 1997 m. gruodžio 18 d. pas dukrą Plainview, NY, sulaukusi devyniasdešimt trejų metų. Buvo pašarvota Leaky-McDonald šermėninėje Richmond Hill, NY. Atsišveikinimas su velione įvyko gruodžio 21 d. Palaidota gruodžio 22 d. po gedulinių Mišių Apreiškimo parapijos šventovėje. Vėlinė buvo atlydėta į Šv. Jono kapines, kur jau yra palaidotas anksčiau miręs jos vyras Vacys. Liko liūdinčių dukra ir žentas Vytautas Milukai, vaikaičiai Albinas, Rasa ir Nida su šeimomis ir trimis provaikaičiais.

Britanija

Kazimieras Barėnas nusivylė Lietuvos rašytojų sąjungos leidykloje išleista nauja savo "Dvidešimt vienos Veronikos" laida. Jis netgi parašė laišką Lietuvos rašytojų sąjungos pirm. Valentinui Sventickui, pranešantį, kad tos laidos jis nelaiko savo knyga. Mat leidyklos redaktorius sakinius išbraukinėjo, trumpino, net ilginio ar net pats sudarinėjo. Labai daug autoriaus žodžių jis pakeitė kitais, kartais iškreipdamas prasmę, pakenkdamas stiliui, o kai kur tais keitinėjimais net ir knygos veikėjo charakterį jau kitoki parodydamas. Šie K. Barėno priekaištai buvo paskelbti "Europos lietuvių" vasario 19 d. laidoje.

I K. Barėno priekaištus atsiliepė Lietuvos rašytojų sąjungos savaitraštis "Literatūra ir menas", sausio 31 d. laidoje rašantis: "Lietuvos rašytojų sąjungos leidykloje gruodžio 21 d. įvyko pasitarimas, kuriame vyriausiasis redaktorius V. Sventickas supažindino bendradarbius su Londone gyvenančio rašytojo Kazimiero Barėno laišku ir griežtai kritikavo leidyklos redaktorių V. Girdzijauską už nebū-

tinus ir nepagrįstus teksto taisymus be autoriaus žinios K. Barėno knygos "Dvidešimt viena Veronika" naujoje laidoje". Londone leidžiamas "Europos lietuvis" pastebėjo dar vieną netikslumą. K. Barėno laiškas buvo rašytas sausio 15 d. Tad apie jį negalėjo būti kalbama Lietuvos rašytojų sąjungos leidykloje jau 1997 m. gruodžio 21 d. Tas pokalbis turbūt įvyko sausio 31 d.

Australija

Melburno lietuviai išlydėjo Vilniun PLB valdybos vicepirm. Gabrielių Žemkalnį. Jis ten pakeičia PLB atstovybę daugiau kaip ketverius metus dirbusį Juozą Gailą. PLB atstovybė yra Lietuvos seimo trečiųjų rūmų antrajame aukšte. Ji ten jau turi penkerius metus dirbančią administratorę Virginiją Grybaite. Per PLB atstovybę jos atstovas turi artimus ryšius su Lietuvos seimo ir vyriausybės nariais, spaudos, radijo ir televizijos atstovais. G. Žemkalnis išėivijoje yra moksis kartu su Valdu Adamkumi, Lietuvos prezidentu. Jis taipgi yra brolis seimo pirm. Vytauto Landsbergio.

Melburno lietuviai susilaukė jaunos lietuviškos šeimos. Prel. kun. P. Dauknyš sausio 10 d. Karmelitų šventovėje sutuokė Petrą Čelną ir Laurą Baltutytę. Vestuvių puota įvyko kalvotame Wongos Parke, netoli nuo tos vietos, kur būdavo lietuvių skautų stovykla. Jaunoji Laura Čelnienė yra stomatologė, dantų klinikos vedėja, studijuojanti meną. Jaunasis Petras Čelna yra baigęs matematikos ir kompiuterio mokslus universitete.

Airija

Airijos sostinėje Dubline vasario 2-6 d.d. viešėjo Lietuvos seimo delegacija, vadovaujama pirm. V. Landsbergio. Vienai dienai buvo užsukęs ir Lietuvos užsienio reikalų ministras A. Saudargas. Lietuvai Airijoje atstovauja ambasadorius Britanijos Londone Justas V. Paleckis. Su seimo pirm. V. Landsbergiu Dublinan atvykusioje delegacijoje buvo ir tarparlamentinės grupės su Airija pirm. F. Palubinskas. Vasario šešioliktosios proga Lietuvos ambasados atstovai suorganizavo priėmimą Airijos parlamento vadovams ir užsienio valstybių diplomatom. Jiems sveikinimo žodį tarė V. Landsbergis. Tai buvo pirmasis Lietuvos nepriklausomybės paminėjimas Airijoje.

V. Kst.

Century 21

OFFORD REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St.,
Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, verslams, ūkiams, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į

Angele Šalvaiytę, B.A.,

pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patars.

Darbo tel. 705 429-2121 ar 705 445-5640
namų tel. 705 429-6428

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje.

įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos.

AKTYVAI PER 39 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki1.75%	Asmeninės nuo.....6.25%
santapos.....2.25%	neklm. turto 1 m.....6.350%
kasd. pal. taupymo sąsk.....1.50%	
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius.....3.00%	
180 dienų indėlius.....3.25%	
1 m. term. indėlius.....4.00%	
2 m. term. indėlius.....4.25%	
3 m. term. indėlius.....4.50%	
4 m. term. indėlius.....4.75%	
5 m. term. indėlius.....5.25%	
RRSP ir RRIF	
(Variable).....2.50%	
1 m. ind.....4.00%	
2 m. ind.....4.25%	
3 m. ind.....4.50%	
4 m. ind.....4.75%	
5 m. ind.....5.25%	

Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000. Be to, narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

MASTER CARD KREDITO KORTELE

INTERAC KORTELE

Lietuviški simboliai Argentinoje

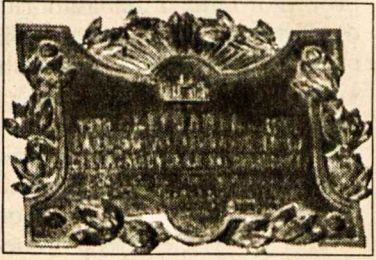
Garsioje Lujan miesto Marijos šventovėje-bazilikoje, kurią nuolat lanko minios maldininkų, yra Lietuvos vėliava, Aušros Vartų Marijos paveikslas ir memorialinės lentos, primenančios lietuvių tautą ir jos iškovotą laisvę

ZEFERINAS JUKNEVIČIUS

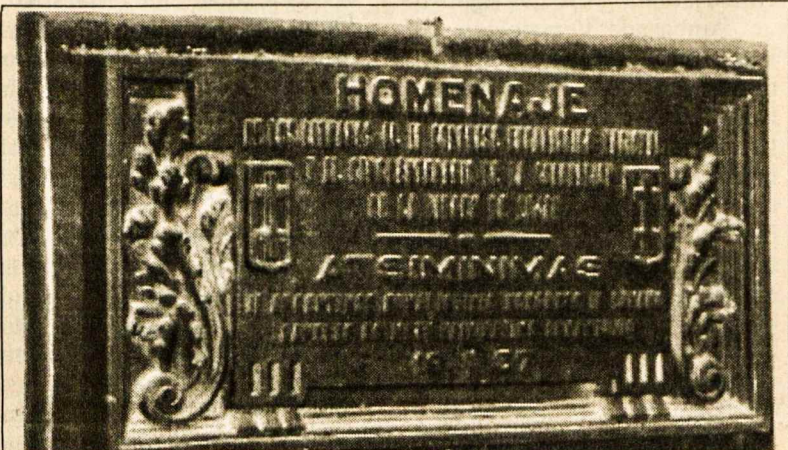
Marijos bazilika

Apie 90 kilometrų į šiaurės vakarus nuo Argentinos sostinės Buenos Aires yra dabar labai išgarsėjęs miestas Lujan ir jo pažiba – didinga bazilika 106,05 m aukščio, 104 m ilgio ir 68,70 m pločio, kurioje ypatingoje koplyčioje pastatyta kukli, apie vieno metro aukščio, Nekaltai Pradėtoji Marija, apdengta baltu ir skaisčiai mėlynu apdaru, aukso siūlais išsiuvinėtu ir papuosta aukso vainiku.

Ši šventovė yra nuolat gausiai lankoma maldininkų. Dukart į metus daromos pėsčiųjų piligrimų procesijos iš Buenos Aires miesto, nužygiuojant tuos 90 kilometrų per 10-12 valandų, nepaisant kaitros ar lietingo oro. Viena tų procesijų skirta grynai jaunimui, o antra – visiems, be amžiaus skirtumo, dalyvaujant kiekvienoje po daugiau kaip

Memorialinė lenta Lietuvos nepriklausomybės penkiasdešimčiai paminėti garsioje Argentinos Lujan miesto Marijos šventovėje-bazilikoje

Memorialinė lietuvių lenta, įmūryta 1937 metais garsioje Argentinos Lujan miesto Marijos šventovėje-bazilikoje. Ji primena lietuvių buvimą Argentinoje

vieną milijoną Dievo Motinos gerbėjų. Šios piligrimų eisenos prasidėjo 1904 metais, įsteigus pėsčiųjų piligrimų į Lujano šventovę draugiją. Jos tęsimas kasmet be pertraukos iki šių dienų.

Statulėlės iš Brazilijos

Tai buvo 1630 metais, kai pasiturintis portugalas Córdoba (apie 700 kilometrų nuo Buenos Aires) vietovėje panorą pastatyti savo gyvenamajame rajone Šv. Marijos garbei koplyčią. Parasė draugui Brazilijoje, kad atsistų tinkamą statulėlę. Tas jam išsiuntė dvi statulas.

Į Buenos Aires uostą buvo atvežtos laivu, o ten perkrautos, kartu su kitomis prekėmis, į tų laikų tam tikrą vežimą su dviem dideliais beveik dviejų metrų skersmens ratais, keturių ar šešių jaučių traukiama. Kai tokių susirinkdavo keletas, keliaudavo karavanais. Antrą kelionės dieną karavanas privažiavo Lujan upę ir sustojo pernaktoti. Trečios dienos rytą, įkinkius jaučius, vienas vežimas nekrutėjo iš vietos. Kad ir baidė ir net baidė jaučius, šie neįstengė patraukti vežimo, nors žemė buvo lygiausia. Iškrovus vežimą, tas lengvai pajudėjo. Vėl sukravus, nei krust. Ir taip porą ar trejetą kartų, kai vienas keliautojų pasiūlė: "Iškraukime Marijos statulėles!" Taip padarius, jaučiams pasidarė langva traukti. Kai paliko vieną statulėlę šioje vietoje ir vežė toliau kitą, viskas

ėjo normaliai.

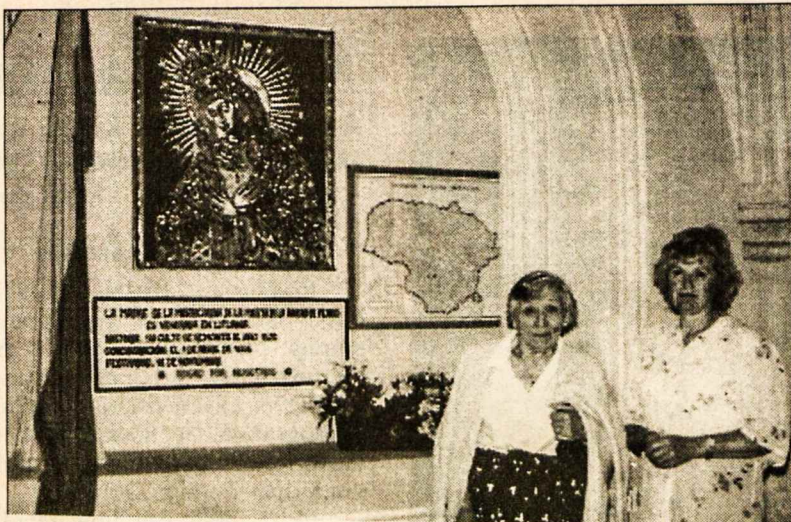
Statulėlės palydovas nunešė ją į netoli esančius namus, kur liko priglausta. Ja toliau rūpinosi vergas juodukas, kiek vėliau išlaisvintas. Netrukus buvo paruošta iš molio ir šiaudų koplytėlė. Mirus tų laikų savininkui ir koplytėlei pradėjus nykti, viena pasiturinti Córdoba miesto ponija pasiėmė statulėlę savo namuose, bet rytojaus dieną statulėlė vėl atsirado savo koplyčioje koplytėlėje. Ir taip dar porą kartų. Todėl 1730 metais Buenos Aires vyskupas su šios provincijos gubernatorium nu-tarė pastatyti pirmąją mūrinę šventovę, nes statulėlė pagarsėjo stebuklais.

1759 m. Ispanijos karalius Fernandas VI šią vietovę pavadino Lujano Švenčiausios Mergelės Marijos miesteliu. 1761 metais įvyko trečiosios šventovės pašventinimas, nugriovus jau antrąją. Šiam kraštui atspalaidavus nuo ispanų valdžios ir pasiskelbus nepriklausomai, 1815 metais Argentinos laisvės kovų didvyris generolas Belgrano įteikė Švenčiausiaj Marijai laisvės kovose paimtas 2 vėliavas, o pulkininkas Domingo French pavadė savo karių Jos motiniškajai globai ir įteikė vieną laimėtą vėliavą.

1887 metais popiežius Leonas XIII pašventino vainiką ir įgaliojo Buenos Aires arkivyskupą apvainikuoti šią stebuklingąją Marijos statulą. Dabartinė šventovė-bazilika pradėta statyti 1900 metais ir baigta 30 metų vėliau. Jos akmenyse iškalti vardai asmenų, prisidėjusių prie statybos. Šimtai įvairių vardų mirga jos išorėje, o vidus nusagstytas padėkos aukso ir sidabro ženklais už gautas malones.

Lietuvos vėliava

Dvidešimtojo amžiaus pradžioje negausūs maldininkai lietuviai lankydavo stebuklingąją Lujano Mariją, prisidėdami prie lenkų maldininkų. Mat kunigai lenkai, beveik nemokėdami lietuvių kalbos, išklaudydavo lietuvių išpažinčių.

Garsioje Argentinos Lujan miesto bazilikoje Aušros Vartų Marijos paveikslas su atitinkamu įrašu ispanų kalba. Prie paveikslą - Lietuvos vėliava ir žemėlapis. Stovi - Argentinos lietuvės Teresė Juknevičienė ir Ona Marija Juknevičienė

Vėliau, jau praėjus Pirmajam pasauliniam karui, atsiradus kunigų iš laisvosios Tėvynės, lietuvių maldininkų kelionės pasimelsti Lujano Šventajai Mergelės virto metinėmis ir vieno iš pirmųjų grynai lietuviškų kelionių buvo nuvežta Lietuvos vėliava veikėjo ir giliai tikinčio a.a. Vinco Pašiškevičiaus pakuota ir iškelta kartu su kitų valstybių vėliavomis, puošiančiomis Marijos koplyčią. Su laiku teko ją pakeisti, o dabar jau trečioji vėliava atlieka garbės sargybą Lujano bazilikoje.

Memorialinės lentos

1937 m. buvo švenčiama Lujano Marijos "Virgen de Lujan" vainikavimo penkiasdešimtmetis. Ta proga buvo surengtas Argentinos antrasis Marijos kongresas, skirtas paaugoti Argentinos tautą jos Gailestingajai širdžiai. Lietuviai gausiai dalyvavo tame kongrese. Jie ten koplytėlės išėjimo angonoje įmūriję specialią bronzinę lentą prisiminimui, kurioje ispanų ir lietuvių kalbomis rašoma, jog lietuviai nori įamžinti savo vardą, jausdamiesi dėkingi šio bičiuliško krašto gyventojai.

Jau daug metų praslinkus, minint Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, Lietuvai išlaisvinti centro Argentinoje iniciatyva buvo įmūryta jau katedros viduryje, prie dešiniojo išėjimo sienos, kita meniška bronzinė lenta, primenanti ispaniškai ir lietuviškai, kad jau sukako penkiasdešimt metų, kai lietuvių tauta vėl atgavo nepriklausomybę.

Aušros Vartų Marijos paveikslas

Jau bus trisdešimt metų, kai bazilikos kriptoje, bazilikos prižiūrėtojų buvo sumanyta įtaisyti koplytėles su visų Amerikos valstybių įžymesniųjų Marijos šventovių paveikslais bei statulomis, pradedant Kanada ir baigiant Argentina. Tos gan erdvios koplytėlės įrengtos dešiniojos sienos kriptos koridoriuje, o priešingoje sienoje yra išmūrytos arkados apie 50 centimetrų gilumo. Tai davė mintį čia rašančiam įrengti ir kitų pasaulio tautų Marijos paveikslų reprodukcijas.

Gavus bazilikos dekaną sutikimą, Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos tarybos rūpesčiu 1987 metais Avellandose vyskupijos maldininkų kelionės proga (lietuvių Aušros Vartų parapija jai priklauso), kun. Antano Lubiuko Aušros Vartų Marijos pieštas paveikslas buvo įstatytas kriptos sienos vienoje iš siaurųjų koplytėlių. Tai buvo padaryta po iškilmingų Mišių, atnašautų Avellandose vyskupo, laikant tą paveikslą išstatytą prie didžiojo altoriaus. Po tų pamaldų paveikslas buvo iškilmingai nuneštas požemin, gausiai dalyvaujant lietuviams ir kitataučiams, giedant lietuviškai "Marija, Marija". Ta proga čia rašančiam teko plačiai apibūdinti Aušros Vartų Mariją.

Dabar ši koplytėlė gražiai sutvarkyta: paveikslas tvirtai įtaisytas prie sienos, turi atitinkamą (Nukelta į 6 psl.)

Liko gilūs darbo pėdsakai

A. a. ERNESTAS LENGNIKAS, Hamiltono "Talkos" steigėjas, palaidotas su iš Tėvynės atsivežta vėliava, dalyvaujant vietos visuomenei. Liko neišdildomi jo pėdsakai tautiniame, kultūriniame ir ypač ekonominiame gyvenime

STASYS DALIUS

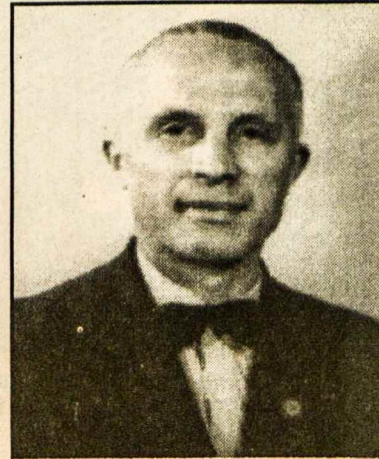
Kooperatininkas ir "Talkos" bankelio steigėjas Ernestas Lengnikas baigė žemiškąją kelionę 1998 m. vasario 3 d. Jis ir "Talkos" kooperatyvas buvo taip suaugę bei susiję, kad tapo neišskiriamu iki pat mirties. Didelį įnašą ir ryškias savo darbo pėdsakas paliko šio kooperatyvo veikloje.

Ilgame gyvenimo kelyje velionis buvo daug patyręs ir išgyvenęs. 1998 m. vasario 20 d. būtų sulaukęs 98 metų. Buvo gimęs 1900 m. vasario 20 d. Terespolės ūkyje, Kybartų valšči., Vilkaviškio apskr. Augo 7 brolių šeimoje. Jo tėvas, pažangus Suvalkijos ūkininkas, buvo baigęs Liepojos gimnaziją ir Hallės universitete Vokietijoje agronomiją. Prieš Pirmąjį pasaulinį karą, dar caro laikais, buvo nusipirkęs 600 ha ūkį, kuriame labai sėkmingai ūkininkavo. Lietuvos nepriklausomybės laikais jam buvo palikta 80 ha.

Buvo ne tik pažangus ūkininkas, bet ir susipratus lietuvis, todėl savo vaikų neleidė ir rusų pradžios mokyklą, o pasamdė mokytoją, kuris visus brolius mokė ir ruošė gimnazijai.

Mokslui paruoštas namuose Ernestas 1910 m. išlaikė egzaminus į Tilžės realinę gimnaziją, kur buvo tėvų išleistas kartu su kitais broliais mokytis. Tais laikais Tilžės gimnazijoje dar buvo kasdien viena valanda skiriama ir lietuvių kalbai. Šioje gimnazijoje mokėsi iki 1916 m. kai, kilus karui, nebegalėjo grįžti į Lietuvą ir iš Rytprūsių turėjo pasitraukti į Austriją. Ten buvo internutas civilių lageryje, kur išbuvo 3 metus. Lietuvon galėjo sugrįžti tik 1918 m. Sekančiais metais liepos mėnesį buvo pašauktas Lietuvos kariuomenėn. Dalyvavo nepriklausomybės kovose lenkų, bolševikų ir bermontininkų frontuose. 1922 m. buvo paleistas į atsargą su vyr. pusk. laipsniu. Kaip dalyvavęs nepriklausomybės kovose vėliau gavo žemės sklypą Kaune, Žaliakalnyje, kur pasistatė namus.

Grįžęs iš kariuomenės, pradėjo dirbti Martyno Yčo banke, po metų perėjo dirbti į Žemės ūkio banką Kaune. Tarnaudamas banke baigė buhalterijos kursų ir, įgijęs bankinio patyrimo, sėkmingai kilo tarnyboje – pasiekė užsienio skyriaus vedėjo vietą. Darbas buvo surištas su

A.a. ERNESTAS LENGNIKAS

įvairiais užpirkimais užsienyje, todėl banko reikalais važinėjo į Angliją, Švediją ir Vokietiją. Žemės ūkio banke išdirbo 16 metų. Atėjus pirmajai sovietinei bolševikų okupacijai, buvo atleistas iš darbo.

Lietuvoje, šalia tarnybos banko, buvo įsijungęs į durpių gamybą. Su dalininku Stanevičium buvo labai išplėtęs šį darbą – jų žinioje dirbo keletas šimtų darbininkų. Turėjo supirkę visas modernias durpių gamybos mašinas, nupirkę ar išnuomoję keliose Lietuvos vietose durpynus. Viename jų, Pravieniškų durpynė, bolševikai vėliau įsteigė priverčiamojo darbo stovyklą. Bolševikams atėjus visos durpių gamybos inventorių buvo nusavintas, o turtas įvertintas vienu milijonu litų.

Kaune Ernestas buvo šaulys ir aktyvus sportininkas-futbolininkas. Priklausė Lietuvos fizinio lavinimo sąjungai (LFSL), kur per 14 metų ėjo įždininko pareigas. Valdyboje dirbo kartu su kpt. Steponu Darium. Buvo suorganizavęs Kaune iš tarnautojų lyg ir sportininkų globos klubą, kuriame nariai savanoriškai buvo apsidėję mėnesiniu 5 litų mokesčiu sporto reikalams. Kiekvienas narys per metus taip paaukodavo po 60 litų, o tokių narių buvo apie 100.

Prisimindamas tą Lietuvą, vėl atgaivintą sąjungą, 1997 m. man vykstant į IX Pasaulio lietuvių bendruomenės seimą Vilniuje, velionis įdavė 100 Amerikos dolerių perduoti Kaune atgaivintos sąjungos vadovams. Pinigus Kaune perdavė ir gavau iš jų E. Lengnikui

(Nukelta į 6-tą psl.)

prabangiai gyventi

Lietuvoje kainuos mažiau

Grįžkit į Lietuvos gyvenimą. Užsisakykit per Norvista iki kovo 31 d. ir keliaukite į tautosakos ir gražiųjų lankų tėviškę pasinaudodami šia žema

kaina. Tarp gegužės 23 ir rugsėjo 9 d. du kartus per savaitę galima skristi be sustojimų iš Toronto iki Helsinkio "vartų" ir toliau. Skambinkite savo kelionių agentui. Norėtume Jus palepinti savo aptamavimu.

KAINA ANKSTI
UŽSISAKANTIEMS

Į VILNIŲ NUO
\$ 995

VARTAI Į PASAULĮ
Finnair priklauso AEROPLAN grupei

Galiauja tam tikri apribojimai. Aerodromo taikomi mokesčiai neįskaičiuoti. Žemės kaina vaikams

Skambinkite savo agentui arba Norvista Tours tel.

416-222-0203

arba

1-800-461-8651

Vasario 16-tosios iškilmėje Anapilio slėje Mississaugoje. Iš kairės: KLB pirm. ALGIS VAIČIŪNAS, visdomininko premiją gavęs VYTAUTAS BALSEVIČIUS, parlamento narys STEVE MAHONEY, parlamento narė SARMITE BULTE

Kalba ir tėvynės meilė

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Naujo pobūdžio iškilmė sutraukė daug jaunimo. Vyravo anglų kalba, bet meilė Lietuvai švytėjo

Per daugelį dešimtmečių užsienio lietuviai su nostalgija ir meile rengė Lietuvos istorinių įvykių minėjimus, juose gausiai dalyvavo, kėlė vėliavas, giedojo himnus ir klausėsi prakalbų, kurių tematika daugiausia lietė daugeliui žinomą Lietuvos istoriją. Kalbėtojai neskubėjo išreikšti savo minčių, bet apeliavo į publikos jausmus, vyresnėje kartoje sukeldami gaudžius prisiminimus, persunktus prarastos tėvynės ilgesiu. Priaugančiom kartom tos nuotaikos nebuvo suprantamos, išskyrus patį minėjimų tikslą, tačiau nusistovėjęs ir šabloniškas formatas jas atstūmė. Betgi Lietuvai vėl atgavus nepriklausomybę ir pasauliui pripažinus, kad Lietuva davusi galingą smūgį Sovietų Sąjungai, jaunosios kartose atgaivino pasididžiavimą savo kilme.

Retėjant vyresnei veikėjų kartai, iniciatyva perėjo į jaunesniųjų rūkas. Klivlande šiais metais suorganizuotas Vasario 16-osios minėjimas nebuvo panašus į ankstesnius. Vyresnės kartos atstovai, patyrę, kad reikia užsiskirti statusą į minėjimo banketą, buvo pasipiktinę, o žinia, kad pagrindinis kalbėtojas bus lietuviškai nemokantis, plačiai žinomas žurnalistas, trečios kartos lietuvis Tomas Brazaitis, gimęs iš prieš pirmąjį pasaulinį karą Amerikon atvykusių lietuvių, dar labiau tą pasipiktinimą sustiprino.

Vis dėl to šeštadienio vakare Dievo Motinos parapijos salė buvo perpildyta tautiečių, susėdusių už degančiomis žvakutėmis ir gėlėmis papuoštų stalų.

Apie "montrealiečius"

Atsilepiant į kai kurias žinias spaudoje

BIRUTĖ PŪKELEVIČIŪTĖ

Neseniai spaudoje teko aptikti žinią, kad prof. Bronius Vaskelis apgailestauja, jog Lietuvoje lig šiol tebėra beveik nestudijuota išeivių teatinė veikla.

Jausdama žinių stygių (net jeigu Lietuvoje ir atsirastų asmenų, norinčių šią sritį studijuoti), esu parengusi "dvitoni" vardu "montrealiečiai", apie Montrealio lietuvių dramų teatrą (1950-1961), kurio veikloje pati dalyvavau. Pirmajame "tome" (abu turi po 100 puslapių) yra sudėtos mūsų programos, spaudos iškarpos, recenzijos, nuotraukos: antrajame – surinkti įvairių mano pačios išsitarimai teatro temomis, susirašinėjimų kopijos ir asmeniniai įspūdžiai. Šių rinkinių originalai yra Vilniuje, Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejuje; viena kopija nukeliavo į Maironio lietuvių literatūros muziejų Kaune; antrąją globoja Kanados lietuvių archyvas-muziejus Mississaugoje.

Taipgi – muziejams yra nusiuštos mūsų išleistos plokštelės ir jų nuorašai kasetėse: Kazio Borutos "Baltaragio malūnas" (1959), Balio Sruogos "Milžino paunksmė" (1960) ir pasakų plokštelė vaikams "Žirginėliai" (1961).

Darbuotis su dokumentine iškarpa medžiaga man teko veik išitus metus, nes nelengva buvo jos gausumą surūšiuoti ir atrinkti; juoba, kad pageltusios laikraščio iškarpos stačiai trupėjo tarp pirštų. Bet jaučiau pareigą šį archyvinį darbą atlikti, nes daugelis ano meto mano

Kaip jau priimta, programa buvo pradėta garbės svečių pristatymu, o Tomo Brazaitis turiniga ir įdomi paskaita buvo palydėta audringais plojimais, jam jo anglišką kalbą lietuviškai užbaigus: "laisva Lietuva per amžius".

Meninę programą atliko dvi jaunimo tautinių šokių grupės, kurių vadovės yra jaunesnės kartos liuanistinių mokyklų auklėtinės. Buvo nuostabu matant nepaprastai daug jaunimo ir jaunų, net ir mišrių šeimų, kurių vaikučiai jau įsitraukė į lietuviško jaunimo ratelius, o anksčiau jų niekur nesimatė. Savo giliam džiaugsmui sutikau vieną savo buvusį mokinį, kuris gan gerai kalba lietuviškai, o jo mažametis sūnelis lanko lietuvišką vaikų darželį, bet jo žmona yra nelietuvaitė, tačiau mokosi lietuviškai kalbėti. Juos patraukė naujoviškasis minėjimo stilius...

Taigi kokia išvada? Nei banketas, nei angliška pasakytą kalbą nesumenkino minėjimo dvasios, prisdėjo prie to, kad grįžta tie, kurie buvo atitrūkę, kad jaunimas vėl grįžta į lietuviškos visuomenės glėbį.

Bene pagrindinis priekaištas buvo tas, kad pagrindinė kalba buvo atlikta angliškai, nors Brazaitis labai šiltai išsireiškė, kad jis pastoviai tarnaušias Lietuvos labui ir kad jo "širdis visada yra prie to deimanto ant Baltijos krantų". Nėra naudinga ar praktiška atstumi tuos, kurie, dėl buvusių sąlygų nebemoka savo protėvių kalbos. Kai Tomas augo, nebuvo nei liuanistinių mokyklų, nei lietuviško jaunimo organizacijų, o vaiku būdamas

draugų yra mirę. Tad kas gi kitas apie "montrealiečius" galėtų papasakoti?

Prie šių pastabų savaimė šliejasi mažas patikslinimas, atsišaukiant į H. Paulausko paskelbtą rašinį "Senovinės kupiškėnų vestuvės" ("Tėviškės žiburai", 1998.120), kuriame pasakojama, kad 1967 metais autorius į Montrealį atvežė įvairių magnetofono juostelių iš Lietuvos. Toliau rašoma: "Kartą svečiuose man vietos lietuviui pasipyrė, kad turi išleide įrengorduotus savo vaidinimus – davė paklausti B. Sruogos "Baisioji naktis" ir dar kažką. Vaidinimai manęs nesužavėjo. Pasilūliau jiems paklausti, kaip mūsų močiutės ir seneliai Lietuvoje dainuoja".

Spėjų, kad H. Paulauskas tasyk užgirdo ne B. Sruogos "Baisiąją naktį", bet B. Sruogos "Milžino paunksmę". O "dar kažkas" buvo Kazio Borutos "Baltaragio malūnas".

Tektų pažymėti, kad "Baltaragio malūnas" buvo pirmasis lietuviško vaidinimo įrašas į ilgo grojimo plokštelės (LP) – ne tik išeivijoje, bet ir visoje lietuvių dramų teatro istorijoje. Maždaug po 10-ties metų "Baltaragio malūnas" ("Melnica Baltaragisa") buvo įgarsintas ir Rygos gamyklose. Tačiau tai yra kitokio pobūdžio įrašas: knygos ištraukas skaito viena aktorė Regina Paliukaitė su muzikos palyda.

Kazys Boruta tuo metu jau buvo miręs: man plokštelę dovanų atsiuntė jo dukra Eglė per savo tėtą p. Petronėlę Borutaite-Starkienę, kuri gyveno Čikagoje.

nutarė "esąs amerikonas" ir atsisakęs kalbėti lietuviškai bei mokytis skambinti pianinu, nors jo šeimos nariai pasižymėjo muzikos srityje – dėdė grojo *Metro-politan operos* orkestru, o jo motina buvo daugiau kaip tris dešimtmečius lietuvių parapijos vargonininkė. Ir vis dėlto, Tomas Brazaitis liko ištikimas savo protėvių kraštui.

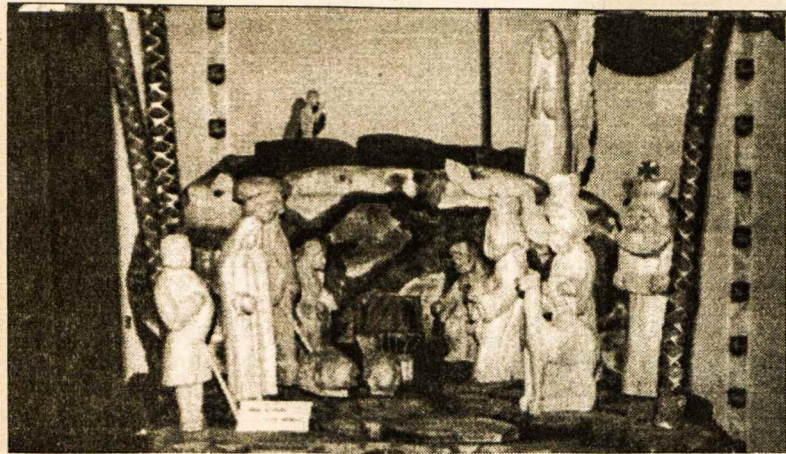
Ne visada geras kalbos mokėjimas apsprendžia tautybę ar meilę kuriam nors kraštui. Tik prisiminkime lenkiškai rašiusį Adomą Mickevičių, kurio "Ponas Tadas" prasideda žodžiais "Lietuva, tėvyne mano", o nuostabi Konrado Valenrodo drama, Gražinos ir Živilės herojiški charakteriai iškelia lietuvišką garbę.

Kitas didysis rašytojas ir poetas Oskaras Česlovas Milašius, didžiausią savo gyvenimo dalį pragyvenęs Prancūzijoje, niekada neišmokęs lietuviškai, buvo paskirtas Lietuvos ministru Prancūzijai, dalyvavo Versalio taikos konferencijoje kaip Lietuvos delegacijos atstovas. Lietuva atgavus nepriklausomybę, jis plačiai rašė apie Lietuvą prancūziškoje spaudoje. Jo talento dėka Lietuvos vardas populiariėjo. Kitas jo bendravardis Česlovas Milašius, žymus lenkų rašytojas ir poetas, 1955 metais sukūrė romaną "Dolina Issy" (Isos slėnis), kuriame vaizdavo sulenkėjusius lietuvių bajorijos likimą autentiškame lietuviško gamtovaizdyje fone su visais lietuviškais papročiais.

Taigi išvada: kalbos nemokėjimas dar nereiškia nepagarbos tautai. Tai įrodo ne vien didieji literatūros kūrėjai, bet ir kasdieniniame gyvenime sutinkami asmenys, gimę po svetimu dangumi, bet savo širdyse nepradę lojalumo protėvių kraštui.

Prisimenu vieną incidentą po vieno renginio pietaujant lietuviškoje valgykloje. Šalia manęs, mano vyro ir kelių bičiulių sėdėjo vyresnės išeivių kartos moteris. Paragavusi puikų pyragaitį, ji su entuziazmu pareiškė: "Aš taip myliu lietuvišką pyragą!" Šalia manęs sėdėjusi "veikėja" ją piktokai subarė: "Pyrago nei jokio daikto negalima mylėti, tik galima mėgti ar jis gali patikti. Mylėti galima tik žmogų ar Dievą". Anoji moteris paraudo, nuleido galvą ir garsiai pareiškė: "Ačiū. Bet aš jau niekada daugiau lietuviškai nekalbėsiu". Aš pasistengiau nemaloniją nuotai ką pragiedrinti, cituodama Maironį: "Mylėk, lietuvi, tą brangią žemę..." ir pridėjau – "Kas yra žemė? Žmogus ar Dievas?"

Mano išvada: neatsitinkime "atitrūkimo", jį "atitrūkimo" pagrįsdami menku lietuvių kalbos mokėjimu. Kiekvienas asmuo, jei jis jaučia meilę Lietuvai, kaip jie bekalbėtų, kokias kalbos klaidas bedarytų, gali būti Lietuvai naudingas ir labai reikalingas.

Lietuvių prakartėlė Argentinos Lujan miesto dailės parodoje. Prakartėlė išdrožta iš medžio Kybartų (Lietuvoje) mokinį

Mažuma mažumos akimis

Izraelyje išleista knyga apie Lietuvos žydus yra paremta patikimais duomenimis, nors vietomis kartoja įprastinius kaltinimus lietuviams

ANTANAS MUSTEIKIS

Praėjusiais metais (1997) buvo išleista Izraelyje įdomi studija "Lithuanian Jewry, A Demographic and Sociocultural Profile". (Lietuviškoji žydija, demografinis ir socialinis bei kultūrinis profilis). Jos autoriai yra Sidney ir Alice Goldstein.

Pratarmėje minima, kad, sugriuvus Sovietų Sąjungai, žydams atsirado proga sukurti naujus ir saugesnius gyvenimo pagrindus be įtampos, baimės ir kultūrinių apribojimų, anksčiau patirtų. Studijos tikslas – surinkti kuo daugiau žinių apie žydų mažumą, jos charakteristiką Lietuvoje, kad žydų bendruomenė galėtų lengviau apsispręsti: likti Lietuvoje bei plėtoti savitos bendruomenės programas ar emigruoti.

Studijos duomenimis, 1993 m. Lietuvoje žydų buvo apie 6.500. Beje, įskaitant ir nežydiškus namiškius, jų skaičius siekė 8.000. 32% žydų pasisakė norintys emigruoti iš Lietuvos, tad dabar, 1998 m., jų skaičius Lietuvoje bus šiek tiek sumažėjęs.

Beveik du trečdaliai žydų rasti susitelkę Vilniuje, kiti gyvena Klaipėdoje, Kaune ir Šiauliuose. Amžiumi žydai yra žymiai senesni nei kiti krašto gyventojai. Tai ypač ryšku Kaune, kur ketvirtadalis žydų buvo 65 m. ar vyresni.

Lietuvos žydai yra lietuviškos, rusiškos, ukrainietiškos bei gudiškos kilmės; apie 38% yra ateiviai iš buv. Sovietų Sąjungos. Jų dauguma laiko save žydais daugiau tautiškumo (peoplehood) nei religijos atžvilgiu. Didžioji jų dalis pasisako neturinčių jokios religijos, nors švenčia žydų šventes. Jų tapatybę yra ypač sudėtinga, kai tuo pat metu jie sieja save ir su lietuviu ar rusu.

Socialinė bei ekonominė Lietuvos žydų būklė, palyginti su kitais gyventojais, yra reliatyviai palanki ekonominės skalės viduryje. Jie yra labiau išimtinai mokslinė ir turi ne fizinę, o protinę ("baltakalnių") darbą. Didžioji dauguma gyvena savo namuose, turi telefonus, centrinį šildymą, nors stokoja prabangos – automobilių ir vilų. Vis dėlto ekonominiai reikalai kelia didelį rūpestį, nors jie nesijusį su tautybių skirtumais. Beje, tik 15% žydų pasisakė patyrę viešas antisemitines (tiksliau – antižydiškas, A.M.) apraiškas.

Ši studija, paremta, tarp kitko, ir Atvirosios Lietuvos fondo lėšomis, pateikia moklišką apklausa surinktų duomenų, kurie atrodo patikimi, nors neišvengia šališkumo. Žydų patirtas ar pajustas antižydiškumas Lietuvoje, santykiškai su valdininkais, kolegomis, kaimynais ar viešuosiuose (public places), smulkiai sužymėtas, o pačių žydų antilietuviškumas tiesiogiai nepaliestas. Tačiau jis kaip yla išlen-

Lietuviški simboliai Argentinoje

(Atkelta iš 5-to psl.)

kam trumpai parašytą apibūdinimą ir puošiamas lietuvių trišpalvės. Mūsų Aušros Vartų Motina buvo pirmoji iš neamerikietiško krašto. Po trijų mėnesių atsirado ir Lenkijos Čenakavo Marija, o po jos daugelio kitų kraštų.

Lietuviška prakartėlė

Maldininkai nuolat gausiai lanko šią šventovę. Neseniai pasitaikė man proga vėl įsiliesti į tą tikinčiųjų srovę, šį kartą tik keturiose, nes vyresnysis sūnus Pranas pasistengė mus pavežėti paprastą dieną. Nors pas mus

da iš maišo pirmajame skyriuje, kai minima 1941 m. vokiečių okupacija, būtent: "Lietuviai, nacių šalininkai, dažnai paankstino Einsatzgruppen darbą" (2 p.); Lietuvos žydai ir jų fizinės institucijos buvo beveik visiškai sunaikinti, dažnai su aktyviu lietuvių kolaboravimu" (ten pat).

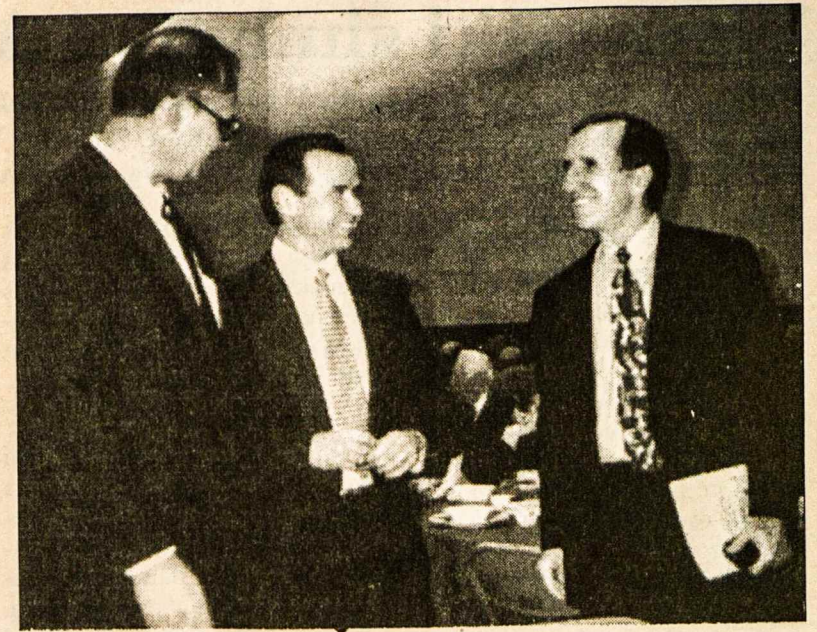
Propagandos mokslas tokį aiškinimą vadina kortų pašymo triuku. Parodomas tik kai kurios kortos, o kitos, dažnai svarbesnės už parodytasias, neatiengiamos. Nutyliama, kad tuo metu lietuvių sukilėlių kovoj su pakrikusiais komunistiniais okupantais, kurių grupuotėse, tiksliau – LKP, žydai sudarė persvarą, kai lietuviui, rusai ir kitų tautybių partiečiai pradžioje buvo nedidelės mažumos. Pirmuoju bolševikmečiu toji vyraujanti dalis buvo pagrindiniai vietiniai tautžudystės vykdytojai. Tie šimtai stalinistinių partiečių sudarė kelis kartus didesnę nuošimtį sąjovės virš dviejų šimtų tūkstančių Lietuvos žydų bendruomenėje nei vėliau šimtai lietuvių – nacių vykdomo holokausto (žudynių) kolaborantai virš dviejų milijonų jų metų lietuvių bendruomenėje.

Tiesa, naciai dažniausiai žudė savo aukas vietoje ir staiga, o stalinistai dažniausiai trėmė savo aukus į Sibirą bei gulagus, išnaudojo kaip vergus, kol numarindavo ar šaltis ir badas juos pribaidavo. Atlikę "bausmę" jie išlikę gyvi dažnai nebuvo leidžiami grįžti į savo tėvynę. Iš tikrųjų tai buvo tautžudystė, nors lėta. Bet apie tai, t.y. sąvųjų nusikaltimus, šioje studijoje nėra nė žodelio.

Atbulinis autorių priekaištas yra susietas su "aktyviu lietuvių kolaboravimu" naikinant žydų "fizinės institucijas". O iš tikrųjų čia turime reikalą su pirmuoju bolševikmečiu vykdytu vadinamųjų "buržujų" bei "liaudies priešų" nuosavybių nusavinimu. Ją visų pirma vykdė ta pati vietinių LKP žydų dauguma, padedama mažumų. Vokiečiųmečiu nauji okupantai nusavinto turto niekam negrąžino, o ką jau bekalbėti apie antrąjį bolševikmetį. Tad čia yra bandymas sąvųjų kaltę suversti kitiems.

Suprantama, studijoje neįmanoma visko aprėpti, o būtų idomu sužinoti gilesnes priežastis, kodėl, pavyzdžiui, didžioji žydų dalis visai nureligėjo, kai kitos tautybės (įskaitant ir lietuvius) ne tiek daug, nors visos buvo prievartaujamos okupanto represijų. Beje, buvome įpratę suvokti žydus, priklausančius ortodoksų, konservatyvių ir reforminių žydų šakoms, o šioje studijoje jų pasigendame.

Sidney & Alice Goldstein, LITHUANIAN JEWRY, A Demographic and Sociocultural Profile. Jewish Population Statistics 28. Iščio The Avzim Hartman Institute of Contemporary Jewry, The Hebrew University of Jerusalem, 1997 m., 115 p.

Vasario 16 iškilmėje Klivlande A. STUNGYS ir dr. R. ŠILKAITIS dėkoja žurnalistinei TONY BRAZAITIUI už pasakytą kalbą. T. Brazaitis yra dienraščio "Plain Dealer" atstovas Vašingtone Ntr. V. Bacevičiaus

Lietuviška muzika Venezueloje

ARVYDAS NAUJOKAITIS

Minint 80-ąsias Lietuvos valstybės atkūrimo metines, Venezueloje buvo surengta daug iškilmingų, oficialių ir mūsų kultūrą iškeliančių renginių, tarp jų – ir vasario 20 d. lietuviškos simfoninės muzikos koncertas, kurį atliko Simon Bolivar vardo simfoninis orkestras. Jam dirigavo specialiai šia proga pakviestas Lietuvos simfoninio orkestro vadovas maestro Juozas Domarkas, solo smuiku grojo penktus metus Venezueloje dirbantis muzikas Raimondas Butvila. Šį renginį organizavo Lietuvos ambasada Venezueloje. Jį parėmė Lietuvos kultūros ir užsienio reikalų ministerijos bei Venezuelos kultūros tarybai priklausanti Valtyninė jaunimo orkestrų sąjunga.

Ambasada Venezueloje jau keleri metai sėkmingai bendradarbiauja su valstybine kultūros taryba. Remiantis abiejų šalių kultūrinio bendradarbiavimo sutartimi, minėta organizacija dirbtį į Venezuelą pakvietė grupę įžymių Lietuvos menininkų – V. Noreika, E. Kaniavą, jam minėtą R. Butvilą ir kitus. Bendradarbiavimą numatoma plėtoti ir toliau: Valtyninės jaunimo orkestrų sąjungos pirm. J. A. Abreu artimiausiu metu ketina lankytis Vilniuje ir rinkti grupę Lietuvos muzikų, kurie galėtų perduoti savo profesines žinias ir prisidėti prie klasikinės muzikos puoselėjimo Venezueloje.

Šio šventinio koncerto programą sudarė M. K. Čiurlionio simfoninė poema "Miške", E. Balsio antrasis koncertas smui-

kui ir orkestrui, J. Pakalnio "Romantiškoji overtiūra" ir Venezuelos kompozitoriaus J. B. Plaza "Romantiška fuga".

Koncertas prasidėjo abiejų valstybių himnais, po jų įžanginį žodį tarė sąjungos direktorius prof. Igor Lantz ir ambasadorius dr. Vytautas A. Dambrava. Šia proga kalbėjo ir Vidaus reikalų viceministeris dr. R. Dominguez Castellanos, kuris gausiai susirinkusiai publikai pranešė apie Lietuvos nepriklausomybės minėjimo proga įsteigtą "Simon Bolivar vardo Lietuvos ir Venezuelos draugystės fondą".

Nors programa vietiniams klausytojams buvo nežinoma, koncerto, kuris vyko Caracas Teresa Careño kultūros centre, klausėsi pilna salė. Maestro J. Domarkui pavyko suvaldyti veržlų ir temperamentingą orkestrą ir pelnytį publikos ovacijas. Maestro talentas ir subtiliai valdoma patyrusio dirigento lazdelė užhipnotizavo ir orkestrą, ir trokštantį mėgautis muzikos įmantrybėmis klausytoją. Labai šiltai buvo sutiktas ir įvertintas publikai jau pažįstamo Lietuvos smuikininko R. Butvilos meistriskumas. Pirmą kartą po 30 metų atliktas J. Pakalnio kūrinys atliko ir orkestro dinamišką temperamentą ir lotynų klausytojo pomėgius.

Sėkmingas J. Domarko pasirodymas buvo tinkamai įvertintas ne tik klausytojų, bet ir muzikos autoritetų. I. Lantz pakvietė maestro dar šiais metais diriguoti Venezuelos orkestrui kelias specialiai parengtas programas.

Liko gilūs darbo pėdsakai

(Atkelta iš 5-to psl.)

pakvitavimą su padėkos knyga. Dosnus buvo ir Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje – kiekvienais metais vis įteikdamas po šimtinę.

Sėkmingą tarnybinį ir sportinį darbą sugriovė užgriuvusi Lietuvą sovietinė okupacija. 1941 m. su šeima repatriavo į Vokietiją, spėdamas iš Lietuvos išvažiuoti paskutiniu transportu. Vokietijoje neilgai pasilikęs, nes, karui kilus, buvo išleistas atgal į Lietuvą kaip prityręs durpių gamybos specialistas.

Atslinkusi antroji bolševikų okupacija 1944 m. privertė vėl trauktis į Vokietiją, kur po kapituliacijos gyveno anglų zonoje Uchtės stovykloje. 1947 m. išvažiuo į Angliją, o 1950 m. atvyko į Kanadą. Vos atvykęs savo įnašu tuoju prisidėjo prie Hamiltono lietuvių šventovės statybos komiteto 1952 m. būdamas išdininku.

Hamiltono lietuvių telkinys buvo laimingas, kad čia atvyko ir pastoviai apsigyveno tokie žmonės, kurie išjudino kultūrinį ir ekonominį lietuvių gyvenimą. Lenginkas buvo vienas pirmųjų, kuris ėmė rūpintis kooperatinės kredito unijos steigimu. Jo iniciatyva pirmieji pasikalbėjimai tuo reikalu užsimezgė 1951 m. pabaigoje. Ilgai puoselėta idėja 1955 m. tapo tikrove, kai buvo sušauktas informacinis susirinkimas ir rinktas steigėjų komitetas iš E. Lengniko, J. Kšivickio ir E. Sudiko, kurie vasario 13 d. sušaukė formalų steigiamąjį susirinkimą. Jame išrinkta pirmoji valdyba ir komitetas. Išdininko-vedėjo pareigas apsiėmė velionis, kuriam teko sunkus uždavins – telkti narius, trūkstant kapitalą ir rūpintis visais kooperatiniais reikalais.

"Talkai" normaliai dirbant ir jam vadovaujant išaugo narių skaičius, didėjo sukaupti pinigai – jau milijonais, teko pritraukti raštinėje dirbti daugiau tarnautojų.

Velionis turėdamas labai praktišką galvoseną, itaigojo valdybą išgyti nuosavus namus. Tai buvo padaryta 1971 m. nuperkant dabarti-

nes "Talkos" patalpas (830 Main St. E.). Tuo būdu "Talka" buvo pirmasis lietuvių kredito kooperatyvas, išikūręs nuosavuose namuose.

Velionis taipgi puoselėjo mintį, kad kooperatinis bankelis, dirbdamas savo narių gerovei, gautu pelnu paremtų lietuviškuosius reikalus. Jau nuo pirmųjų "Talkos" veiklos metų, kai buvo gautas nors ir nedidelis pelnas, velionis itaigojo valdybą dalį pelno skirti lietuviškiems reikalams.

"Talkos" kooperatyve velionis per 18 metų ėjo pradžioje išdininko-vedėjo pareigas, o nuo 1967 m. tik vedėjo pareigas. Per tuos ilgus kooperatinio darbo metus atidavė visas savo jėgas ir sugebėjimus "Talkai" ir jos narių gerovei. 1974 m. gegužės mėn. pasitraukė į pensiją, bet valdybos prašomas pasilikti "Talkos" patarėju. Tose pareigose išvermingai dirbo iki 1997 m. vasaros, kasdien ir raštinėje atėidamas po kelėtą valandų padirbėti ir savo patirtimi pasidalinti su tarnautojais. Tiksliai kai liga galutinai priėjo prie kėdės, nustojo lankytis "Talkos" raštinėje. Taigi dar būdamas pensijoje 23 metus tarnaudavo "Talkai". Tad iš viso paskyrė savo ilgo gyvenimo 42 metus "Talkos" kooperatyvo gerovei.

Vasario 6 d. vakare prie pašarvoto velionio buvo kalbamasi Rožinis su kun. J. Liauba, OFM. Karstas buvo apdengtas trispalve Lietuvos vėliava, kurią velionis bėdamas iš Lietuvos pasiėmė ir išsaugojo per visas keliones. Prie karsto stovėjo šaulių garbės sargyba su DLK Algirdo šaulių kuopos vėliava. Po religinių apeigų St. Dalius atsisveikino "Talkos" kredito kooperatyvo vardu.

Vasario 7 d. Aušros Vartų šventovėje gedulines pamaldas atliko klebonas kun. J. Liauba, OFM, dalyvaujant pilnai šventovei žmonių. Po pamaldų velionies dukra Danutė Kairienė visus dalyvavusius pakvietė pusręčiams ir Jaunimo centro salė. Velionies kūnas buvo sudegintas degykloje, o pelenai bus palaidoti Lietuvoje.

Lietuvos poetų portretai

Baladiškos laiko spalvos

VALDEMARO KUKULO poezija bei savitas jo žodis

ALEKSANDRAS ŠIDLAUSKAS, Vilnius

Kiekvieno rašytojo gyvenimas – ieškojimas. Poeto gyvenimas – taip pat ne išimtis, bet jis paženklintas ryškesnėmis ir savitėmis spalvomis.

V. Kukulas sako: „...man gražiausi spalvoti mediniai namai“. Matyt, juose daug paslapčių, kai griudėja rudens, kai kapinės driekiasi po kojų, kai gali žūti, išduodamas savo ir kitų kančią. Poetas visuomet susiranda savo žodį, galbūt patį geriausią iš visų, skambiausią ir raiškiausią. „Vienintelis žodis, tik žodis, / yra ir gyvenimas ir gyvybė“. Įeiti į pasaulį ir suprasti pasaulį – kokie skirtingi dalykai. Žodis ir pasaulis – amžina gyvo kūno ugnis.

Kaip nepabėgsi nuo savęs, taip negali pabėgti ir nuo savo žodžių. Jie, lyg širdies ritmas ir aritmija, lyg senas draugas, kuris vis eina ir eina po šalį.

Didžiausia poeto ištikimybė – ištikimybė savo žodžiui. Tiksliai žodįje išstipsta poeto siela, tiksliai žodžiui jis tampa labai savaimingas ir raiškus. Žmogiškumas, individualus požiūris, savitas žodis parodo poeto pastangas.

gais išsakyti ir išsipasakoti. Skaitytojas patiki taisyklėmis, kurie kalba įtaigiai ir suprantamai, šviežiai ir jaudinančiai.

Lietuvos skaitytojas mėgsta tokią lyriką, kurioje suskamba baladiškos laiko spalvos, kai stengiamasi ir mokama jungti laikus, pasitelkti tautosakiškus įvaizdžius ar siužetus, kai žmogaus ir gamtos santykis yra itin intymus, o dramatiška kalbėsena išjudina pasąmonės galias.

V. Kukulas rašo nedaug eilėraščių, bet jiems būdingas minties skvarbumas, atviras pasakotojo nervas. Jis pavaikšto po mažus miestelių sodus, pažaidžia tolimoje saulėlydyje, išsirengia į Žemaitijos kelionę, pabūna tyliame ir liūdname vienuolyne, sugieda Requiem mylimai moteriai.

Tai šatobrianiški atgarsiai, tai helderliniška širdies nostalgija ir lermontoviškas ilgesys. V. Kukulas mažai kuo panašus į kitą Lietuvos poetą, nes išvengia trumpalaikių įtakų. Stebina šio žmogaus apsišaukimas ir nepaprastas lietuvių poezijos pažinimas, kuris, atrodo, netrukdo surasti savo poetinę nišą, kurios dar niekieno nebūta.

Baladiškas mąstymas – tai poetinės vizijos, tautosakiškas mintijimas, romantinis pasaulio suvokimas, mitologiškas matymas, pakilus tikrovės sureikšminimas. V. Kukului tai sava, nes jis jautrus gamtos regėtojas, kai miškos pasaulėjautos žmogus, dainų išaugintas vaikas. Knugų dulkės, likimo grimasos, lyrinė tėvynės suvoktis, gilūs atodūsiai, literatūros klasikos atsiminimai, asarų tvanka, kančios adoravimas, meilės vienuma. Dievo ilgesys, – visa tai persipina talentingo poeto eilėraščiuose, vyniojasi tankiais asociacijų siūlais, iškyla ryškių spalvų metaforomis ir „tirštais“ (kavališkas terminas) tekstais, vaizdais ir vaizdiniais. Pati tikrovė paverčiama balada, kaip koks amžinąs ženklas, kaip romantiškos prieštara (priešprieša), kaip mitologiško laiko atgarsis.

Aišku, V. Kukulas dar nėra pasiekęs tarptautinio atgarsio. Matyt, tai žmogus, kuris gyvas ne vien tiksliai poezija. Jo akys vis nukrypsta į literatūros kritiką ir publicistiką. Tai, savaime suprantama, joks stabdis. Antra vertus, jaunystės talento blykstelėjimas buvo nepaprastai ankstyvas.

Iš gabaus žmogaus norisi tikėtis žymiai daugiau. Tai turėtų pajusti ir pats rašantis, žinodamas, koks yra populiarus moksleivių, jaunimo būrys.

Lietuvių poezijos tradicijos vis tęsiasi. Joms išsekti, atrodo baimės nėra. Vyrąja įvairūs stiliai, nepamirštamos senosios ir naujosios eilėdaros formos. Šiuo atveju mūsų poetas V. Kukulas taip pat nėra aršus avangardistas. Jis neretai tarytum nori sujungti du krantus, bet apskritai išlieka tradencialistas. Tai jo stiprybė. Aukštaitija seniai yra pagarsėjusi kaip nuosirdžių lyrikų kraštas. Tai Aukštaitijos žymė, ir vis dar yra pasiryžusių šios žymės neprarasti.

Lyrisnis poezijos žodis visais laikais Lietuvoje buvo gerbiamas, puoselėjamas ir saugomas. Dėl to poezijos knygos buvo noriai perkamos, dėl to poetas, kaip žmogus ir kaip kūrėjas, vis dar tebeturi didelį populiarumą. Poeto V. Kukulo nemaža sėkmė, įeigu jis vis grįžti prie pačių dramatiškiausių tautos įvykių, nes tam tikras poezijos uždavimas ir kameriškumas, introspekcinis žvilgsnis ne vieną kartą atbaidė ir gali atbaidyti poezijos skaitytoją. Nevengdama modernių ritmų ir šiandieninio mąstymo, V. Kukulas pasiekia dar vieną laimėjimą, vis baladiškiau kalbėdamas.

Tolumoj po saulėlydžiais juosta miškai... Ir kaip vakaro saulė į žemę artėja, Taip miškai tie – į mus, kol į naktį visai Jų nelieka. Miškai tie į mus įsilieja...

Ir bijai prisimint, kaip visai netoli Tau bylojo perdien savo nemiga skaudžią. Ir miškai, ir laukai, ir padangė gili. Bet kodėl tik tamsa šį pasaulį suglaudžia?

Tuos mylejai, tų – ne, bet esi su visais. Subyrėjus tai skaidriai ir aklina senai. O ji buvo diena, o ji tvino gaisrais... Bet kodėl tik tamsa taip atsivėrią sielai?

Valdemaras Kukulas, Iš rinkinio „Knyga netyčia“ („Vaga“, Vilnius 1990, 13 psl.)

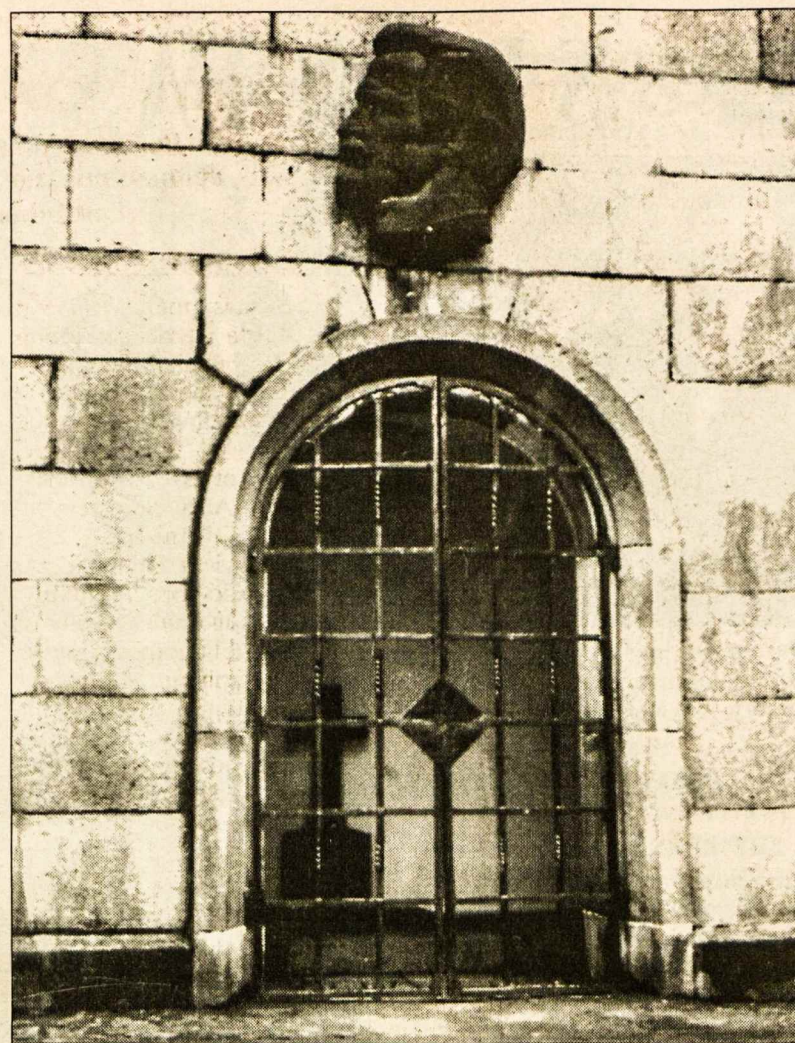
Filatelistų dr-jos „Lietuva“ 50 m. veiklos sukaktuvinis leidimas, 96 psl. ir kieti viršeliai. Redagavo E. Jasiūnas ir J. Variakojis; spausdino „Draugo“ spaustuve. Leidinys gausiai iliustruotas, atskleidžiantis šios draugijos veiklą, pašto ženklų rinkinius kalbant apie Lietuvos istoriją.

Kęstutis A. Trimakas, ASME-NYBĖS RAIDA GYVENIME. II. Egzistencinio apsisprendimo psichologija. Leidėjas – Katalikų teologijos fakultetas Vytauto Didžiojo universitete. Tarpdiecezinės katechetikos komisijos leidykla. Kaunas, 1997 m., 326 psl.

Gintaras Beresnevičius, RELIGIJŲ ISTORIJOJ METMENYS. Išleido „Aidai“ (Universiteto g. 4, Vilnius 2001). Tiražas – 2000 egz. Vilnius, 1997 m., 332 psl.

POPIEŽIUS JONAS PAULIUS II IR LIETUVA. Jo aukštiniam kunigystės jubiliejui paminėti. Platus kun. dr. K. Ambraso, SJ, įvadas. Leidinys albuminio formato su daugybe nuotraukų. Išleido Vilkauskio leidykla „Ardor“ (Bažnyčios g. 19, Marijampolė 4520). Marijampolė, 1997 m., 91 psl.

ANKSTYVOJI KRIKŠČIONYBĖ. Augustinas Voldemaras – Istorinis Kristus, Archibald Robertson – Krikščionybės kilmė. Leidinį sudarė prof. Martynas Yčas (State University of New York, Syracuse). Finansavo Jono ir Martyno Yčų knygų leidykla. Redagavo – Kristina Masiokienė, Rimantė Umbrasaitė, Genovaitė Gudonienė. Išleido UAB „Candela“ (A. D. 171, Kaunas 3000). Tiražas – 1000 egz. Kaunas, 1997 m., 336 psl.

Rašytojo JONO BILIŪNO kapas Liudiškių pilialaknyje prie Anykščių. Jo palaikai ir antkapio kryžius buvo perkelti iš Zakapanės (Lenkija) 1953 m. Senasis kryžius vėl pastatytas tik prasidėjus Atgimimui

Nuotr. Alf. Laučkos

Kūryba be skaitytojo

Jono Vytauto Nistelio poezijos knyga „Eilės tylumai“

HENRIKAS KUDREIKIS

Pirmą kartą šio poeto kūrinys pastebėjau „Dienovidyje“. Jo eilės gana skirtingos, palyginus su dabartine lietuvių poezija. Iš jo eilėraščių dvelkia ramumas. Jis kalba paprastais žodžiais be didelių šūkių ir imantrių posakių. Jauti taurią jo sielą ir intelektą.

Skyriuje „Atsiminimų lopšy“ rašo dukteriai:

Atėjo mažas vaikas ir žemuogių rankytėje muzinoje atsinešė, ištiesė ją man sučiauskejo: „Ką tu man duosi už šitą uogą nesuvalgytą? Ir aš atidaviau jai savo širdį.“

Skyriuje „Danguas šešėlis“ unikalia kalba jis šnekasi su Aukščiausiuoju: „Sutvėrė džiaugsmo jūrą, ir jūroje truko vieno lašo. Tada mane sutvėrė, kad Tavo džiaugsmas būtų pilnas“.

„Amžinybės glėbyje“ jaučiamas jo vidinis susikaupimas ir mistika: „Jis dreba amžinybės glėby, bet jaučia Jo šviesą šventą“. Čia autorius pasineria filosofijon, teologijon, leidžiasi į pačias sielos gelmes.

Kokia keista manoji asmenybė – turi pradžią, o neturi pabaigos, esu aš laikinas, aš būsiu amžinas.

Toliau kalba jis dar aiškiau: Kalbėjo Kristus tau – tu netikėjai, Jis kryžių nešė – tu jį pastūmei – be namų klajoji tu, O tavo vargas seks tave – žolė nuvy, vanduo išdžius, ugnis užges nykiame šešėly tavo!

Poetas žengia per pasaulį ir visatą, tampa piligrimu ir atgailautoju: „Mūsų blogi darbai sulušino Tikėjimą, Viltį ir Meilę“. Šiame skyriuje jis toliau kalbasi su Kūrėju apie pasaulio sukūrimą ir pagaliau mirčių. Bet šia žmogaus tikrovę jis priima su nepaprastu ramumu. Skaitydamas jo poeziją, jauti įstabią melodiją. Gyvenimas ir mirtis atrodo kaip vienas.

Darbe, gyvenime ir kūryboje buvo sąžiningas, tiesus. Kaip praktikuojančiam katalikui ir nepriklausomam laikysenos žmogui anuomet garbingai gyventi pagal savo įsitikinimus buvo ne lengva. J. V. Nistelis savanoriškai traukėsi nuo jam nepriimtino materialistinio pasaulėžiūra grindžiamo gyvenimo bei oficialios ideologijos reikalavimų – pasirinko vienišą, niekam nežinomą kūrėjo kelią.

Visa, ką rašė, buvo kūryba be skaitytojo. Ji, paties autoriaus parengta spaudai, neredaguota ir netobulinta, tik dabar išėjo viešumon iš tylos kambano tremties. Bene gražiausias jo laimėjimas – principinė kūrėjo nuostata: poetas turi būti „žodžio kunigas“, nesitaikantis, nesilankstantis. Išleista tik 1000 egzempliorių.

Vytautas Jonas Nistelis, EILĖS TYLUMAI. Saulės delta. Šiauliai, 1996 m.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Mariaus Katiliškio (1914-1980) Pasvalio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos fondus praturtino kalėdinė beveik pusės tūkstančio knygų dovana, atsiųsta iš Čikagos buvusių pasvaliečių Onos ir Jono Gradinskių, siuntia panaudojusį savo asmeninę biblioteką. Čikagoje mirusio M. Katiliškio viešosios bibliotekos vadovybė ypaač džiaugiasi kalėdiniame siuntinyje rastais Juozo Kapočiaus Bostone 1953-85 m. išleistas Lietuvių enciklopedijos trisdešimt septyniais tomiais, 1922-28 m. laidos Lazdynų Pelėdos, J. Dumo-Vaižganto, V. Krėvės kūrinių bei kita istorine ir grožine literatūra.

Dailės muziejaus patalpose Lemonte prie Čikagos įvyko įdomi paroda „Lietuvos heraldikoje ir vaizduose“. Ją vasario 14-kovo 8 d.d. surengė Mažosios Lietuvos lietuvių draugija Čikagoje su koordinatore Aldona Butinaite. „Drauge“ rašoma, kad šiai parodai buvo suteikti dvidešimt penki Lietuvos miestų herbai ir aštuoniolika Lietuvos vaizdų. Juos papildė dail. Adomo Varno triptikas „Kryžiaus kalnas“. Šie herbai buvo sukurti ir pagaminti prieš 30 metų Čikagos aukštesniosios mokyklos VI klasės moksleivių, kurie tada ruošėsi Vasario šešiolikiosios penkiasdešimtmečiui. Autentiški herbai pavyzdžiai buvo gauti iš Broniaus Kvikiolo archyvo. Herbų gamybai vadovavo Vilijus Trumpionas. Padėjo talkon pasikviesti dailininkai. Šio projekto iniciatorė tada buvo mokytoja Palmyra Lampsatytė. Projektas buvo aprašytas lietuviškoje spaudoje, o jo spalvotas filmas parodytas ir Čikagos lietuvių televizijos laidoje.

Skulptorių Vytautą Kašubą (1915-1997), mirusį išsivijoje, gyvųjų atmintin sugrąžino Vilniuje išleista dailėtyrininkės Irenos Kostkevičiūtės monografija „Žmogus Vytauto Kašubos kūryboje“. Ją, apipavidalintą dail. Sauliaus Chlebinsko, atskirais tiražais lietuvių ir anglų kalbomis išleido „Regnum“ leidykla. Pasak ELTOS pranešimo „Lietuvos aide“, monografijos autorė norėjo atskleisti V. Kašubos, dabartinės Lietuvos valstybinės premijos laureato, kūrybos savitumą, parodyti, kaip ją veikė pagrindinės XX amžiaus meno ir filosofijos kryptys, tragiškieji įvykiai. Dailėtyrininkės I. Kostkevičiūtės išvada – V. Kašuba, remdamasis Europos figūrinio meno tradicijomis, JAV meniniame gyvenime kūrybiškai atstovavo bendrajai Europos tėvynei. V. Kašubos talentas prasiveržė jau Lietuvoje. Aukso medalis už medžio drožinį jam buvo įteiktas 1937 m. pasaulinėje Paryžiaus parodoje.

1942 m. Lietuvoje jis laimėjo tautinės skulptūros premiją už įspūdingą kūrinių „Kalinijai išsilaisvinimas“, išstatytą raudonajam teroriui atminti „Kenčiančios Lietuvos“ parodoje. Karo muziejui Kaune Vytautas Nistelis gimė 1922 m. rugpjūčio 23 d. Panevėžyje, diplomuoto kultūrtiekio šeimoje. Augo Ažuolpamūšyje (Pasvalio raj.). 1940 m. baigė Pasvalio gimnaziją. Per išsivijus už lango jau girdėjosi rusų tankai. Vytauto Didžiojo universitete studijavo architektūrą, o tapybą – Kauno meno institute. Dėl okupacijų kuriam laikui turėjo nutraukti mokslą. „Atšilus“ gavo inžinieriaus-architekto diplomą. Nuo 1950 metų iki mirties – 1986 m. kovo 7 d. dirbo architektu Šiauliuose.

Darbe, gyvenime ir kūryboje buvo sąžiningas, tiesus. Kaip praktikuojančiam katalikui ir nepriklausomam laikysenos žmogui anuomet garbingai gyventi pagal savo įsitikinimus buvo ne lengva. J. V. Nistelis savanoriškai traukėsi nuo jam nepriimtino materialistinio pasaulėžiūra grindžiamo gyvenimo bei oficialios ideologijos reikalavimų – pasirinko vienišą, niekam nežinomą kūrėjo kelią.

Visa, ką rašė, buvo kūryba be skaitytojo. Ji, paties autoriaus parengta spaudai, neredaguota ir netobulinta, tik dabar išėjo viešumon iš tylos kambano tremties. Bene gražiausias jo laimėjimas – principinė kūrėjo nuostata: poetas turi būti „žodžio kunigas“, nesitaikantis, nesilankstantis. Išleista tik 1000 egzempliorių.

Vytautas Jonas Nistelis, EILĖS TYLUMAI. Saulės delta. Šiauliai, 1996 m.

Lietuvos kompozitorių sąjungos muzikos fondas praneša kūrinių styginiams ansambliams konkurso rezultatus. Kompozitoriaus Osvaldo Balakausko vadovaujama vertintojų komisija pirmąją keturių tūkstančių premiją paskyrė kompozitoriui Vytautui Juozapaičiui už „Styginių kvartetą nr. 7“, antrąją dviejų tūkstančių litų – kompozitoriui Vladui Švedui už „Styginių kvartetą nr. 7. Trečioji tūkstančio litų premija, padalyta į dvi lygias dalis, buvo įteikta kompozitoriams Rasai Bartkevičiūtei – už „Styginių kvartetą“, ir Dumo-Vaižganto, V. Krėvės kūrinių bei kita istorine ir grožine literatūra.

Lietuvos vyriausybė ruošiasi įsteigti rezervatą pavadintą teritorinę Vilniaus pilių saugyklą. Ją sudarytų 80 hektarų plotas, apimantis Aukštutinę ir Žemutinę piliis, Katedros aikštę, Kalnų ir Sereikiškių parkus. Suinteresuotų žinybų atstovų pasitarimas šia tema įvyko pas prez. A. Brazauską. Jame dalyvavęs kultūros viceministeris Naglis Puteikis aiškino žurnalistas, kad Vilniaus pilių teritorinei saugykai vadovauti ir visą veiklą koordinuoti specialus direktoriatas, sudarytas iš įvairių žinybų atstovų. Tačiau būtų palikta ir lig šiol veikianti Vilniaus pilių direkcija, tvarkanti Žemutinės pilies bei kitų saugykloje esančių pastatų atstatymo ir patalpinimo darbus. Teritorinėje Vilniaus pilių saugykloje būtų leidžiama kavinų bei kitų pramoginių vietų veikla, kad vilniečiai bei jų svečiai rastų galimybių pailsėti, pasilinksminėti, susipažinti su Lietuvos sostinės istorija. Tačiau joms reiktų turėti Vilniaus pilių saugyklos direktoriaus leidimus. Privaciai įmonės taipgi būtų galima išpirkti ir išskirti iš teritorinės Vilniaus pilių saugyklos.

Prof. Viktoro Falkenhano, vokiečių kalbininko, žymaus baltisto, devyniadesimt penktųjų gimimo metinių minėjimą Vilniaus mokytojų namų svetainėje surengė Vydūno draugija. Sukaktuviniams, tarpukariu mokėsis Karaliaučiaus universitete, apgynęs doktorato disertaciją apie Joną Brektūną, išleids „Baltistikos pradžias“, du dešimtmečius vadovavęs baltistų konferencijoms Berlyne. Minėjime dalyvavo prof. V. Falkenhano artimieji, Vokietijos ambasados kultūrinis atstovas Carsten Ruepke. Dainų ir muzikos programą atliko etnografinis ansamblis. Gražaus vakaro dalyviai susipažino su prof. V. Falkenhano knygomis, jam rašytas Vydūno laiškais, straipsniais apie šį Lietuvos bičiulį. Prof. Vacys Bagdonavičius ir prof. Domas Kaunas dalijosi atsiminimais apie baltisto prof. V. Falkenhano bičiulystę su Vydūnu bei jo viešnagę Vilniuje. Prof. Bronė Kerbelytė kalbėjo apie prof. V. Falkenhano kruopščiai vokiečių kalbon išverstas lietuviškas pasakas, išleistas net du kartus.

Inžinierius architektas Dr. Kazys Šešelgis, Vilniaus Gedimino technikos universiteto urbanistikos katedros profesorius, DLK Gedimino III laipsnio ordino kavaličius, Lietuvos architektų sąjungos garbės narys, mirė Vilniuje sausio 3 d. Velionis, gimęs 1915 m. sausio 9 d. Žemiuose, dabartiniame Rokiškio rajone, buvo Kauno universiteto teisės fakulteto ekonomikos skyriaus ir statybos fakulteto architektūros skyriaus auklėtinis, pedagoginę veiklą pradėjęs Kauno universitete. 1951-71 m. jis dirbo Kauno politechnikos instituto katedros vedėju, 1971-80 m. – Vilniaus inžinierio statybos instituto katedros vedėju, 1981-93 m. – Vilniaus Gedimino technikos universiteto profesoriumi ir patarėju. Jis yra laikomas Lietuvos architektu patriarchy, parašiusiu porą šimtų mokslinių straipsnių, vadovėlių „Aplinkos apsauga“, „Rajonų planavimo ir urbanistikos pagrindai“, „Lietuvos urbanistikos istorijos bruožai“, „Miestų raida: sąlygos ir rezultatai“. Minėtinis ir jo monografijos „Lietuvos liaudies architektūra“, „Zervynos“, „Maži padriki kaimai nacionaliniame parke“, „Savaimingai susiklostę kaimai“, „Lietuvos gyvenvietės iki XIII amžiaus“. Velionis buvo pašarvotas Vilniaus Šv. Jono švento-vėje, palaidotas su Mišiomis Kaunajose.

V. Kst.

Ilgiesio brydės

Per ilgesio brydės, per nerimo smilgynus eini, skubi, kaip brido jau kiti. Kada sustoti lemta, kas gi žino? Gal ta stotelė jau visai arti?

O gal atodūsį skaičiuosi dar daug metų ir laimės guoly šildysies nesyk? Tiksliai kodėl gėrio daigų taip reta, kodėl gi džiaugsmo maža pasakyk?

Užmirškim nuoskaudas, gesinkim keršto ugnį, mintis dygliuotas vykim nuo savęs. Nejaugi liko tik klaidi bedugnė ir vizija, beplaukianti erdve?

Janina Marcinkevičienė, Šakiai

Mano mintys

O mano mintys! Iškalingos vėlės, net ir į sapną tyliai įsibraus. Ir spinduliai, ir gožiančiais šešėliais jos glostys, perkios kely. Maištaus...

Vėl angailausiu, kad negydziau sužalotų sielų; kad gėrį abejingumu žudžiau; kad nepadėjau, kaip parpuolęs kėlės.

Už kerštą – neapykantą gimdžiau.

Regina Ožeraitienė, Garliava

VASARIO 16-TOSIOS 80-mečio komendinė paroda Čikagoje buvo atidaryta Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje. Ji užėmė visas tris sales. Stiklo rėmuose, kurių buvo 72, buvo parodytas iš Lietuvos atvežti ir Pasaulio lietuvių archyve surasta istorinė medžiaga. Iš viso parodyta 601 fotografija, 175 dokumentai, 10 originalių paveikslų. Iš viso – 786 vienetai. Susipažinti su visa medžiaga, perskaityti visus paaiškinimus, santraukas apie istorinius įvykius bei asmenybes užtrunka apie valandą laiko. Tai didelis Lietuvos kraštotyros draugijos darbas, siekiantis artimesnių ryšių su užjūrio lietuviais. Visa ši paroda palikta Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui. Ji gali sudominti ir kitų miestų lietuvių visuomenę. Parodos įgyvendinimo iniciatorius buvo prof. dr. Jonas Rackauskas, kurio žinioje ir lieka ši paroda. Ją suorganizavo Čikagoje kurį laiką darbavęsis Henrikas Paulauskas

SPORTAS

Apdovanojant nusipelnusį Čikagos LFK "Lituanicos" narį JONĄ ŽUKAUSKĄ (antras iš kairės), matosi ir keli kiti šio klubo žymesnieji veikėjai (iš k.): Leonas Juraitis, Alberto Glavinskas, Gediminas Bielskus

Čikagos "Lituanicos" 50-metis

EDVARDAS ŠULAITIS

Skurdoka yra lietuvių sportinė veikla užsienyje. Tik proginiai pasirodymai čia įmanomi, ir tai tik daugiausia pačių lietuvių rengiamose varžybose. Bet tai yra vietinių sąlygų padiktuoti reiškiniai, nors dar sporto entuziastų mūsų tautiečių tarpe atsiranda.

Gražia išimtį padaro Čikagos lietuvių futbolo klubo "Lituanicos" futbolininkai, kurie apskritus metus dalyvauja vietinėje futbolo lygoje, subūrusioje ne tik amerikiečius, bet ir įvairių tautybių pagrindais sudarytą klubų komandas.

1997 m. lapkričio antroje pusėje "Lituanicos" klubas turėjo savo metinį pokilį, kuriame buvo paminėta klubo 47-ji sukaktis. Beje, šis klubas, kuris šiuo metu turi 3 futbolo komandas, yra vienintelis lietuvių vienetas Š. Amerikoje, kuris žaidžia futbolą.

Galimas daiktas, kad ir "Lituanicos" futbolo komandų šiandien jau nebėbūtų, jeigu ne iš tėvynės atvykusieji futbolininkai, kurių pirmieji čia pradėjo pasirodyti prieš beveik dešimtį metų. Per klubo komandų eiles jau yra praėję bent 30 tokių "naujųjų ateivių" iš Lietuvos. Kai kurie čia pažaisdavo tik metus ir grįždavo atgal, o kiti sugalvojo čia įsikurti.

Šiuo metu klubo komandose (vyru, veteranų ir jaunių) žaidžia desimtas senesnių atvykusiųjų iš Lietuvos futbolininkų. Jie čia ir sudaro "Lituanicos" vyrų komandos pagrindą.

Praėjusio sezono metu geriausiai amerikiečių pirmenybėse pasireiškė klubo veteranų ir jaunių vienulė, kurios Čikagos ir apylinkių pirmenybėse užėmė antrąsias vietas. Klubas vyrai turėjo pasitenkinti kuklesnėmis pasekmėmis – pirmoje gruputėje iškovojo aštuntą vietą iš 10 komandų.

Klubas su džiaugsmu prisime-

na praėjusio sezono, kai būdavo rungtyniaujama vienos iš stipriausių Čikagos ir apylinkių futbolo "Metropolitan" lygos aukščiausioje gruputėje ir joje 1992 m. buvo iškovotas čempionų titulas. Tuomet vyrų komandoje, šalia kitų stipresnių futbolininkų iš Lietuvos, žaidė Ričardas Zdančius (jam buvo pripažintas "naudingiausiojo" sezono žaidėjo titulas), kuris grįžęs į Lietuvą buvo pakviestas į valstybinę rinktinę.

Šiandien klubo eilėse ryškesnių žvaigždžių nesimato, tad ir pasekmės yra kuklesnės. Tačiau ilgametis klubo pirm. Albertas Glavinskas, kuris prieš 40 metų yra atvykęs iš Argentinos ir pats ilga laiką žaidęs klubo komandose, sakė: "Nesvarbu ar laimime ar ne, svarbu kad garsiname lietuvių vardą amerikiečių ir kitataučių tarpe". Tai tiesa, nes apie "Lituanicos" futbolininkus plačiai rašoma įvairiaikalbėje Čikagos spaudoje.

"Lituanicos" futbolo komanda žiemos metu dalyvauja pirmenybėse uždarose patalpose. Čia ji rungtyniauja beveik kiekvieną sekmadienį nuo sausio 4 d. iki kovo 15 d. Mūsiškiai žaidžia "Metropolitan" lygos I gruputės pirmenybėse, kur varžosi 10 komandų. Po šešių susitikimų lietuviai turi penkis pergales ir lygiąsias 16 taškų (už laimėjimą 3 taškai, o už lygiąsias 1 tšk.) ir didžiausią visoje gruputėje įvarčių santykį 48-17, nes per rungtynes vidutiniškai įmušta beveik 10 įvarčių (to nėra pasiekusi jokia kita komanda). Iš viso mūsiškiams reikės sužaisti 9 rungtynes. Šiomet yra pagrindo tikėtis pirmosios vietos.

Stipriai susirgo vienas aktyviausių ir darbčiausių klubo narių – buvęs ilgametis žaidėjas, treneris ir rėmėjas Jonas Žukauskas, kuris kaip tik buvo pagerbtas per klubo 47-tųjų metų pokilį 1997 m. lapkričio mėnesį. Jam padaryta galvos operacija. Reikia jam palinkėti daug išgyvenimų šiame sunkiame laikotarpyje.

Skautų veikla

• Tradicinė Kaziuko mugė kovo 1 d. Toronto Prisiikėlimo parapijos salėse buvo gražiai paruošta. Prieš atidarymą turtininkas S. M. Rusinas iškviė per 50 metų įvairias pareigas ėjusi v.s. fil.dr. Arūnė Dailidė ir šios iškiliios šv. Kazimiero šventės proga LSS apdovanojo 50 metų ženklu, kurį įteikė Kanados rajono atstovas ps. fil. A. Simonavičius ir tuo pačiu Arūnėi pakvietė atidaryti mugę. Vilkiui ir paukštytei laikant surištas tautines juostas, Arūnės atriso gerąjį mazgą ir mugę atidarė. Tylos momentas virto triukšmingu plovimu. Mugėje buvo 13 paviljonų, skautininkų-kūptalų su laimikiais scenoje, s. V. Grybiūnės paruošti, ir tėvų komiteto virtuvė su valgykla, vadovaujama komiteto pirm. ps. O. Narušienės ir šeimininkės B. Stanulienės su talkininkėmis. Išdin. D. Karosas buvo prie bilietų. Bilietus pardavinėjo v.s. V. Sendžikas ir v.s. D. Keršienė, neliko nei vieno. Po atidarymo paviljonuose liko tik budintieji, o draugovės ėjo į šventovę susikaupti ir prašyti savo globėjo šv. Kazimiero palaimos. Per Mišias parapijos jaunimo choras ir orkestras, vadovaujami muzikų s. D. Viskontienės ir D. Radtkienės labai turtino palmadas. Mišias atnaujo turtininkas vadas, klebonas kun. s. Augustinas Simanavičius, OFM, ir kun. E. Jurgutis, OFM bei P. Šarpanič-

kas, OFM. Prieš Mišias kun. Simanavičius, OFM, pasveikino skautiją, švenčiančią savo globėjo šv. Kazimiero šventę. Jis sakė "melskimės ir prašykime jo užtarmo Lietuvai, jos prezidentui bei visai skautijai iš-civijoje ir tėvynėje". Pagyrė turtingai paruoštą mugę ir kvietė visus ją aplankyti. Pamokslą sakė kun. Eugenijus Jurgutis, OFM. Skautės per aukojimą nešė puokštę gėlių, o skaitinius skaitė s. fil. J. Neimaniėnė.

Po Mišių visi grįžo į mugę ir aptarnavo svečius, kurių buvo iš arti ir toli. Visi buvo geros nuotaikos. Vieni stiprinosi cepelinais, koldūnais, kugeliu, dešrelėmis su kopūstais, kiti lankė paviljonus. Vilkiukų paviljonas turėjo gerą pasirinkimą inkilėlių įvairiems paukščiams. Vyr. sk-čių "Birutės" dr-ve buvo turtinga tautinė juostom, lėlėm, gintaro papuošalais. Sk. vyčiai pardavinėjo rožes, lietuvišką raguolių, tiekimo skyrius – uniformas, ženkliukus ir knygas. Tuntai platino laimės bilietus, iš kurių buvo 20 laimingų. Pirmąjį laimikį ištraukė klebonas kun. A. Simanavičius, OFM.

"Romuvos" paviljonas buvo pasipuošęs dideliu žemėlapiu. Jos pirm. j.s. R. Sriubiškis atskatinėjo į klausimus, rinko nario mokesčių ir aukas. Nors visi paviljonai buvo puikiai paruošti, tačiau komisija peržiūrėjusi pirmą premiją skyrė "Dainos" skaučių draugovės "Pilėnai" su draugininke s. fil. N. Simonavičiene ir antrą premiją gavo DLK Gedimino prityrusių sk. d-ve "Aušros vartai" su draugininku ps. R. Kalendra.

Apie 2 v.p.p. visa įtampa atslūgo. Mugės rengėjai labai patenkinti jos pasisekimu. Už tai Toronto skautiją ir tėvų komitetas nuosirdžiai dėkingi klebonui dvasios vadui kun. s. Augustinui Simanavičiui, OFM, ir visiems parapijos kunigams už erdvas patalpas bei pagalbą. Didelė padėka tėvams ir visiems svečiams, tradicinę Kaziuko mugę aplankiusiems ir ją paremsiems. F.M.

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)
traukti daugiau investicijų. Praėjusių metų statistika rodo, kad Kanados eksportai padidėjo \$301 bln. metų pabaigoje.

Ministeris pranešė, kad Kanados ambasadorius ir nuolatinis atstovas Jungtinėse Tautose ir Pasaulio prekybos organizacijoje – WTO buvo išrinktas WTO tarybos pirmininku.

Toronto komercinių nuosavybių, kurių yra 37,848, 79% mokesčių aukštesnius mokesčius dėl naujos nuosavybių įvertinimo tvarkos. Daugiau kaip 17,000 verslininkų mokesčiai pakils 100% ar daugiau. Dauguma jų yra Beaches, Bloor West Village, Etobicoke "Kingsway" ir Scarborough "Highland Creek" rajonuose.

Tačiau pagal naujus potvarkius miesto centre esančių didžiųjų pastatų savininkai mokesčių beveik trečdaliu mažiau mokesčių negu pernai.

Miesto tarybos nariai žada prašyti vyriausybės įsteigti naują mokesčių kategoriją mažesniems verslininkams, kad nereikėtų jiems mokėti tokių aukštų mokesčių, kurie panaikintų jiems visą pelną ir neleistų išsilaikyti.

Rezidenciniai mokesčiai tiek neiškilo. Net 55% iš 535,931 privačių nuosavybių mokesčiai 1998 m. nukris.

Kanados finansų ministras Paul Martin ir ministeris pirmininkas Jean Chretien susilaukė griežtos kritikos dėl savo paskelbto 1997-1998 m. biudžeto. Provincijų premjerams, opozicijai ir sveikatos priežiūros srities profesionalams labiausiai užkliuvo, kad liberalai sustabdė paramos mašinų sveikatos ir švietimo sritims, bet neskyrė nė kiek lėšų iš ankstesnio \$7 bln. sumažinimo.

Ministeris pirmininkas teisinosi, kad Kanada pagal savo ekonominę būklę tarp išsivysčiusių kraštų daugiau išleidia dėl sveikatos priežiūros negu bet kokia kita valstybė, išskyrus JAV. Jo teigimu, liberalai grąžino \$1.5 bln. nesumažindami lėšas, teikiamas provincijoms ("transfer payments") ir joms nustatė \$12.5 bln. minimumą.

Liberalų neatodairiškos pastangos panaikinti deficitą skriaudžiant šias sritis, be abejonės pakenkė jų populiarumui, sumažino gyventojų pasitikėjimą, kai jiems labai rūpi sveikatos priežiūros reikalai. RSJ

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 58 milijonus dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind.2.75%	Asmeninės paskolas nuo 7.50%
180-364 d. term. ind.3.25%	
1 metų term. indėlius3.75%	Sutarties paskolas nuo 7.50%
2 metų term. indėlius4.00%	Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu
3 metų term. indėlius4.25%	1 metų 6.15%
4 metų term. indėlius4.50%	2 metų 6.30%
5 metų term. indėlius5.00%	3 metų 6.45%
1 metų GIC-mėn. palūk.3.75%	4 metų 6.55%
1 metų GIC-met. palūk.4.00%	5 metų 6.60%
2 metų GIC-met. palūk.4.25%	Su keičiamu nuosimčiu
3 metų GIC-met. palūk.4.55%	1, 2, 3 metų 5.45%
4 metų GIC-met. palūk.4.75%	
5 metų GIC-met. palūk.5.25%	
RRSP, RRIF ir OHOSP2.25%	
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.4.00%	
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.4.25%	
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.4.55%	
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.4.75%	
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.5.25%	
Taupomąją sąskaitą2.00%	
Kasd. pal. taupymo sąsk.2.25%	
Kasd. pal. čekių sąsk.iki2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.2.75%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai **"INTERAC" kortelė**
Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALIACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytiui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronto.
Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrinės šildymo ir A/C sistemos
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas, viryklas
- Šaldymo sistemas, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandeninio (plumbing), elektros darbus.
Skambinti R. Jareckui tel. 416 370-3539 arba 416 740-9650 Toronto
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

ROYAL LEPAGE

Lina Kuliavienė

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)
Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187
CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

BURLINGTONO rajone 6 kambarų "LOW" prie upelio, didelis kiemas. Prašo \$159,000. PARDUOTAS.

Skambinti
TEODORUI STANULIUI
SAŽINGAS IR GREITAS PATARNAVIMAS
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A9
(2 blokas į vakarus nuo Lietuvių namų)
tel. 416 769-1616 FAX 416 769-1524

IMIGRACIJOS PATARĖJA
Christina Staden
18 metų patirtis vizų parūpinimo srityje – apsigyvenimo Kanadoje ("landed immigrant") bei studentams. Nemokamas įvertinimas, žemos kainos, garantuotas patarnavimas.
Tel. 416 222-5254 Toronto
9 v. r. – 9 v. v.

HOMELIFE
HomeLife/Realty One Ltd.
Realtor-Member
FAX 416 763-5097

2261 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6S 1N8
Visais namų pirkimo-pardavimo reikalais jus informuos ir maloniai patarnaus
NIJOLĖ B. BATES
tel. 416 763-5161
(24 val. pager)

Advokatas
VITAS J. LUKAS, J.D.
Patarnavimai Kanados lietuviams nekilnojamo turto ir palikimų reikaluose Floridos valstijoje (JAV)
V. J. Lukas, Chartered
Florida Professional Services Corporation
4554 Central Avenue, Ste. A
St. Petersburg, Florida 33711
Tel: 813 327-2833
Fax: 813 327-3660
E-Mail: 102135.3717@compuserve.com
Member, Canadian-American International Business Council of Tampa Bay

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

AKTYVAI per 106 milijonus dolerių

MOKA:
3.00% už 30-89 dienų term. indėlius
3.25% už 90-179 dienų term. indėlius
3.50% už 180-364 dienų term. indėlius
3.75% už 1 m. term. indėlius
4.00% už 2 m. term. indėlius
4.25% už 3 m. term. indėlius
4.50% už 4 m. term. indėlius
5.00% už 5 m. term. indėlius
3.50% už 1 m. GIC mėn. palūk.
4.00% už 1 m. GIC invest. pažym.
4.25% už 2 m. GIC invest. pažym.
4.55% už 3 m. GIC invest. pažym.
4.75% už 4 m. GIC invest. pažym.
5.25% už 5 m. GIC invest. pažym.
2.75% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
4.00% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
4.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
4.55% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
4.75% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
5.25% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
2.75% už OHOSP (variable rate)
2.00% už taupymo sąsk. (gyv. drauda)
2.00% kasd. pal. čekių sąsk.
3.75% už JAV dol. 1 m. GIC
2.75% už JAV dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)

IMA:
už asmenines paskolas nuo7.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)
1 metų6.15%
2 metų6.30%
3 metų6.45%
4 metų6.55%
5 metų6.60%

su keičiamu nuosimčiu5.45%

Duodame:
– asmenines paskolas iki \$250,000;
– mortgičius iki 95% įkainoto turto;
– riboto kredito paskolas (Line of Credit) ir
– komercinius mortgičius

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

MasterCard Interac PLUS

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymos sąsk.) pagal santaupų dydį iki \$2,000.
Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.
Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų.
Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) Lietuva ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS
• Pirm., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
• Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
• Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:
Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6
Telefonas: 416 532-1149
Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8
Telefonas: 416 207-9239

Sutton GROUP

PAŽADU JUMS
24 valandų
tarnybinės paslaugas,
greitą dėmesį,
sąžiningumą,
išsamią informaciją.
Prašau skambinti šiandien
tel. 416 236-6000
pirkimo ar pardavimo klausimais

ANTANAS GENYS
sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminate paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.
Skambinti tel. 416 769-0674
Adresas: 349 Weston Road (tarp Eglinton ir St. Clair), Toronto, Ontario M6N 3P7

Queen Travel International Ltd **ALGIS MEDELIS**
133 Roncesvalles Ave., TORONTO, ONT. M6R 2L2 Tel. 416 531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!
Pranešu, kad TRIMIS GRUPĖMIS, BIRŽELIO GALE, į Vilnių skrenda 98 keleiviai. Norintiems prisidėti – keletą vietų dar rasiu.
Pageidaujantiems skristi kitu metu – geriausias kainos yra skrendant per Londoną arba Paryžių, naudojantis Lietuvos Avialinijos (LAL) bilietais, pritaikant jų sutartį su AIR CANADA. Parduodam ir FINNAIR, LUFTHANSA, KLM ar lenkų LOT bilietus. Išskrendantiems iki gegužės 31 d. galioja žiemos sezono kainos!

KELIONES PARUŠIU NE TIK IŠ TORONTO, BET IR IŠ HALIFAKSO, OTAVOS, MONTREALIO, EDMONTONO, KALGARIO IR VANKUVERIO!
PASIEŠKOKITE PIGIAUSIOS KAINOS IR TADA SKAMBINKITE MAN!
Pas mane atvažiuoti nėra būtina – keliones sutvarkau paskambinus telefonu. Bilietus pristatau EXPRESS paštu. Asmeniškai su manimi susitikti QUEEN TRAVEL įstojaugie galite trečiadieniais tarp 11 v.r. ir 5 v.v. arba kitu Jums tinkamu laiku, iš anksto susitarus. Reikalui esant atvažiuoju į jūsų namus. Pasirinkit Jums tinkamiausią būdą!
ALGIS MEDELIS

MEDELIS CONSULTING
45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7
Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183
ALGIS AR STEFA MEDELAJ
Visos paslaugos atskviečiant Jūsų gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINEMS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. G A R A N T U O T A !

HUMORESKA**Kandidatas į seimą**

Kai mano gyvenimo kelias visai artėja prie pabaigos, vis labiau imu galvoti apie savo kandidatavimą prezidento arba jau bent seimo rinkimuose.

Ne, ne dėl turto, ne dėl pinigų aš to sieksiu. Nepraturtėjęs ne vienas atstovas, nepraturtėsiu ir aš.

Nustebote? O ko? Iš kur jie bus turtingi, jei nei karstui neatlieka, nors kas mėnesį tūkstančius iš kišenės sužeria! Jei tik kuris iš jų numiršta, vargšelis yra laidojamas valstybės lėšomis.

Taigi aš tikriausiai irgi turto nesusikrausiu. Kaip ir visi seimo nariai, savo algę prašau iš užsienio, praužiausi restorane...

Užtat būsiu tikras, kad mirties atveju būsiu palaidotas valstybės sąskaita. Dabar gi net karsto neišstengčiau nusipirkti. Nejaugi žmona turės mane be karsto į žemę užkasti?

Ir dar vienas motyvas, kodėl trokštu taip aukštai šoktelėti: po mano mirties žmona metus ar pusantūrą gal gaus mano atlyginimą. Toks seimo nutarimas... Ir nieko nuostabaus – juk ten, aukštai, pats varginčiausias luomas. Tad, aišku, ir jų šeimos yra valstybės remiamų piliečių sąrašas.

Todėl kreipiuosi į visus geros valios žmones ir prašau pagalvoti apie mano kandidatūrą. Nieko nepažadu, bet užtat ir nemeluojau...

Steponas Miltenis, Raseiniai

TORONTONT

Lietuvos kankinių šventovėje kovo 8, sekmadienį, buvo švenčiama Tikinčiausių Lietuvos diena ir užbaigtas Gavėnios susikauptimas, kurį pravedė Klaipėdos Šv. Juozapo darbininko parapijos klebonas kun. Algis Baniulis, SJ.

Ta proga KLK moterų draugijos parapijos skyriaus valdyba ir parapijos tarybos religinė sekcija Anapilio parodų salėje surengė religinę šalpos popietę. Ją pradėjo katalikių moterų draugijos skyriaus pirm. Albina Augaitienė įvadininiu žodžiu, kartu pakviesdama susikauptimo vedėją pasidalinti mintimis iš Lietuvos.

Kun. A. Baniulis, SJ, pasiūlydė, kad, nežinant įvairių sunkumų, Lietuvoje gyvenimas gerėja. Taip pat papasakojo apie savo parapiją, kuri naujai steigiasi Klaipėdos priemiestyje. Daugumą parapijiečių sudaro jaunos šeimos. Pvz. kasmet Pirmąją Komuniją priima apie 700 vaikų, tiek pat priima ir sutvirtinimo sakramentą. Statomos naujos patalpos, kuriose bus vietos ir jaunimui spiestis ir savo veiklą gyvinti.

Meninėje programoje choro "Daina" dainininkų grupė gražiai pagiedojo keletą giesmių ir pabaigai sudainavo patriotinę dainą. Visi dalyviai po to gar-džiavosi Janinos Girkienės paruoštais valgiais. Anapilio moterų būrelio pirm. Regina Celejewska būrelio vardu religinei šalpai paaugojo 1000 dol. Buvo ir daugiau mažesnių sumomis aukų. Iš viso – 1475 dol. A.

"Vilniaus rūmų" mezgėjų ratelis vasario 23 d. suruošė tradicinį Užgavėnių blynus. Susirinko vietinės ir iš miesto, o, pajutę skanų kvapą, atslinko ir keli vyrukai. Šeiminkė Dalia nespėjo kepti blynų su mielėm, nes buvo labai skanūs. Mezgėjos gyrėsi suvalgiusios net dešimt blynų. Už keturius dolerius nebuvo normos, galėjo valgyti.

kiek norėjo. Mezgėjų ratelis stengėsi išjudinti vietinės gyven-tijos, kas jos nesijaušytų vienios, neliūdėtų, nenuobodžiautų. Pobūviuose laikas praeina maloniai, pasikalba, padainuoja, pavalgo. P.N.

Petrui Jurėnui švenčiant 80-į gimtadienį, jo šeima surengė iškilmingą sukakties paminėjimą su Mišiomis Prisikėlimo parapijos šventovėje ir vaišėmis parapijos salėje. Susirinkus gausiam skaičiui giminių bei draugų, vaišių metu buvo pasakyta daug kalbų ir pareikšti linkėjimai. Gautas palaiminimas iš Švento Tėvo, sveikini-mas iš lietuvių vysk. P. Baltakio, OFM. Buvęs Maironio šešt. mo-kyklos vedėjas Jonas Andrulis savo kalboje suminėjo buvusio mo-kytojaus Petro Jurėno nuveiktus darbus auklėjant mūsų augantį jaunimą, įžiebiant jiems lietuviškos dvasios. Kleb. kun. Augusti-nas Simanavičius, OFM, sveikin-damas padėkojo jam už didelius darbus atliktus mūsų parapijos veikloje ir taip pat už ilgai eitais knygyno vedėjo pareigas. Taip pat sveikino dukra, sūnus ir kiti giminės. Petras savo padėkos kal-boje svečiams priminė, kad jis bu-vęs kunigų seminarijos mokinys, tačiau negalvojęs, kad galėtų būti geru kunigu, bet stengėsi tapti ge-ru pasauliečiu. Jam buvo malonu savo darbais padėti parapijos veiklai. Mielam Petrui linkima sulaukti dar daug, daug sveikų ir laimingų metų. Stasys Prakas

Straipsnyje "Taip kovojo-me Sedoje", išspausdintame "TŽ" 1998 m. 10 nr., yra pralei-dimas, keičiantis sakinio pras-mę. Turi būti: "Ar gali karys kariauti prieš tankus vien šautuvėlių beturėdamas, ir dar seną?"

Atitaisydamas, "TŽ" nr. 10 pasi-kalbėjime su A. Šarpyte įsivėlė ne-tikslumų. Kovo 11-tosios dienos minėjimas Toronte įvyks kovo 15 d. ne 4 v.p.p., o 2 v.p.p. Taip pat prof. Aleksandras Livontas buvo Davido Oistracho (ne Gostracho) mokinys. Už klaidas atsiprašome.

"The Toronto Sun" kovo 9 laidos 3-ame puslapyje išspaus-dino straipsnį apie Eatono par-duotuvės skelbimus, dėl kurių parduotuvei teko atsipašyti baltiečių. Kovo 6 d. didžio-juose dienraščiuose pasirodė Eatono reklama apie "jeans", su karikatūromis, vaizduojan-čiomis ką galima daryti su seno-mis kelnėmis, pigia kaina Eatone nusipirkus naujas. Viena pavaizduota galimybė buvo iš-kelti "jeans" kaip "mažai žino-mos Baltijos valstybės vėliava".

Baltiečių bendruomenių pa-sipiktinimas dėl tokio įžeidžian-čio Baltijos kraštų vardo panau-dojimo matyt buvo taip smar-kiai ir greitai pareikštas, kad at-sipašymas jau buvo atspausdin-tas "The Toronto Star" ir "Glo-be and Mail" laikraščiuose ant rytojaus, taip pat kalbėta apie tai įvairiose radijo programose. "Sun" straipsnyje paminėtas KLB pirmininkas Algirdas Vai-čiūnas ir Baltic Business Coun-cil pirmininkė Regina Stočkutė, kurie aiškino kodėl skelbimas nukentėjusiems kraštams nepa-mirštamai įžūlus. Skelbimo au-toriai ir parduotuvės vadovybė pasirodė visai neturintys diplo-matiškumo supratimo, kas yra ypač stebėtina šiais laikais, kada apie tautybes ir daugybę kitų te-mų taip dažnai rašoma, jog rei-kalinga "politiško korektiškumo". RSJ

Ontario provincija kasmet skiria "Medal for Good Citizen-ship" 12-ai nusipelnusių asme-nų. Iki š.m. gegužės 1 d. pavie-niai asmenys arba organizacijos gali siūlyti kandidatus, ilgame-čius visuomenės veikėjus, dirbu-sius humaniškais tikslais be at-lyginimo. Siūlymus svarstys pa-tariamoji komisija. Siūlymų an-ketas galima gauti kreipiantis raštu: Ontario Honours & Awards Unit, Ministry of Citi-zenship, Culture and Recrea-tion, 77 Bloor St. W., 4th Floor, Toronto, ON, M7A 2R9, arba telefonu 416 314-7528.

SKAITYTOMI PASISAKO**NUOSAVYBĖS GRAŽINIMAS**

Iki šiol bergždžiai bandžiau at-gauti savo tėvų namą Telšių mieste. Visus reikalaujamus dokumentus pateikiau Telšių miesto savivaldy-bei. Ir dabar staiga, 1997 m. gruodžio mėn. pradžioje, man pranešė, kad turto atgavimui reikalingas Lietuvos respublikos pasas, kaip įrodymas, jog esu Lietuvos pilietis. Kitaip turtas negrąžinamas.

Klausiu save, kodėl Telšių miestas daugelį mėnesių prieš tai iš manęs Lietuvos respublikos paso nereikalavo? Dabar, baigiantis ter-minui, iki kurio turi būti pristatytas pasas – 31.12.1997, pranešė, jog tai būtina.

Lietuvos respublikos Pilietybės įstatyme (1997 liepos 2) pirmajame straipsnyje parašyta: Lietuvos res-publikos piliečiai yra asmenys, iki 1940 m. birželio 15-tos dienos tu-rėję Lietuvos pilietybę, jų vaikai ir vaikaičiai, jei jie neregistruoti iš Lietuvos, ir t.t. Tai reiškia, jog esu Lietuvos pilietis!

Lietuvos respublikos Piliečių nuosavybės teisių į išlikusio nekil-nojamo turto atkūrimą įstatymas (1997 liepos 1) reglamentuoja Lie-tuvos respublikos piliečių turto grą-žinimą. Įstatyme niekur neparasyta, jog turto grąžinimui yra būtinas Lietuvos respublikos pasas. Reika-lauja vien pilietybės įrodymo. Tai esu padaręs įstatyme numatyta tvarka. Tai kodėl gi Telšių miesto savivaldybė ir Lietuvos respublikos ambasada Vokietijoje, kur teira-vausi šiuo klausimu, tvirtina, jog be Lietuvos respublikos paso turtas negali būti grąžintas?

Ar tai nėra klaidinga Lietuvos įstatymų interpretacija, kuri daro mums, išeiviams, turto atkūrimą beveik neįmanoma. Mat, norint gauti Lietuvos respublikos pasą rei-kia atsisakyti dabar turimos piliety-bės. Aš manau, kad Lietuvos paso reikalavimas, grąžinant nekilno-jamo turto nuosavybę, yra Lietuvos respublikos įstatymais nepagrįstas ir todėl neteisėtas!

Dr. Stasys Sereika,
Fliegerstraße 12,
66386 St. Ingbert, Germany

• Ar jau parėmėte Kanados lietuvių kultūros muziejų?

SPRINTING
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Priėmiamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave., Toronto Ont., M8V 1R3
Savininkas Jurgis Kuliesius

Perkat ar parduodat namą?
Patikėkit šį rūpestį man.
Aš jums sąžiningai patarnausiu.

Gintautas Tumosa
TEL. 416 769-1616
Nemokamas namų įvertinimas

RE/MAX West Realty Inc., REALTOR®
1678 Bloor Str. West, Toronto, Ont. M6P 1A9

Registruota masažo terapeutė
Ramona Girdauskaitė, B.Sc., R.M.T.
20 High Park Blvd., Toronto.
Gydomas masazas ("Craniosacral Therapy")
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 416 536-5437
Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudos bendrovių (extended health care benefits) gydymą masażą padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.
1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 **Tel.: 905 271-7171**
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių Namus)
Tel.: 416 530-1070

Dantų gydytojai
Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.
Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.
Dr. O. ELVIKIS, D.D.S.
Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)
Telefonas
2373 Bloor Street West **416 763-5677**
(Prie Jane St.)

Advokatas
VIKTORAS E. RUDINSKAS,
B.Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P.Eng.
Tel. 416 240-0594
27 John St., Second Floor
Weston, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence ir Weston Rd.)
Lengvai pasiekiamas autobusu
nr. 79 (Scarlett Road) nuo
Runnymede požeminio stoties.

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE, JOHNSON
5110 Dundas ST. W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

CMD INSURANCE SERVICES INC.
Dėl visu rūšių draudos Jūs galite kreiptis į Walter Dresher (Drešerį), taip pat naujos automobilį ir namų draudos reikalais; į Rimą Drešerienę kreiptis jau apdraustų automobilių ir namų reikalais ir į Ričardą Drešerį – dėl visų komercinių draudų.
1945 Dundas St. E., Suite 215, Mississauga, Ontario, L4X 2T8
Tel. 905 624-4866, 1-800-665-3406
FAX 905 624-8238

CMD Insurance Services Inc.
Nekilnojamo turto įkainojimas – mortgičių, mokesčių, turto ir kt. Kreiptis į Rick Drešerį tel. 416 233-3334
DRESHER Appraisal Ltd.
Nekilnojamas turtas. Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius
Tel. 416 233-3334
DRESHER Real Estate Ltd.

Patarnavimas - greitas ir tikslus!
V. DAUGINIS – telefonai 416 762-4232, 905 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai 416 762-4232, 519 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
DRAUDA - INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3
416 762-4232 FAX 416 762-5588

Travel Centre
KELIONĖS Į LIETUVĄ 1998
Teiraukitės apie mūsų žemas SUPER SAVING kainas
*** Sutvarkome keliones į visus pasaulio kraštus ***
(Lėktuvų bilietai išrašomi mūsų įstaigoje)
*** Parūpiname kelionės, sveikatos ir lankytųjų draudas ***
Skambinkite Audronei arba Leenai, tel. 416 483-0555 (Toronto)
Tel. (iš kitų Kanados miestų) 1-800-263-7454, faksas 416 440-4179
191 Eglinton Ave. E. Toronto, Ont. M4P 1K1
Registracijos # 02556148

LIETUVA LAUKIA PARAMOS
Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė, nuskurdinta ilgos sovietinės okupacijos, reikalinga ekonominės pagalbos.
AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDĄ.
Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukos bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:
TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road,
Etobicoke, Ontario M9B 2L8

Astra Travel & Services Inc.
1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7
LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA JŪSŲ PASLAUGOMS!
Vasaros metu į Lietuvą keliaujančiųjų dėmesiai!
Visiems, norintiems skristi į Lietuvą vasaros metu, papiginta kaina, rezervuojamos vietos iki kovo 31 * Mielai kviečiame prisijungti prie grupių, vykstančių į Sporto ir Dainų šventes * Didelės nuolaidos individualioms grupėms visos vasaros metu (ne mažiau kaip 10 žmonių) * Parduodamos kelionės į Lietuvą įskaitant skrydį, pervežimą iš orauščio ir viešbutį, nakvynę viešbutyje (ne mažiau kaip 3 žvaigždžių) ir pusryčius.
Laukiame jūsų pageldavimų visais keliavimo klausimais
Teiraukitės visomis darbo dienomis, šeštadieniais pagal susitarimą
TEL: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

Vilija Valiuškienė,
diplomuota pianistė-pedagogė, priima mokinius nuo 4 m. amžiaus fortepijono, dainavimo, teorijos pamokoms. Taip pat ruošia konservatorijos egzaminams. Moko visomis savaitės dienomis, gali atvažiuoti į mokinio namus.
Tel. 416 531-1906
Adresas: 12 Bartlett Ave (Bloor ir Dufferin), Toronto, Ont. M6H 3E6.
Fax 531-1906

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS
Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas
♦ 25 metų namų remonto patirtis ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patirtis ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel.
416 769-1616, namų - 416 532-5893
Nemokamas namų įvertinimas

Prieš norėdami pirkti ar parduoti namus, kreipkitės į
RUBY REAL ESTATE LTD., Broker
27 John St., City of York, Ontario M9N 1J4
Tel. (416) 249-RUBY(7829)
Profesinis nekilnojamos nuosavybės reikalų tvarkymas
SKAMBINKITE:
Victor E. Rudinskas, Chief Broker,
B.Eng., M. Eng., P.Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.
ARBA
Dr. Leona Rudinskas, Associate Broker
Jūs galite sutaupyti už teisinį patarnavimą

Neringa Inc. su Nek. Pr. Marijos seserimis organizuoja ir praveda stovyklas "Neringos" stovyklavietėje, Vermonte
1998 m. "NERINGOS" STOVYKLOS
LIETUVIŲ KALBA BIRŽELIO 21-27 d.d. – Jaunuoliams 17-20 metų BIRŽELIO 28-LIEPOS 11 d.d. – Vaikams 6-10 metų
LIEPOS 12-26 d.d. – Vaikams 10-16 metų
LIEPOS 26 – RUGPJŪČIO 1 d.d. – Šeimoms su mažais vaikučiais
ANGLŲ KALBA – LIETUVIŲ KILMĖS
RUGPJŪČIO 2-15 d.d. – Vaikams 7-16 metų
RUGPJŪČIO 19-23 d.d. – Šeimoms su mažais vaikučiais
INFORMACIJA – REGISTRACIJA
kreiptis į Daną Grajauskaitę:
66 Salisbury Rd. #2, Watertown, MA 02172
tel. 617-923-4583 e-mail: neringai@yahoo.com

PRANEŠIMAS
TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ IR LABDAROS FONDO narių
metinis – visuotinis susirinkimas
yra šaukiamas 1998 m. kovo 22, sekmadienį, 2 v.p.p., Lietuvių Namų Karaliaus Mindaugo menėje, 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario.
Dalyvaujančių registracija prasideda 1v.p.p.
SUSIRINKIMO DARBOTVARKĖ:

1. Susirinkimo atidarymas;
2. Prezidiumo sudarymas: a) susirinkimo pirmininko ir sekretorių;
3. mandatų, nominacijų ir balsų skaičiavimo komisijų;
3. Darbotvarkės tvirtinimas;
4. 1997 m. susirinkimo protokolo skaitymas ir tvirtinimas;
5. Valdysbos pranešimai: a) pirmininko, c) slaugos namų, d) statybos ir remonto, e) "Lokio" svetainės, f) visuomeninės veiklos, g) švietimo fondo; h) bingo, j) kazino;
6. Revizijos komisijos pranešimas;
7. Revizoriaus (auditor) pranešimas;
8. Diskusijos dėl pranešimų;
9. 1997 m. apyskaitų tvirtinimas;
10. 1998 m. sąmatos tvirtinimas;
11. Revizoriaus (auditor) tvirtinimas;
12. Valdymo organų rinkimai: a) valdybos (4 nariai), b) revizijos komisijos (1 narys/ė);
13. Einamieji reikalai ir sumanymai;
14. Susirinkimo uždarymas.

Šiais metais į Lietuvių Namų valdybą bus renkami keturi nariai. Valdysbos kadencija baigia: V. Drešeris, G. Ginčauskaitė, J.R. Juodis ir E. Steponas. Bus renkami 4 nariai į valdybą: 3 – 3 metams, 1 – 2 me-tams pagal gautą balsų daugumą. Revizijoje kadenciją baigė A. Dargytė-Byskiewicz. Bus renkamas narys/ė į Revizijos komisiją: 1 – 3 metams.

Lietuvių Namų valdyba siūlo, kad nariai gautų iš nominuojamo kandidato-ės raštišką sutikimą. Šiam reikalui yra paruoštos specialios anketos, kurias nariai gali gauti LN raštiniėje arba susirinkimo metu. Be to, valdyba siūlo, kad kandidatų-čių siūlytojai (nemažiau kaip du nariai), pasirašytų nominacijos anketas ir įteiktų metinio susirinkimo nominacijų komisijai.

Nariai, norintys perleisti balso teisę kitam asmeniui, privalo laikyti korporacijų įstatymo (Corporations Act) reikalavimų ir įgaliojimus (proxy), patvirtintus jų parašus notariui (Notary Public), pristatyti į LN raštine ne vėliau 1998 m. kovo 20 d., 10 v.r. Įgaliojimai, nepatvirtinti notaro ir gauti po minėtos datos, nebus pripažinti teisėtais. Įgaliojimų anketas galima gauti LN raštiniėje.

Toronto Lietuvių Namų valdyba

TORONTONT

Anapilio žinios

– Kovo 8, sekmadienį, buvo atšvesta Tikinčiosios Lietuvos diena ir taipgi užbaigtas Gavėnios susikauptimas, kurį gražiai pravedė kun. Algis Baniulis, SJ. Po pamaldų vyko parapijos religinės sekcijos ir KLK moterų draugijos skryiaus suarušta Religinės šalpos popietė, kurios metu kalbėjo mūsų susikauptimo vedėjas kun. Algis Baniulis, SJ, o meninę programą atliko muz. Lilijos Turūtaitės vadovaujama "Dainos" grupė.

– Vasario 22, sekmadienį, parikristytas Jono ir Irenos (Valinčiūtės) Aleknevičių sūnus Linas.

– Kovo 4, trečiadienį, palaidota a.a. Sonja Rita Jonikaitė-MacMillan, 34 m. amžiaus.

– Sutvirtinimo sakramentui besirušiantiesiems sekanti pamoka bus kovo 22, sekmadienį, įprastu laiku. Pamokas praveda Gediminas Kurpis.

– Kasdieninių Gavėnios mąstymų knygelės "Žodis tarp mūsų", išleistas Lietuvoje su arkiv. S. Tamkevičiaus įvadu yra padėtos prie visų šventovės durų. Kiekvienos knygelės kaina – \$3. Prašome jas pasiimti, o mokesčių įmesti sekmadieniais į sekmadienio rinkliavų pinielinę.

– Kovo 2, pirmadienį, Valstybinis Kanados katalikiškųjų transliacijų fondas (National Catholic Broadcasting Foundation) pradėjo transliuoti per televiziją šokiadienį Mišias iš Šv. Mykolo katedros visos Kanados mastu. Tas Mišias galima pagauti ant "Vision TV" kanalo 8 v.r. šokiadieniais nuo pirmadienio iki penktadienio per išstisus metus. Tuo norima padėti seneliams ir ligoniams, kurie negali atsilankyti šventovėse.

– Mūsų parapijos kultūrinė sekcija gegužės 17, sekmadienį, 12.30 v.p.p. Anapilio salėje rengia muzikos studentų koncertą. Dainininkai ir instrumentalistai prašomi registruotis pas sol. Slavą Žiemeitę tel. 905 823-7261.

– Artėjant mokinių žiemos atostogoms ir reikalui esant, Anapilio vaikų darželis gali priimti daliai dienos arba visos dienos globai vaikus iki 6 m. amžiaus kasdien nuo 7.30 v.r. iki 5.30 v.p.p. Skambinti ses. Ignei tel. 416 534-5773 ir tel. 905 897-5604 arba Audrai Paulionytei tel. 416 249-1305.

– Mišios kovo 15, sekmadienį, Lietuvos kankinių šventovėje: 9.30 v.r. už a.a. dr. Norą Šimkute; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 2 v.p.p. už Ignatavičių šeimos mirusius; Delhi parapijoje: 3 v.p.p. už Delhi parapiją.

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienio kovo 8 d. pietietėje dalyvavo 176 asmenų. Svečių knygoje pasirašė Darius Storpirts LRS min-jai; Benediktas Petrauskas, Klaipėdos jūrų krovinių bendrovė; Regina Stukas, prezidentė Via Baltica Inc.; Dalius Butkus, Lietuvos ekonominės plėtros agentūra; Heinoonen iš Suomijos; Shelly ir Kestutis Poderys iš Sarnia ON. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN moterų būrelio narė Birutė Abramaitienė.

– LN valdybos posėdis – kovo 19, ketvirtadienį, 7 v.v.

– Toronto Lietuvių Namų ir Labdaros fondo narių metinis-visoitinis susirinkimas įvyks 1998 m. kovo 22, sekmadienį, Karaliaus Mindaugo menėje. Registracija 1 v.p.p., susirinkimo pradžia 2 v.p.p. Šiais metais į Lietuvių Namų valdybą bus renkami keturi nariai/ės ir į revizijos komisiją – 1 narys/ė.

– Slaugos namams \$10 aukovo Petras ir Audronė Treska iš Grand Rapids, Mich., JAV.

– Aukos Slaugos namams primamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W. Toronto ON M6P 1A6.

– "Angeliukai" chorui aukovo: \$20 – A. Buragienė.

– Šv. Jono lietuvių kapinėms aukovo: \$100 – E. Janulevičienė (a.a. Viktoro mirties metinių proga).

DĖMESIO! Išnuomojamos Lietuvos TV sukurto filmo "Giminės" vaizdajuostės 40 serijų, pagamintos pagal paskutinę techniką. Skambinti Teresei 905 890-1776, Mississauga, Ont. Kas nori pirkti – kaina pagal susitarimą.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei patalpyvų bendrovė, atlieka įvairius stalius, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonias kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvoras. Garantuojamos prieinamos kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkui, tel. 416 760-7181.

Prisikėlimo parapijos žinios

– Praeitą sekmadienį per 10.15 v. Mišias viešnia Cheryl grojo violončele.

– Gavėnios penktadieniais einami Kryžiaus keliai (stacijos) 7 v.v., o po to 7.30 v.v. seka Mišios.

– Visos parapijos tarybos susirinkimas šaukiamas kovo 23, 7 v.v., parapijos patalpose.

– Parapijos 45-mečio sukakties paminėjimui yra paskirtos kovo 27, 28 ir 29 dienos. Penktadienį bus padėkos ir naujo ryžto maldos vakaras, šeštadienį, 5 v.p.p. vakariėnė ir meninė programa, sekmadienį 2 v.p.p. Mišios ir vargonų muzikos koncertas.

– Ryšium su kovo 11-tosios minėjimu, kuris vyks šį sekmadienį 2 v.p.p. parapijos salėje, 11.30 v.r. Mišios bus už Lietuvos laisvę žuvusius kovotojus.

– Ryšium su pavasario mokyklų atostogom Pirmos Komunijos ir Sutvirtinimo sakramento pasirušimo pamokų nebus kovo 15 ir 22 d.d. Pamokos vėl prasidės kovo 29 d. įprasta tvarka.

– Trečiojo ordino narių Mišios ir susirinkimas vyks šį ketvirtadienį 10 v.r.

– Metinis Gavėnios susirinkimas parapijos vyks kovo 19-22 d.d. Susikauptimą praves kun. A. Baniulis, SJ, Klaipėdos Šv. Juozapo parapijos klebonas. Susikauptimo tvarka: ketvirtadienį ir penktadienį Mišias ir pamokslas 10 v.r. ir 7 v.v., šeštadienį 10 v.r. ir 4 v.p.p., sekmadienį įprasta Mišių tvarka. Išpažinčių bus klausoma prieš visas Mišias.

– KL moterų draugijos parapijos skryiaus susirinkimas įvyks šį sekmadienį po 11.30 v. Mišių. Programoje – V. Siminkevičienė parodys kaip meniškai sudaryti gėlių puokštės. Taip pat susirinkimuose bus pradėta nauja tema; gerų žinių kronika "Kas geru Lietuvoje".

– Parapijos persikėlimo vajuos pakomitetas organizuoja karnavalą gegužės 9 d. nuo 12 v. iki 6 v.p.p. parapijos patalpose. Karnavalo tikslas yra sudaryti progą lietuviams susiburti ir sukelti lėšų parapijos persikėlimo vajui.

– Pakrikštyti: Tomas Paulius, Virginijos (Liškauskaitės) ir Antano Kevėžų sūnus; Michael Paul, Henriko ir Heidi Tamošauskų sūnus.

– Praeitą ketvirtadienį palaidota a.a. Sonia Paulionienė, 72 m. Paliko vyrą Vincą ir sūnus Robertą ir Andrių su šeima. Praeitą šeštadienį palaidotas a.a. Valdas-Kazimieras Kimsa, 58 m. Paliko motiną Eleonorą, seserį Saulę ir brolį Arūną su šeima. Floridijoje palaidota a.a. Valerija Laurinavičienė, S. Putrimienės brolienė ir kun. Edžio ir Jono Putrimų dėdienė.

– Mišios sekmadienį, kovo 15 d.: 8.15 v.r. už a.a. Stasį Ignatą, 9.15 v.r. už a.a. Juozą Gegužį – 5 metinės, 10.15 v.r. už a.a. Povilą Dunderą, a.a. Alfonsą Pundžių ir Murauskų šeimos mirusius, 11.30 v.r. už Lietuvos laisvę žuvusius lietuvius.

– A. a. Zigmo Kazlauskio atminimui A. V. Vaitonai "Kovai su vėžio liga" Lietuvoje aukovo \$20.

– A. a. Mečislavo Norkaus atminimui, užjausdami žmoną Danutę ir artimuosius, E. ir S. Čepai "Tėviškės žiburiams" aukovo \$25.

– Mokslo draugo a.a. Medardo Pavilionio atminimui, užjausdami seserį ir kitus artimuosius, Vytautas ir Birutė Petrušaičiai "Tėviškės žiburiams" aukovo \$35.

– A. a. Eugenijai Valavičienei mirus, nuoširdžiai užjausdami jos seserį Leokadiją ir Juozą Vitutą bei jų šeimą, Sofiją Rakštienę ir šeimą, Stoney Creek, Ont., "Tėviškės žiburiams" aukovo \$40.

– A. a. Antano Firavičiaus 5-rių metų mirties prisiminimui Elena Firavičienė "Tėviškės žiburiams" aukovo \$50.

– A. a. Onos Urnavičienės vienerių metų mirties prisiminimui S. Radzevičienė "Tėviškės žiburiams" aukovo \$50.

– ŠEIMA nori išsinuomoti namą. Tel. 905 427-8239.

Punia Construction Ltd.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ atlieka įvairiausius statybos-remonto darbus. Įvedame dujotiekius, oro ir vandens šildymo sistemas, atliekame visus elektros bei vandentiekio darbus, nusausiname rūsius, dengiame stogus ir t. t. Garantuojame gerą darbo kokybę. Skambinti Alvydui tel. 905 848-9628 416 609-5108 (pager).

Laikraštiniui Julijui Bražnui jo veiklai pažymėti suvenyrų parodėlė įvyks ne balandžio 12 d., kaip buvo skelbta, bet **balandžio 5, sekmadienį**, Prince of Peace šventovės salėje, Ormond Beach vietovėje.

Buvusio Toronto lietuvių choro "Varpas" narių susirinkime įvykusiame 1998 m. vasario 8 d. nebuvo išspręstas "Varpo" sąskaitose esančių pinigų paskirstymo klausimas. Tolimesnis sprendimas šiuo klausimu paliktas paskutinei "Varpo" valdybos iniciatyvai. Valdyba praneša, kad įvairios šalpos organizacijos, vietiniai meno vienetai bei kitos organizacijos, remiančios Lietuvos vaikus – našlaičius, alkanus tautiečius bei dirbančius lietuvių išlaikymo darbą išeivijoje ir norinčius iš "Varpo" likusių pinigų gauti finansinę paramą, prašomi pateikti pareiškimą raštu iki š.m. balandžio 30 d. šiuo adresu: TLC "Varpo" valdyba, 1700 Bloor St. W., Apt. 703, Toronto, Ont M6P 4C3. Valdyba

Maironio mokyklos žinios

– Pamokos kovo 14 d. vyks įprasta tvarka. Tėveliai prašomi pranešti, jeigu vaikai nebus mokykloje. Po žiemos atostogų, pamokos vėl prasidės kovo 28 d.

– Kovo 7 d. mokyklą aplankė dr. Eugenijus Gentvilas, Klaipėdos miesto meras. Jis pasikalbėjo su vyresniųjų klasių mokiniais bei kuriantais.

– Iki kovo 14 d. gautos aukos Maironio mokyklos 50-mečio šventės reikalams bus paskelbtos su aukotojų pavardėmis sukaktuviniam leidinyje. Aukos galima įteikti vedėjai arba mokyklos administracijai.

Muziejaus-archyvo žinios

– Neseniai muziejui padovanotas muz. S. Gailevičiaus portretas ir renkamos "Varpo" choro programos bei nuotraukos parodai. Archyvu padovanotas pirmojo Jaunimo kongreso (1966 m.) nuotraukų rinkinys, taip pat 1987 m. Lietuvos krikščionybės jubiliejaus leidinyje, kuriame matyti ir Kanados liet. minėjimų nuotraukos. Kaip greitai užmirštame daug darbo kainavusių renginių – įamžinkime juos nors archyve!

Anapilio darželio žinios

– Artėjant mokinių žiemos atostogoms, Anapilio vaikų darželis gali priimti vaikus iki 6 m. amžiaus, globoti juos nuo 7.30 v.r. iki 5.30 v.p.p. arba trumpesniais laikais.

– Vaikų darželiui būtina numatyti ateinančių mokslo metų veiklą. Nuo užsiregistravusių skaičiaus priklausys darželio ateitis. Kviečiame tėvelius, turinčius vaikučius nuo 2.5 iki 5 metų amžiaus, registruotis jau dabar. Dėl smulkesnės informacijos prašome kreiptis pas ses. Ignę tel. 905 897-5604 arba tel. 416 534-5773, ar pas Audrą tel. 416 249-1305.

– A. a. Emilijos ir Mato Šimkūnų atminimui Algirdas Sironas su šeima "Tėviškės žiburiams" aukovo \$50.

– A. a. Sonjos Ritos MacMillan atminimui, užjausdami jos vyrą, tėvus Jonikus ir visus gimines, Eugenija Janulevičienė ir šeimą "Tėviškės žiburiams" aukovo \$50.

– A. a. Sonjos Ritos MacMillan atminimui, užjausdami jos tėvus Petrą ir Suzaną Jonikus, jos vyrą ir visus gimines, Eugenija ir Albertas Kaminskai "Tėviškės žiburiams" aukovo \$50.

– A. a. Sonios Paulionienės atminimui pagerbti tremtinių vaikų mokyklai "Lietuvių namai" Vilniuje aukovo: \$50 – V. V. Augėnai; \$40 – P. Tutlys; \$25 – V. H. Puodžiūnai; \$20 – G. Balčiūnienė, V. A. Bubeliai, M. S. Bušinskai, A. Empakeris, A. Grigonis, D. V. Karosas, E. S. Kėkštai, L. Kybartienė, V. Naruševičius, A. Povilaitis, B. Saulėnas, A. H. Stepaicius, M. Vasiliauskienė; \$10 – J. B. Darnaicius, P. L. Murauskai, P. N. Puidokai, B. Sapijonienė, E. Senkuvienė, I. Simonavičienė, H. Sukauskas.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai g. a kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

INCOME TAX PARUŠIMAS
Dauguma po \$20
Skambinti tel.
416 234-9696
Kristina Genienė,
baigusi H&R Block
Income Tax kursą

Toronto Lietuvių Namų metinis vyrų būrelio rengiamas pobūvis
1998 m. kovo 21, šeštadienį, 6 v.v.
Lietuvių Namuose, Gedimino menėje
***Karšta vakariėnė * Vynas-Kava-Pyragai ***
Programą atliks ir šokiams gros Vaclovas Povilonis
Loterija ir kitos įvairenybės. Gėrimai savikaina. Stalai rezervuoti. Įėjimas – \$15 asmeniui. Bilietai gaunami LN raštineje tel. 416 532-3311, T. Stanulj tel. 416 769-1616, V. Drešerj tel. 416 233-3336, E. Steponą tel. 416 622-5896.

Lietuvių kredito kooperatyvas
"PARAMA"
praneša, kad metinis
narių susirinkimas
įvyks **š. m. kovo 29, sekmadienį, 3 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose.**
Narių registracija prasidės 2 valandą po pietų.
Prašome atsinešti nario knygtutes.
VALDYBA

Lietuvių kredito kooperatyvas
"PARAMA"
praneša, kad yra sudaryta nominacinė komisija dėl rinkimų per metinį susirinkimą kovo 29 dieną. Komisija yra šios sudėtis:
Stasys Grigaliūnas
Alvina Ramanauskienė
Vladas Butkys
Kandidatus gali siūlyti du pilnateisiai "Paramos" nariai, gavę raštišką siūlomą kandidato sutikimą. Siūlymų formas galima gauti "Paramos" raštineje. Siūlymus, adresuotus nominacijos komisijai, pristatyti "Paramai" iki kovo 23 d.
Valdyba

Toronto lietuvių pensininkų klubo narių METINIS SUSIRINKIMAS
šaukiamas 1998 m. balandžio 2, ketvirtadienį, 1 v.p.p., "Vilnius Manor" pensininkų namuose, III aukšte, 1700 Bloor St. W., Toronto, Ontario. Registracija nuo 12 val.
DARBOTVARKĖ:
1. Susirinkimo atidarymas
2. Prezidiumo sudarymas:
a) susirinkimo pirmininko ir sekretorių;
b) mandatų, nominacijų ir balsų skaičiavimo komisijų
3. Praeitų metų susirinkimo protokolo skaitymas ir priėmimas
4. Pranešimai: a) valdybos pirmininko, b) išdėtininko, c) revizijos komisijos, d) revizoriaus (auditor)
5. Diskusijos dėl pranešimų
6. 1997 metų apyskaitų tvirtinimas
7. Revizoriaus (auditor) tvirtinimas 1998 metams
8. Rinkimai: 5 narių į valdybą, 1 nario į revizijos komisiją
9. Einamieji reikalai
10. Susirinkimo uždarymas
Nesusiurinkus kvorumui nustatytu laiku, susirinkimas prasi-dės po pusės valandos ir bus teisėtas, nepaisant dalyvaujančių narių skaičiaus.
VALDYBA

Pranešimas
NORDLAND EXPRESS klientams
Nordland Express praneša savo klientams, kad nuo **š.m. kovo 31 d.** uždaro savo verslą Toronte. **Kovo 24 d.** bus išsiųsti paskutiniai siuntiniai ir po šios datos laivu siunčiami siuntiniai nebus priimami. Piniginės perlaidos ir siuntiniai oro paštu nebepriimami.
Vadovybė išsikelia Latvijoje ir juos pasiekti bus galima tel. 371-9-229904. Vadovybė ir tarnautojai dėkoja lietuviams už šešių metų klientūrą.

IŠNUOMOJU vieną miegamą vietą ar dviem moterims savo bute Dufferin-King rajone. Skambinti tel. 416 535-4183 Aldonai.

MOKYTOJUI IR SMUKLININKUI Stasiui Ankrevičiui, globojamam Vinco Kudirkos smuikų Lietuvoje, reikalingas klausos aparatas, kurio kaina – 1000 JAV dolerių. Kviečiu prisidėti savo aukomis prie šios dovanos rašant čekius fondo iniciatoriui: Antanas Lebedzinskas, 850 Broadway, Buffalo, NY 14212, USA. Telefonas: 716 856-1782. Aukotojų pavardės bus skelbiamos spaudoje. Visiems dėkingas – A. Lebedzinskas.

IEŠKAU išsinuomotų kambarių Misisaugoje. Skambinti tel. 905 822-8477. Kviesti Dalia.

IEŠKAM moters, ne vyresnės kaip 55 metų, kuri atliktų namų ruošos darbus ir gyentų mūsų namuose. Tel. 905 886-6118 Richmond Hill.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algijui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

MONTREALQUE

Kun. Algis Baniulis, SJ, jau triais pamokslais pravedė Aušros Vartų parapijoje rekolekcijas. Gaila, kad Montrealyje tepabuvo nepilna parą – atvažiavo iš Toronto šeštadienį 5 val.p.p. ir išvažiavo į Otavą sekmadienį 2 val.p.p.

Lietuvos respublikos prezidento Valdo Adamkaus inauguracijos dieną gana ilgą Alan Philips (iš London Daily Telegraph) straipsnį su nuotrauka išspausdino Montrelio "Gazette". Korespondentas sumini V. Adamkaus pasitraukimą iš Lietuvos, kai ją užėmė Stalinas, įsikūrimą JAV, neįtikėtinai laimėjimą prezidento rinkimuose ir jo planuojamą ateities veiklą. Straipsnis labai teigiamas ir šiltas.

Bučiųnių šeima kovo 16 d. departuojama į Lietuvą – taip pranešė "Gazette" kovo 2 laidoje. Šiame dienraštyje įdėta didelė Bučiųnių šeimos nuotrauka ir pasikalbėjimas. Vytautas Bučiūnis prieš penkeris metus atvyko vieneriems metams pagilinti studijų į Universitét de Montreal. Jis, gydytojas, atsivežė žmoną gydytoją bei dukterį ir aklą sūnų, dabar esantį 11 metų amžiaus. Sūnus Vytautas prarado regėjimą būdamas dviejų metųų dėl retinos vėžio. Montrealyje Vytauką pradėjo globoti "The Montreal Association for the Blind". Buvo pastebėti nepaprasti vaiko gabu-

mai muzikoje. Gauna piano pamokas ir reikiškiai kaip kompozitorius. Visa šeima jau kuris laikas gyvena iš pašalpos, nes tėvai negauna leidimo dirbti. Vytaukas turi daug gerbėjų ir vyksta didelė akcija, kad šeima galėtų pasilikti, nes Lietuvoje tokių sąlygų Vytaukas neturėtų. Aktyviai į šią akciją yra įsijungusi ir lietuvių kilmės Montrelio miesto tarybos narė Michelle Daines. Gal ir pavyks laimėti, nes tą pačią dieną pasikalbėjimas su Bučiūniais buvo rodomas ir per TV žinias.

KLK moterų draugijos Montrelio skryiaus šaukia susirinkimą kovo 15, sekmadienį, po pamaldų seselių namuose.

A. a. Heliodoras Jagelavičius, 91 metų amžiaus, mirė vasario 23 dieną. Iš Šv. Kazimiero šventovės vasario 27 d. palaidotas Notre Dame des Neiges kapinėse. Liko žmona, du vaikaičiai, sesuo ir kiti giminės.

A. a. Emelia Jonušienė-Norkos mirė vasario 24 d. Iš Šv. Kazimiero šventovės vasario 26 d. palaidota Notre Dame des Neiges kapinėse. Liko giminės. B. S.

Vasario 16-osios Aušros Vartų parapijoje minėjimo dalyviai. Iš kairės: Donaldas Giedrikas, sol. Gina Čapkauskienė, muz. Laurenti Djintcharadze, dr. Vilijus Pėteraitis, Silvija ir Arūnas Staškevičiai
Nuotr. A. Mickaus

LITAS
Montrealio lietuvių kredito unija
1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8
Tel.: 766-5827 FAX: 766-1349

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
Namai – Automobilai – Prekyba – Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 514 722-3545 FAX 514 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 514 256-5355
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas nepareigoja apsidrausti.

Aukojo "Tėviškės žiburiams"

(Tėsinys iš praėjusio nr.)

\$90 - P. Polgrimas; \$60 - J. Kairiūnaitė; \$55 - V. Krasauskas; \$50 - KLB Britų Kolumbijos apylinkė; \$47 - J. Z. Didžbalis; \$35 - K. Juzumas; \$30 - J. Margis; \$25 - R. Zubrickas, J. Otto; \$22 - S. Orvydas; \$20 - I. Daniliūnas; \$17 - A. Radžiūnas, E. Benetis; \$15 - O. Sabaliauskas, Z. Čečauskas; \$12 - K. Žilvytis; \$10 - J. Zakaras; \$7 - P. Zaranka, A. Steponavičienė, A. Urbutis, I. Girdzevičius, A. Vanagas, S. Gudaitis, A. Rugys; \$6 - S. Vaštokas; \$5 - R. Dementavičius, L. Garbaliuskas; \$4 - O. Merkis.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: \$57 - A. Valavičius, M. Jasaitis; \$56 - S. Šetkus, kun. V. Palubinskas, P. Kanopa; \$55 - V. Plečkaitis; \$52 - E. Blumas, A. Čepėnas, V. Karnilavičius, D. Paškus, L. Laffitte, A. Tamošaitis, J. Vinslovas, H. Vaitaitis, A. Žekas, R. L. Underys, V. Daveikis, V. Jankus, A. Pinkevicius, J. Rukšienė, L. Svirplys, A. Craig, A. Kalendra, C. Domenta, N. Zeliznak, A. S. Danaitis, A. Danaitis, J. Kairiūnaitė, A. Pintulis, dr. G. Skrinckas, J. Smulskis, dr. M. Valadka, V. Simanavičius, R. Celejewski, T. Apanavičius, G. Dragūnas, Č. Javys, V. Liesunaitis, S. Šimkus, A. Vitkus, A. Vindašius, T. Burokas, S. Girčys, A. Bireta; \$50 - R. Wisotzki, A. Senkus, E. Heikis, J. Juodis, A. Morkūnas, E. Ginčauskas, A. Lana, K. Gogelis.

Garbės prenumeratą atsiuntė: \$150 - A. Mačiulis; \$100 - J. R. Žiuraitis, P. Kisielis, K. Šukevičius, W. S. Kuzmas, P. Basys; \$80 - S. Daugėla; \$72 - P. Baltuonis; \$70

- B. Laučys, A. Lukas, vysk. P. Baltakis, OFM, A. Lukošius, M. Jokšas, dr. H. Šolys; \$67 - V. Nakrošius, B. Blekys; \$65 - V. Norkevičius, M. Jonikas, kun. A. Babonas, M. Stankus, J. Driaunevičius; \$64 - E. Žebrauskas; \$62 - S. Gamp, A. Stanėnas, J. V. Danys, L. Norvaiša, E. Janeliūnas, A. Urbonas, dr. Č. Jonys, dr. A. D. Dickson, J. Dabrowski, J. Bakis, A. Blusys, S. Jatis, M. Labenskis, L. Tamošauskas, A. Bartkus, K. Čerškus, J. Mačiulis, V. Puodžiūnas, dr. R. Saplys, S. Šimoniūnas, G. Šutas, V. Povilyus, A. Stanevičius, A. Sekonis, V. Urbaitis, K. Astravos, M. Rusinas, V. Urbonas, K. Dubauskas, E. Sinkys, L. Krajauskas, V. Balsienė, E. Jasūnas, A. Jocas, M. Žemaitis, A. Abromaitis, J. Kablys, S. Mačiulaitis, E. Bumeister, V. Ziaugra, E. Olšauskas, J. Šeikis, B. Jurgutis, A. Kubilinskas, M. Banionis, O. Yurka, J. Nastajus, J. Grabys, Z. Griganavičius, dr. L. Levinas, J. Virpša, D. Vaysys, J. Karasiejus, dr. dr. Stas; \$60 - A. Prunskas, dr. J. J. Vingilis, J. Pažemėnas, A. Empakeris, J. Radas, J. Mackevičius, L. Prialgaukas, B. Ratkauskas, V. Bruzgis, A. Burbulevičius, H. Jasinskis, A. Kriksčiūnas, A. Kaspariūnienė.

Už dvejus metus garbės atsiuntė: V. Rutkauskas.

Nuoširdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame garbės bei rėmėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie, siųsdami reguliarią prenumeratą prideda ir auką.